Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü ve Başyazarı

ABDİ İPEKÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Milliyet gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi.

- İpekçi, evinin önünde park ettiği otomobilinin içinde otomatik silahla taranarak öldürüldü
- Ecevit, Demirel, Feyzioğlu, Coşkun, Anadolu Basın Birliği ve Yazı İşleri Müdürümüz Ataberk olayı kınadı

HABER MERKEZİ

Milliyet gazetesi Genel Yayın Yönetmeni ve Başyazarı Abdi İpekçi, dün gece 20.05 sıralarında evinin önünde özel otomobili içinde öldürüldü.

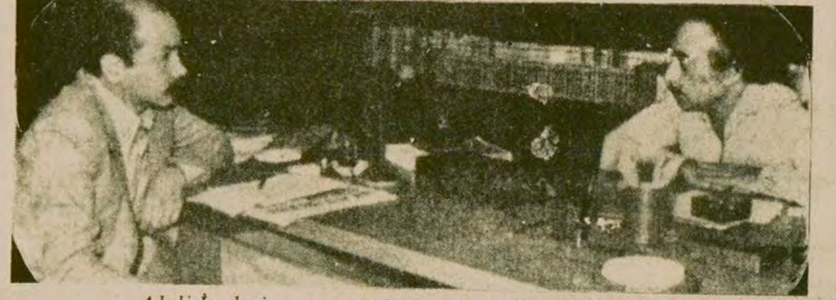
Milliyet gazetesinden çıktıktan sonra Maçka'daki evine giden İpekçi'ye arabasını evinin önüne parkedeceği sırada otomatik silahla dört el ateş açıldı. İpekçi, Şişli Çocuk Hastanesine kaldırılırken yolda öldü.

Görgü tanıkları gri veya beyaz ceketli, takriben 1.70 boyunda ve 30 yaşlarında bir kişinin İpekçi'ye ateş ettiğini ve daha sonra plakası tespit edilemeyen bir otomobile binerek kaçtığını belirttiler.

İPEKÇİ'NİN HAYAT HİKAYESİ

Abdi İpekçi 1929 yılında İstanbul'

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

Abdi İpekçi yazarımız Doğan Yurdakul ile birlikte.

Aydınlık

Kuruluş yılı 1921
Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ

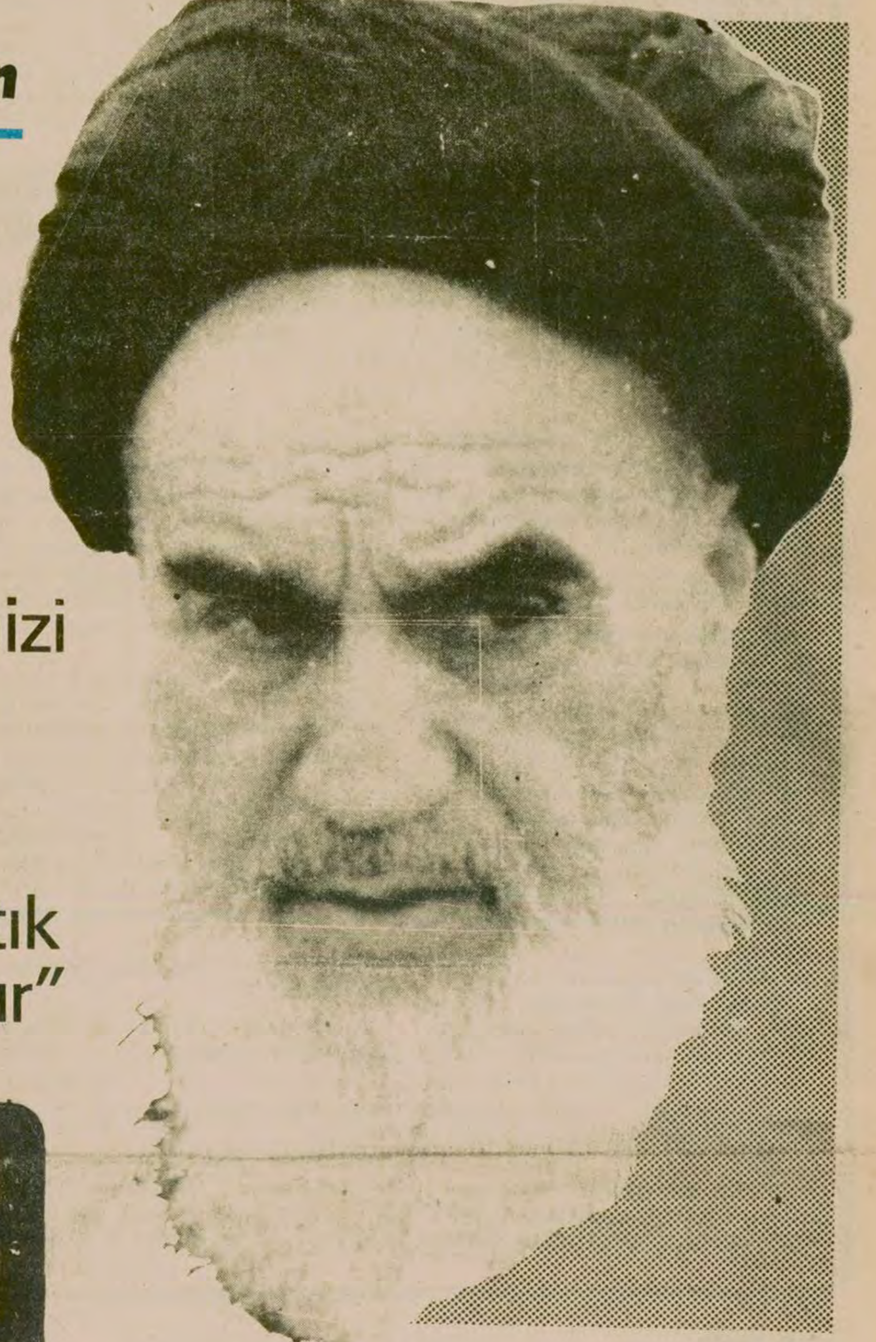
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMA 2 ŞUBAT 1979

350 KURUŞ

Homeyni'nin İran'daki ilk demeci:

"Şah ve yabancı güçler bölünmemizi istiyorlar. Birleşelim İhanet dönemi artık kapanmıştır"

Uçakta Homeyni ile beraberdik

Tahran havaalanında, Behişt - Zehra mezarlığında, yollarda sadece Tahranlılar yok: Daha günler öncesinden yollara düşen yüzbinlerce İranlı, diğer kentlerden akın akın Tahran'a doluyorlar.

İranlılar elele tutuşarak 32 kilometrelik yolu kordon altına aldı

Muhteşem karşılama

KGB

Dünyayı saran dev bir casusluk örgütünün yapısı...

Pazartesi başlıyoruz

Çiğdem Kömürcüoğlu

Tahran havaalanından bildiriyor

Onbinler, yüzbinler değil, milyonların beklediği uçaktayım. Paris'ten kalkan Air France Tahran semalarına giriyor. Kulaklarımızda İranlıların heyecanı. Dünya tarihinin sayılı anlarından birini yaşıyoruz. Yıllarca en ağır zulümlere göğüs geren İran'da büyük bir heyecan var.

Şah'ı kovan bu topraklara iniyoruz. Ve milyonlar Homeyni'yi coşkuyla karşılıyor. Uçağın kapısı açılıyor ve İran'a iktidar olmaya gelen Homeyni merdivenleri iniyor.

İran halkının ve bütün dünyanın merakla beklediği büyük karşılama böylece başlıyor. Bu günün İran halkının mücadelesinde taşıdığı derin anlamı düşünüyorum. Şah binlerce İranlının kanı pahasına kovuldu. Bahtiyar da devrilmek üzere. İran halkının mücadelesinde yeni sayfalar açılıyor.

Iran sel gibi Tahran'a akmış. Bizler havaala-

(Devamı sa.7, sü.5'de)

Sabit Yürürdurmaz

Tahran'dan bildiriyor

İran'da saat 08.30...

Tahran'ın Mehrabad havaalanına dev bir jet iniyor.

Havaalanını dolduran milyonlarca insan, gözlerini uçağın kapısına dikmiş bekliyorlar...

Önce koruyucular görünüyor uçağın kapısında, sonra yakın danışmanları... ve işte Homeyni... Nice yıllardan sonra İran başkentinde... Onbeş yılın hasre-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

"Bu durum, yüksek öğrenim kurumlarının geleceği açısından kaygı vericidir"

TÜMÖD Başkanı Karacan TODAİE baskınını eleştirdi

İSTANBUL (THA)

Tüm Öğretim Üyeleri Derneği (TÜMÖD) Genel Başkanı Prof. Nuri Karacan Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsünün aranmasını eleştirerek bu durumu "üzücü ve yüksek öğrenim kurumlarının geleceği konusunda kaygı verici" olarak niteledi.

Karacan, konuya ilişkin yaptığı açıklamasında söz konusu arama ile ilgili yasal olarak şu nok-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

BAŞYAZI

İran'ın kaderi

GÖZLER İran'a çevrildi. Bundan sonra ne olacak? İran Ortadoğu'nun en önemli ülkelerinden biridir. İki süper devlet İran'ın geleceğini kontrol edebilmek amacıyla vargüçleriyle bu ülkeye yükleniyorlar.

Homeyni, Bahtiyar, Amerika, Sovyetler Birliği ve Türkiye. Şimdi bu insanlar ve bu ülkeler ne yapacaklar. İran'la yakın bir kader birliği olan Türkiye bu gelişmelerden nasıl etkilenecek. Homeyni'nin Tahran havaalanına inişiyle birlikte bu sorular iyice önem kazandı.

İki süper devletin İran halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin önündeki en büyük engeller olduğu şu ana kadar ki gelişmelerden ortaya çıkmaktadır. Amerikan emperyalistleri İran'daki çıkarlarını kaybetmemek için önce Şahı ayakta tutmaya çalıştılar. İran halkı bu engeli yıktı. Bunun üzerine Carter, Şahpur Bahtiyar'a sarıldı. Şu anda bu formülün desökmedi-

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Aydınlık

Çeşitli soygun suçlarından aranan iki İGD'li yakalandı

- İstanbul, Adana ve Viransehir'de öğretmenlerin maaşlarını götüren mutemedler soyuldu

HABER MERKEZİ

İzmir'de seri soygunlar düzenleyerek otomo-

(Devamı Sa.7, Sü.1'de)

Deng Siao-ping: "Bütün ülkeler Sovyetlere karşı birleşmelidir"

- Carter, Deng'in güvenlik konusundaki kaygılarına katılmadığını söyledi

WASHİNGTON

Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Deng Siao-ping'in ABD'ye yaptığı resmi ziyaret sürüyor. Deng Siao-ping ve Carter bilim ve teknoloji alanından başka kültür ve konsolosluk alanlarında da ilişkileri düzenleyen anlaşmalar imzaladılar. Beş yıllık bir süre için imzalanan anlaşmalar, iki ülke arasında tarım uzay, enerji, sanat, spor ve turizm alanlarında işbirliği ile öğ-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Cinayet ve katliamların para kaynağı

Toprak Reformu fonundan MHP'lilere milyonlar akıtılıyor

- MHP yanlısı Müsteşar Vekili Metin Kumal, hesapları denetletmedi
- 1977 özel fonundan, yalnız Urfa Bölge Müdürlüğü 500 milyon lira harcadı
- Eski Müsteşar Latif Gökçek, çeşitli yollardan MHP'ye 200 milyon lira aktardı

ANKARA (ÖZEL)

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşar Vekili, Metin Kumal, Müsteşarlığın geçmiş hesaplarının denetlenmesini reddetti. MHP yanlısı olduğu bilinen Kumal, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu yetkililerine "Bakanın sözlü emri var, resmi yazı getirilmedikçe hesapları denetlettirmem" dedi.

Hesapların denetlen-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Kamboçya Halk Ordusu yeni zaferler kazanıyor

- Chieting karayolları kavşağında bir Vietnam üssü daha imha edildi
- Vietnam birlikleri Pnom Pen'in Kuzey ve Güney Batısından kıskaca alındı

Yazısı 7. sayfada

Kamboçya Komünist Partisi Merkez Komitesi Askeri Komisyonu, Devrimci Halk Ordusuna bir çağrı yaptı. Çağrıda halk savaşının kararlılıkla sürdürülmesi ve direnişin nihai zafere ulaştırılması istendi.

YORUM

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı hesapları derhal denetlenmelidir

Bunca silah, bunca patlayıcı madde hangi parayla sağlanıyor, katilleri kim besliyor? Bu paranın kaynağı nedir?

Bu sorular son yıllarda artan cinayetlerin ve katliamların herkesi düşündürdüğü en önemli sorular arasındaydı.

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı hesaplarının denetlenmesinin engellenmesi anarşinin en önemli kaynaklarından birini de ortaya çıkardı.

MC döneminde ·Alpaslan Türkeş'in denetimi altına giren Müs-

(Devamı sa.7. sü.5'de)

TİKP Toprak Devrimi Programı davası, temyiz süresi beklenmeden Sıkıyönetime gönderildi

ANKARA (ÖZEL)

Ankara Birinci Ağır Ceza Mahkemesinin, Türkiye İşçi Köylü Partisi "Toprak Devrimi Programı" aleyhinde 141. maddeden açılan davayı yasal temyız süresini beklemeksizin Sıkıyönetim

(Devamı sa.7, sü.5'de)

KONU: Pahalılığa karşı tedbir

Silifke'den Nevzat Üçyıldız:

"Ödevlere kapak yapmak için kullanılan kağıt israftır"

Basından izliyoruz. Kağıt yok. Kağıtlar karaborsada. Dışarıdan kağıt alcağız. vb.

Ben kağıt israfından bahsetmek istiyorum bu mektubumda. Bir örnekle başlamak istiyorum sözüme. Ben Silifke lisesinde okuyorum ve üçüncü sınıf öğrencisiyim. Öğrenciye araştırma becerisi kazandırmak için ev ödevleri verilir. Öğrenci ödevleri yapar getirir. Tabii ödeve bir de kapak yapmayı ihmal etmez.

Düşünün bir kez: bizim 21 dersimiz var. Bunu iki dönem için de düşünürsek 21 çarpı 2 eşittir 42. (Her iki dönem için ayrı ayrı ödev verilir)

Sınıfımızda 20 öğrenci var. Okulumuzda ise 1200 öğrenci. Bu 1200 öğrencinin 600 ünün ödeve kapak yaptığını düşünürsek, (En az 600 öğrencinin) 600 çarpı 42 ne eder 25 bin ikiyüz kağıt. 50 şer kuruştan hesaplayalım. 1250 lira eder. Siz de bunu tüm Türkiye için düşünün sonuç: milyonlar. Acıklı bir durum.

Bir de bu konuda öğretmenlerin tutumunu düşünelim. (Bazı öğretmenler hariç). Bir öğrenci ödevine güzelce bir kapak yapıp getiriyor, notu 10. Bir öğrenci bilgi bakımından diğerinden daha iyi bir ödev hazırladığı halde notu 7. Yani öğrenciyi kapak yapmaya teşvik. Yani kağıt israfı, yani ekonomiye zarar.

Bence yetkililer bu konuda karar almalıdırlar. Bu durumdaki öğretmenlere seslenilmelidir. Öğrenciye ödev verilirken düşünülmelidir. Tabii biraz önceki bahsettiğim Silifke Atatürk Ortaokulunda bazı öğretmenlerin yaptığı gibi de kapaklı ödeve 10, kapaksız ödevlere 5-6 verilmemelidir.

***

AYDINLIK: Evet güzel bir tartışma konusu. Bütün okuyucularımızın Silifke lisesinde okuyan bu okuyucumuzun anlattığı olay üzerinde fikirlerini bekleriz.

Bu arada biz de bir kaç şey söylemek istiyoruz. Mektubunuzda belirtmemişsiniz ama bütün öğrenciler ve velileri bunun hesabını kolayca yapabilirler. Sayfalar dolusu ödev yapmak ve buna bir de kapak takmak için, resim defteri, suluboya, kuruboya her ders için bir kaç defter, yardımcı kitaplar almak için kaç para ödenir? Öyle okullar vardır ki, ceketsiz kravatsız öğrenciler sınıfa alınmaz, beden eşofmanı, pabucu, müsameresi gösterisi vs. için öğrencilere para harcatılır. Buna Türkiye'de kaç öğrenci ve velinin gücü yetmektedir? Ve gerçekten de gerekli midir?

Bunu ülkeyi kalkındırmak için, ülkenin ekonomisini düzeltmek için değil,-bu diğer savurganlıkların yanında solda sıfır kalmaktadır- esas çocuk okutan ailelerin durumu açısından soruyoruz. Nasıl bu parayı verecek de bir genç okuyacak? Yoksul ailelerin ya da kıt kanaat geçinen ailelerin çocukları ödevini yapmayacak ve geçerli not alamayacaktır. Zengin ailelerin çocukları bu fuzuli masrafları karşılayabilir ve pahalılık onları yoksul ailelere nazaran daha az etkiler. Bu kadar masrafı göğüsleyemeyecek olan ailelerin çocukları ne yapacaktır? Patron Şevket'in önerdiği gibi okullara protesto çekip okumaktan mı vazgeçeceklerdir? Öğretmenlere sorulacak soru budur.

Ödevlere kapak yapmanın Türkiye'deki kağıt sıkıntısını artırması ise işin küçük bir noktasıdır? Çünkü balık baştan kokmuştur. Devlet dairelerine gittiğinizde, ilerde okulu bitirip bir memur olursanız, önünüze yığılan kağıtlara ve bu kağıtların nasıl boşa harcandığına şaşıp kalacaksınız. Ve öğrenci ödevlerinde kapak olarak kullandırılan kağıtların fersah fersah üstünde kağıt miktarının bürokrasi çarkları içinde nasıl heba olduğunu göreceksiniz.

Bunu da bir yana bırakıp en fazla kağıt harcayan basına gelelim. Bunun da örneklerini gazetemizin Anadolu Basını Sesleniyor köşesinde sık sık görüyoruz. Gazete kağıdı bulamayan küçük basın birer birer kapısına kilit vururken, kimi büyük basının depolarından fışkıran kağıtlardan sözediliyor. Nerden geliyor bu kağıtlar?

FİKİR MEYDANI

Birlik beraberlik ninnileri

Burhan Kocadağ
Öğretmen

GERİDE bıraktığımız yılın insanlık adına en utanç verici, en barbar olayı denilebilir ki Halkın Tapınağı Mezhebi mensuplarının katliamı ile Maraş'taki soy kırımı olayıdır.

İnsanlık uğruna barış ve özgürlük türküleri söylenir çoğu kez. Ama arkasından nice masum kişi, çoluk, çocuk, yaşlı, genç, kadın erkek balta ve satırlarla kıyım kıyım kıyılır.

Camilerde, evlerde gece, gündüz beş vakit namaz kılınır ve yılın bir ayında oruç tutulur din için, Allah için... Her şeyden öte insan olmak için... Ama arkasından tekbir getirilerek nice gelinlik kızlar, hamile kadınlar, beşikteki yavrular insafsızca, insanlıktan öte vahşi bir hayvan görünümü ile saldırılarak parca parça edilir.

Her yılın kurban ayında fakirin, yoksulun halinden anlayabilmek ve insan olabilmek için kurban kesilir, hacca gidilir. Ama arkasından evler, barınaklar, iş yerleri yakılır, yıkılır ve tapınaklar kadar kutsal olan hastanelere saldırılır.

Sakallar bırakılır, peygamberin sünneti yerine gelsin diye. Ama o kırpılmış sakallarla vahşi birer canavar kesilir, ağzı köpürmüş, gözü dönmüş görünümle birer şeytan, birer iblis olunur. İşte Maraş'ın, kahraman yerine kanlı Maraş'ın, Maraş insanının acı görünümü. Asıl suçlu Maraş'ı ve Maraş'lıyı bu kılığa sokan perde arkasındaki iblistir. Kamuoyu bu canavarların tek tek ortaya çıkarılıp ders verici bir darbenin vurulmasını ister.

Mağdur Maraşlının kolu kanadı kırık, yaraları derindir. Akan göz yaşlarını silmek, hıçkırıklarını dirdirmek, derin yaralarını sarmak mümkün mü? Barbar canilerin vahşet dolu saldırıları sonucu mağdur Maraşlının kanayan yaralarını bir iki paket çay ile ertelenen Ziraat Bankası borçları ve ufak tefek yardımlar saramaz.

Anasını, babasını, beşikteki yavrusunu ve gelinlik kızlarını, doğum bekleyen eşlerini, bacılarını, kardeşlerini kahpece yitiren bağrıyanık mazlumların acılı hıçkırıklarını, politik söylevler durduramaz, barış ve kardeşlik çağrıları akan göz yaşlarını silemez...

Atatürk sağ olsa idi darağaçları Maraş'ta kurulur, faşist özentilerine bir güzel ders verilirdi.

Meclisteki saygı duruşu sırasında kimi sıralardan yükselen "140 kişi için" anlamlı ve kinayeli sesleri; duyan, gören ve yüreği çarpan herkesi derinden yaralamıştır.

Meclis sıralarını işgal etmiş bir partinin bir milletvekili tarafından hem de meclis kürsüsünden, "Komünist katliamı, mezhep katliamı gibi sözleri, insanı insanlığından utandırmaktadır. Allah için savaşa", "Nerde bir Alevi varsa vurun" naraları ile tekbir sesleri arasında katledilen hamile kadınlar, doğacak çocuklar, bebeler ve gelinlik kızlar ile yaşlı nineler, dedeler komünist ise bu sözde milliyetçi milletvekilinin aklından zoru var demektir. Beyinleri sulanmış bu tür kişilerin yeri, yüce meclis sıraları değil ancak akıl hastaneleridir.

"Müslüman Türkiye", "Milliyetçi Türkiye" sloganları ile tekbir sesleri arasında vahşet dolu bunca teröre bunca katliama karşın yıllarca başbakanlık yapmış bir büyük parti liderinin: "Bana sağcılar terör yaratıyor dedirtemezsiniz." sözleri akıllara durgunluk vermektedir.

Bunca olanlardan, bunca söylenenlerden sonra bu mudur kardeşlik? Bu mudur birlik? Bu mudur beraberlik?..

Oluk oluk akan kanların, anasız, babasız bırakılan yavruların acıları yargı önünde alınmadıkça birlik beraberlikten söz edilebilir mi? Hiç bir şey olmamış gibi elini, kolunu sallaya sallaya dolaşan canavarlar tek tek yakalanıp cezalandırılmadıkça acılı yanık yüreklere su serpilemez. Bu canavarlar efes alıp aramızda yaşadıkça birlik beraberlik kurulabilir mi? Temennimiz bundan sonra böylesi olayların olmaması değil, temennimiz bu suçluların en ağır bir cezaya çarptırılmasıdır. O zaman böylesi acılar yinelenmez ve o zaman biz de böylesi çağ dışı olayları temenni etmeyiz. Oyulmuş bir çift göz ile bir çanak kanın ve oluk oluk akan masum kanların suçluları insanlık adına yok edilmedikçe, bir kişiye, yüz kişiye, bin kişiye yapılan haksızlıklar giderilmedikçe, önlenmedikçe bir toplum bu tür tehditlerden, bu tür vahşetlerden kurtulamaz. Temennimiz insanlığa utanç verici bu tür mahlukların toplumun içinden ayıklanmasıdır.

Sayın Cumhurbaşkanımız, Sayın Başbakan ve Sayın bakanlar, sayın yargıçlar, sayın Sıkıyönetim komutanları ve sayın bütün ilgililer, lütfen eğilip kulak verin bu sese. Bu ses, anasını, babasını, beşikteki bebesini, gelinlik kızlarını, hamile eşlerini Maraş vahşetinde, Malatya dramında, Elazığ, Sivas, Erzincan barbarlığında yitirenlerin sesidir. Bir koltuk uğruna döktürülen kanlar yetsin artık. Maraş canavarları tek tek cezalandırılmadıkça, "Adalet Mülkün Temeli" olabilir mi? Yüzü aşkın ölünün bini aşkın yaralının, evleri yakılıp yıkılan masumların saldırganları tek tek yok edilmedikçe yanan ateş söndürülebilir mi?

Perde arkasındaki kanlı katiller, siyasal vasfını yitirip cinayet şebekesine, eşkiya çetesine dönüşen kanlı örgütler yok edilip kökü kazınmadıkça, barış çağrısında bulunup arkasından kan kusan insanlık dışı canavarlar cezalanmadıkça bu ülkede birlik, beraberlik ve kardeşlik kurulabilir mi? Kangren haline gelmiş yaraya neşter vurmanın artık zamanıdır. Ülkemizin birlik ve bütünlüğü ancak bu şekilde sağlanabilir.

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

Ve MHP...

MİT açıkladı ve MHP'nin durumu aydınlandı!...

Açıklama aynen şöyle: (24 Ocak 1979) "Son günlerde teşkilatımıza nereden kaynaklandığı malum olan (Gizlilik Taktik) başlıklı bir broşür gizliden-gizliye dağıtılmaya çalışılmaktadır. Sözü edilen broşürde Necdet Sevinç ve Ülkücüye Notlar kitabından paragraflar yazılmıştır. Necdet Sevinç'in Milliyetçi Hareket ve onun Ülkücü Gençliği ile uzaktan-yakından hiçbir ilgisi yoktur."

Evet. Aynen böyle diyor MHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Mustafa MİT!...

Demek şimdi böyle oldu?

Daha düne kadar Necdet Sevinç ve Ülkücüye Notlar için "O bizim ilahımızdır, o kitap bizim el kitabımızdır" diyenler bugün ona ve kitabına "O bizim yüzkaramızdır!" diyorlar.

Vah Necdet vah! Başına bu da mı gelecekti Antepli?

Sen kalk taa Gaziantepler'den İstanbul'a gel, üstelik "davan" için sırtından kurşunlan, ardından da böylesine suçlan...

Oh olsun sana!

Üzül Sevinç üzül... İstersen otur da ağla... Derdine yan!

Ama artık mutlak gözünü aç.

* * *

Böyledir bu işler.

İnsanın posasını çıkarır sonra bir kenara atıverirler.

Tıpkı kim gibi? Nihal Atsız gibi!

Hani MİT utanmasa onu "MİT ajanlığı" ile suçlayacakmış neredeyse?

Baksanıza açıklamasına:

"Teşkilatımızı yıkmak ve parçalamak isteyenler içimize sızmaya çalışmakta ve uydurma broşürlerle bizi zayıf düşürmeyi amaçlamaktadırlar..."

Bravo MİT...

Hep böyle uyanık ol emi?

* * *

Aslında mesele birkaç cümleyle özetlenecek kadar basittir.

Militan ülkücü gençlik üzerinde etkili olan ve eski Sağlık Bakanı, MHP G.Antep Milletvekili Cengiz Gökçek ile hem hemşehrilik, hem de fikri beraberlik bağı bulunan Necdet Sevinç'le, MHP Genel Merkezi arasındaki amansız bir kavgadır bu.

Sevinç ve takımı; tıpkı Atsız gibi katıksız bir Türkçü, katıksız bir ırkçı'dır.

Türkeş'in çevresini "su katılmış ırkçı!" saymaktadır.

Üstelik MHP'nin giderek AP'lileştiğini (!) söylemekte; "lağım suyuyla, pınar suyu hiç bir araya gelir mi?" tipinde sorular sormakta, yazılar yazmaktadır!

Demirel'in kıdemli yaveri pozisyonundaki Türkeş beğ ise, bundan hiç mi hiç hoşnut olmamaktadır!

Nitekim tepeden gelen bir emirle; Hergün gazetesinden hem de Yaşar Okuyan tarafından kapının önüne bırakılmıştır Sevinç...

Anlaşılan şimdi de MHP'den şutlanmıştır!

Sanmayın ki bu böyle nihayet bulacak.

Uzun vadede MHP'den Diyarbakır karpuzu gibi bir çatlama sesi duyabilirsiniz dikkat!

İSTANBUL

Lisemizle ilgili yanlış bilgi veren basını eleştiriyoruz

25.1.1979 Perşembe günü Behçet Kemal Çağlar Lisesi yakınında üzerinde bomba bulunduğu iddia edilen "Sıkıyönetime Hayır" pankartı asılmıştır. Yapılan ihbar üzerine okula giren jandarma arama yapmış ve üzerinde tabanca bulunan bir öğrenciyle felsefe dersi öğretmenini gözaltına almıştır. Olay üzerine bir grup öğrencinin gönderdiği mektubu yayınlıyoruz.

25.1.1979 Perşembe günü Behçet Kemal Çağlar Lisesinde gerçekleştirilen provokasyon sonucunda Hürriyet gazetesinin yayınladığı söz konusu haberde daha başında birtakım gerçeğe uymayan iddialarda bulunmaktadır. Bu olaya kadar lisemize ne polis ne de jandarma girmiştir. Çünkü okulumuzda böyle önlemler almaya gerek yoktur. Tüm arkadaşlar barış ve huzur içinde öğretimi sürdürmektedir. Bu olguyu çekemeyen bazı karanlık erekli kişiler okulumuza aslı olmayan ihbarlar düzenlemişler, bununla da kalmayıp arkadaşlarımızı huzursuz etmek ve öğrenimi baltalamak amacıyla görevlileri çağırmışlardır. Evet Ozan Ceyhun adlı öğrencide tabanca bulunmuştur. Ama söz konusu olan "Sıkıyönetime Hayır" yazısı lise önünde değil, Baltalimanı köprüsünde bulunmuştur. Ağlayan ve fenalık geçiren arkadaşlarımıza, tanınmamak için gözlerini kapatıyorlar dendi. Felsefe hocamız Kürşat İstanbullu için Ozan Ceyhun'u kaçırdı dendi. Kürşat öğretmen heyecenlandı ve ordaki polis memuru ile arasında ufak bir tartışma geçti. Oradan uzaklaşan otomatik silahlı polisler ikinci defa okula gelerek Kürşat öğretmeni götürdüler. Ayrıca okulumuz güvenlikkuvvetleri tarafından boşaltılmamıştır. Öğrenciler okul saatinin sonuna kadar derslerine devam etmişlerdir.

Okulumuzda yaratılan bu heyecan dalgasını halka saptırılmış biçimde anlatan ve öğrencileri halkın gözünde kötü tanıtmak gayesiyle yayın yapan Hürriyet gazetesini eleştiriyoruz.

Behçet Kemal Çağlar
Lisesinden bir grup
Öğrenci

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

ARPAÇAY **KARS**

Köy okulu hademeleri, mevsimlik işçidir

Örgütlü olarak çalışan emekçiler bir takım sosyal hak ve avantajlar kazanmaktadır. Ancak, henüz örgütlü mücadele yöntemlerinin ulaşmadığı alanlarda bu hak ve avantajlardan söz etmek olanaksız. Çoğunluğu bu alanlarda olmak üzere "Mevsimlik İşçi" ya da "Kaçak İşçi" deyimlerini de duyarız. Böylesi durumların bir devlet kurumunda olması düşünülemez çoğunlukla. Ama, şimdi tam da böyle bir durumu anlatmaya çalışacağım:

Konu, öyle küçümsenecek bir sayıda değildir. Türkiye'nin en kıyı köylerine dağılmış 30 bin civarındaki ilkokulunda çalışan bir kitledir söz konusu olan. Bunlar da bir tür mevsimlik, kaçak ya da "tedrisatlık işçileridir"

Köy okullarının açılması ile köyün ileri gelenleri bir devlet kurumu olan okula bir müstahdem atarlar. Bu kişi çoğunlukla topraksız ve yoksul bir köylüdür. Atama işlemi, çalışma ücret ve koşulları tek taraflı olarak dayatılır. Yani atanan kişi, eline uzatılanı almak, gösterilen işi yapmak zorundadır. Okulların kapanması ile birlikte işi ve ücreti de bitmiş olacaktır. Resmi bir kurumda çalışmasına karşın hak ve hukukunu dayayacağı hiç bir dayanağı yoktur. Tek güvencesi kendi bedeni ve ezilmişliğidir. Çalıştığı, itaat ettiği ve kendisine verileni kabul ettiği müddetçe çalışabilir. Kendisini koruyabilecek ne bir kanun, ne bir yönetmelik ve ne bir resmi kural yoktur. Herşey kendisini çalıştıranların kişisel niyetlerine kalmıştır. Sözün kısası tam bir feodal ilişki örneği ile karşı karşıya kalmıştır. Sosyal Hukuk Devletinin vatandaşı olma avantajlarının hiçbirisinden yararlanamaz, hiçbir sosyal güvenceye ümit bağlayamaz.

İşin bu hukuki sakıncalarının yanında bir de diğer bir sakıncalı yanı vardır. Okula atanan bu kişilerin yıllık bir-iki bin liralık ücretlerinin tahsiline öğretmen memur edilir. Çocuk başına tahsil edelecek olan bu paranın tahsili bazen çok önemli olaylar doğurmaktadır. Binbir güçlük içerisinde zar zor görev sürdüren öğretmenin başına bir de bu ücret meselesi sarılmakta hiç de üzerine görev olmayan meselelerin içerisine çekilip yıpratılmaktadır.

Dileğimiz, ilgilerin bu meseleye el atarak bu hukuk ve çağdışı uygulamaya bir son vermeleridir. Saygılarımla.

İlhan Timur

MİLAS **MUĞLA**

Ağustostan bu yana toplusözleşmenin yapılmasını bekliyoruz

152 No.lu Milas Pamuk Tarım Satış Kooperatifi Çırçır fabrikasında Teksif Sendikası üyesi olan 60 işçiyiz. 1.8.1978 tarihinden bu yana devam eden toplu sözleşme görüşmeleri bu güne kadar bir sonuca bağlanmadığından işçilerin ücretlerinin de 2200-3000 lira arasında oluşu nedeniyle hayat şartları karşısında işçilerimizi çok zor duruma düşürmektedir. Ev kiraları 1500-2000 lira. Maaş 2500 lira. Geriye 1000-1500 lira kalmakta. 500 lira ile bir ailenin geçinmesi olanaksızdır.

Yalnız Milas Tarım Satış Kooperatifi değil, daha birçok yerlerde durum böyledir. O işçilerde aynı sorunu, aynı çileyi, aynı yoksulluğu paylaşmaktadır. Hayat şatları gözönüne alınırken toplu sözleşmenin bir an önce yapılmasını istiyoruz. Ve tüm emekçileri, işçileri mücadeleye çağırıyoruz. Bizim derdimiz, bizim sorunumuz tüm işçilerin, tüm emekçilerin sorunu, derdi çilesidir. Artık çile çekmeye tahammülümüz kalmadı.

Milas Tarım Satış Kooperatifinden
60 İşçi

KARABÜK **ZONGULDAK**

Yavuz hırsız misali

Ben Karabük'ün Soğuksu Mahallesinde oturan bir devrimciyim. Mahallede bütün duvarlara MHP'nin sloganları yazılmış. Bu sloganlardan biri de şuydu: "K. Maraş katliamının hesabı sorulacaktır". Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu. Sen kendin yüzlerce insanı katlet, sonra da hesap soracağız diye duvarlara slogan yaz.

Hesabı siz değil, sizden 45 milyon halk hesap soracak. Bundan hiç kuşkunuz olmasın.

Nejdet Bozkaya

ESKİŞEHİR

Bekliyoruz, ne zaman hesap sorulacak?

Sayın Bülent Ecevit'in Eskişehir'e geldiğinde söylediği bir sözü hatırlatacağım kendisine. Belki kendileri unuttular ama o tatlı vaadlerle kandırılan ve saatlerce soğuk sıcak demeden miting alanlarında bekletilen halkımız unutmadı.

Aynen şöyle diyordu Sayın Ecevit: "Yavuz, Yavuz tüm bu yaptıklarının hesabını soracağım" Evet bu Yavuz kim? Yavuz Sultan Selim mi? Veya neden hesap soruluyor. Bu Yavuz komandolarla kader birliği eden ve onlarla birlikte Urfa ilimizde kahve basmaya giden Yavuz, Emniyet teşkilatı. İkinci Şubede çalışan Yavuz B.dir. Evet bekliyoruz. Ne zaman hesap sorulacak?

Sanki bu Yavuzlar tek mi? Hayır. Eskişehir'de yine MHP'liler komandoların yüzbaşısı toplum polisi, aynı zamanda İstanbul Hukuk Fakültesi öğrencisi K.K. yine Türkeş'in konuşmalarına bozkurt rozeti ile katılan Komiser M.D. ve yine ortalığı bulandıdan R.K.

Okullarda devrimci öğrencileri tahrik edip olay çıkarmayı amaçlayan ve komandolarla işbirliği yapan bu kişilerden her şey beklenir. Fakat CHP bunları göremiyor. Göremiyor ki K.Maraş olayları oluyor.

Bir Okuyucu
(İsmi bizde saklı)

MAİNZ **B.ALMANYA**

Maraş olaylarının üzerine sünger çekilmesin

Bu gün ülkemizde anarşiyi körükleyen Sovyetler Birliği'nin Türkiye'deki beşinci kolu, faaliyetlerini, Türkiye'yi içten ve dıştan yıkmak için Ecevit'in Rusya gezisinden sonra daha da yoğunlaştırmış, başı Doğu Berlin'de bulunan Brejnev'in sadık uşağı İ.Bilen, bangır bangır bağırarak, maceracı sol grupların elebaşlarını ve İGD-İKD gibi dernekleri silahlı eylem yapmaya çağırmaktadır. MHP ve Kontrgerilla bir yandan Sahte TKP'liler anarşiyi körüklerken Evevit Hükümeti ne yayıyor?

Ülkemizin Iki Süper devlete karşı Milli bağımsızlığını savunan TİKP Merkez Komitesi üyeleri hakkında dava açıyor

10 Temmuzdan bu yana MHP ve Kontrgerillanın cinayet ve tertiplerini bir bir gün ışığına çıkaran Aydınlık gazetesi adalet önüne çıkarılarak yargılanıyor.

Sayın Ecevit'ten bir vatandaş olarak istiyorum. Maraş olaylarının üzerine sünger çekilmesin Birkaç katilin tutuklanımasıyla yetinilmesin. Asıl suçlu olan Türkeş adalet önüne çıkarılsın ve döktüğü kanların hesabı istensin. 141 ve 142 maddeler kaldırılsın. TİKP Merkez Komitesi üyelerinin yurtsever basın mensuplarının üzerinde uygulanan haksız yargılamayı şiddetle protesto ediyorum.

Hüseyin Ataibiş

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1									■			
2						■						
3										■		
4					■						■	
5		■					■			■		
6			■									■
7				■						■		
8							■	■				

SOLDAN SAĞA: 1) Kurtuluş Savaşında, Antep'te Fransızlara karşı çete savaşı veren milli kahraman - İleri, uzak. 2) Bir kişinin çevresi, peşinden gidenler - Saat zinciri. 3) Gökyüzünü inceleyen yer, gözlemevi - Kimyada lityumun simgesi. 4) Yetişkin erkek kişi - Açık, açıkça (eski dil). 5) Ele alınan varlığın belli bir yönü hakkında bilgi edinmek için yapılan uygulama - Tersi Fransa'nın simgesi - Kimyada silisyumun simgesi. 6) Tersi bazı iskambil oyunlarında birlinin adı - Sınıf, dal. 7) Mendil kenarına işlenen tentene - Atlas gibi parlak pamuklu kumaş - Numaranın kısa yazılışı. 8) Tersi eskiden davul çalarak halkı çeşitli konulardan haberdar eden kimse - Bilim.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Karayollarında yol seviyesinden aşağıda kalan bölüm. 2) Tersi mahkemelerde karara bağlanır - Avuç içi. 3) Tarladan ürünü kaldırma - Bir renk. 4) Tersi alaturka müzikte keman çalan kişi. 5) Sınırları belirli olan, belirgin - Tersi ana, temel. 6) Elyazısında usta olan kimse. 7) Tersi lake adlı esmer kırmızı renkli cila ile cilalanmış - Bir besin. 8) Talimat, direktif. 9) Klasik Batı müziğinde orkestra ile çalınan bir yapıt türü. 10) Karaciğerden salgılanıp bağırsaklarda yağların sindirilmesini sağlayan sıvı, safra. 11) İp gibi ince yuvarlak demir cisim - Büyük tepsi. 12) Tarla ürünleri yetiştiren kimse - Fizikte bir kanun.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Ç	A	K	I	R	C	A	L	I	E	F	E
2	Ö	T	Ü	R	Ü	■	R	■	T	R	A	M
3	K	A	R	A	N	T	İ	N	A	■	S	İ
4	E	P	■	K	Ü	L	B	A	S	T	I	■
5	L	A	M	■	D	A	■	K	■	A	L	O
6	E	Z	E	B	■	B	■	K	İ	T	■	N
7	K	■	■	A	Y	O	N	A	R	A	P	■
8	■	Ç	İ	L	E	K	E	Ş	■	R	İ	P

Vietnam, Çin sınırını yine ihlal etti

- Sınırı geçen silahlı Vietnamlılar, sivil halka ve sınır muhafızlarına saldırılarda bulundular
- Çin Halk Cumhuriyeti hükümeti, Vietnamlıların saldırıları sırasında bir sivilin öldüğünü ve çok sayıda sivilin ve sınır muhafızının da yaralandığını açıkladı

PEKİN

Vietnam askerlerinin Çin sınırını yine ihlal ettiği bildiriliyor. Haberi veren Yeni Çin Haberler Ajansı, Vietnam yetkililerinin, Çin'in Yunan ve Guangsi bölgelerine silahlı adamlar yolladığını ve sınırı geçen silahlı Vietnamlıların sınır muhafızlarına ve sivil halka saldırılarda bulunduğunu açıkladı.

Konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan Çin Halk Cumhuriyeti hükümeti, Guangsi bölgesinde bir sivilin öldüğünü ve birçok sivilie birlikte, sınır muhafızlarının da yaralandığını bildirdi. Açıklamada ayrıca, Yunnan bölgesinde sayıları 50'yi bulan silahlı Vietnamlıların devriye gezmekte olan sınır muhafızlarına ateş açtığı ve Çin sınır muhafızlarının da kendilerini korumak için ateşe karşılık vermek zorunda kaldıkları belirtiliyor.

Güney Kore, Çin'le ilişki kurmak için Japonya'nın aracılığını istedi

TOKYO (ANKA)

Güney Kore "hükümetinin" Çin Halk Cumhuriyeti ile ilişki kurmak için Japonya'ya başvurduğu bildiriliyor. Güney Kore, Japonya'nın bu konuda aracılık yapmasını istiyor.

Japon "Kyodo" Haber Ajansının bildirdiğine göre, Güney Kore yetkilileri, Japon Dışişleri Bakanı Sonoda'ya başvurarak Pekin'le ilişki kurma arzularını Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Deng Siao-ping'e iletmesini rica ettiler.

Bilindiği gibi, Deng Siao-ping, ABD gezisinden ülkesine dönerken 6 Şubat'ta Japonya'ya uğrayacak ve üç gün Tokyo'da kalacak.

"Kyodo" haber ajansı ayrıca, Güney Kore, "lideri" Park Jung, He'nin, geçen Eylül ayında da, Çin'le ortak bir sanayi ürünleri sergisi açılması için Japon Dışişleri Bakanının aracılığını istemiş olduğunu hatırlatıyor.

Atina'da cuntacı eski bir polis, faşistler tarafından öldürüldü

- Solcuların üzerine yüklenmeye çalışılan cinayet, bir kışkırtma hareketi olarak değerlendiriliyor

ATİNA

Yunanistan'ın başkenti Atina'da Cunta döneminin polislerinden Petros Babalis'in 31 Ocak gecesi faşistler tarafından kışkırtma amacıyla öldürüldüğü bildiriliyor.

Faşist cunta dönemi polislerinden Petros Babalis, gece 0.30 sıralarında evinin garajından çıkarken kimlikleri saptanamayan iki kişi tarafından vurularak öldürülmüştü. Babalis'in vurulduğu yerde bazı el ilanları da bulundu.

CİNAYET YERİNDE BIRAKILAN EL İLANLARI

"Haziran 78 Örgütü" imzalı bu el ilanlarında, Babalis'in cunta döneminde birçok kişiye işkence ettiği, bu nedenle de yaşatılmaması gerektiği söyleniyor. İlanlarda ayrıca, siyasal partilere de saldırılarda bulunulacağı ve daha tanınmış birçok kişinin öldürüleceği bildiriliyor.

Öte yandan sağcı basın, bu el ilanlarının ifadesinden cinayetin solcular tarafından işlendiğinin anlaşıldığını iddia ederken, yetkililer ise, aslında Babalis'in bir kışkırtma hareketi olarak faşistler tarafından öldürüldüğünü ve suçun solculara yüklenmek istendiğini belirtiyorlar.

Olayla ilgili olarak bir açıklama yapan Panhellenik Sosyalist Partisi Başkanı Andreas Papandreu, "bu eylem sağcıların demokratik düzeni torpilleme çabalarını göstermektedir." dedi.

Yunanistan'da faşistlerin hiç bir etkilerinin bulunmadığını belirten gözlemciler, bu tür kışkırtma hareketleriyle faşistlerin ortalığı karıştırmak istediklerine dikkat çekiyorlar.

Etyopya ile Kenya Dostluk ve İşbirliği Anlaşması imzaladı

ADİS ABABA

Etyopya ile Kenya arasında 10 yıl süreli bir Dostluk ve İşbirliği Anlaşması imzalandı.

Etyopya Devlet Başkanı Mengistu ve Kenya Devlet Başkanı Daniel Arap Moi tarafından imzalanan anlaşma, Etyopya'nın bir Afrika ülkesi ile imzaladığı ilk anlaşmadır.

İmzalanan Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasında, iki ülkenin birbirlerine toprak bütünlüğü ve sınırlarının güvenliği konularında güvence veriyorlar. Anlaşmada ayrıca "bir veya bir grup ülkenin yayılmacı politikalarına birlikte karşı çıkma" maddesi de yer alıyor.

Ajanslar, anlaşmadaki bu son maddenin Somali'yi hedef aldığını bildiriyorlar.

Romanya'da bir başbakan yardımcısının görevine son verildi

BÜKREŞ

Romanya Resmi Haber Ajansı "Agerpress" Romanya Devlet Konseyinin kararı ile Başbakan Yardımcısı Virgil Cazaca'nın görevine son verildiği ve diğer başbakan yardımcısı Geogi Cioara'nın da elektrik enerjisi bakanlığına getirildiğini bildirdi. Başbakan yardımcısı Cioara'nın yerine eski Bükreş Belediye Başkanı Ion Donc'ın getirileceği açıklandı.

Dünyada ilk defa tam metin halinde AYDINLIK'ta

Konuşma, yurtsever bir subay tarafından gizlice banda alındı ve banddaki sesin kesinlikle Şah'a ait olduğu saptandı

ŞAHIN İRAN'DAN KAÇMADAN ÖNCE YAKIN ADAMLARIYLA YAPTIĞI KONUŞMA AÇIKLANDI

Şah'ın generallerine son emri:

- "Şimdi durum eskisinden farklıdır. Çünkü, bugün bilinçli kitlelerle karşı karşıyayız... Başvurduğum taktikler ve giriştiğim katliamların başarısızlığa uğraması bunun kanıtıdır"
- "Hakimiyetimi ve saltanatımı koruyacak yegane güç, yani ordu parçalanmak üzeredir"

- "Sizin göreviniz, halkla ordu arasındaki bağı koparmak ve onların birbirlerine yaklaşmalarını engellemektir"
- "Ordunun halka kurşun sıkmasını sağlamalısınız. Halkla ordu karşı karşıya getirilmeli ve birbirlerine duydukları kin ve nefret artırılmalıdır"

"İç savaş başlatın"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran Şahı Rıza Pehlevi'nin, İran'dan ayrılmadan önce ordu generalleri, devlet yöneticileri ve yüksek düzeydeki SAVAK görevlileriyle yaptığı bir konuşmada, içsavaşın başlatılması ve ordunun halkı imha etmesi için emir verdiği ortaya çıkarıldı.

Şah'ın söz konusu talimatları verdiği konuşması, bu toplantıda bulunan yurtsever bir İranlı subayın saatine yerleştirdiği bir mikroteyp aracılığıyla banda kaydedildi.

Band toplantıdan hemen sonra çözülerek çoğaltıldı ve kasetler halinde hazırlanarak milyonlarcası İran'da dağıtıldı. Ve Agence France Presse ve Amerikan CBS televizyonuna da gönderilen ve Amerikalı uzmanlar tarafından Şah'a ait olduğu doğrulanan ses bandının içeriği, Türkiye'de ilk kez Aydınlık tarafından tam metin halinde yayınlanmaktadır.

ORDU PARÇALANMAK ÜZERE

"Bildiğiniz gibi, ülkede başlayan ve devam eden olaylar saltanatım boyunca daha önce de birkaç kez tekrarlanmıştı. Azerbaycan ve Kürdistan Demokrat Partisinin kurulması, Musaddık hükümetinin işbaşına gelmesi, petrol sanayinin millileştirilmesi için yürütülen faaliyetler ve birçok halk isyanı bu tip hareketlerdendi. Bu isyan ve küstahlıkların amacı krallığı devirmekti. Ama biz, babamın tecrübesi ve ABD'nin desteği ile bunları ezdik ve yok ettik.

"Ama şimdi durum eskisinden daha farklıdır. Çünkü bugün bilinçli kitlelerle karşı karşıyayız. Eski gücümüze kavuşabilmek için başvurduğum tüm taktikler ve giriştiğim katliamların başarısızlığa uğraması bunun bir kanıtıdır.

"Durumun kritikliği nedeniyle bu toplantıyı yapmaya mecbur kaldık. Çünkü hakimiyetimi ve saltanatımı koruyacak yegane güç, yani ordu, parçalanmak üzeredir. Ve korkarım ki, bundan böyle, ordu içinde birliği hiçbir zaman sağlayamayacağım.

Kışlasından kaçan ya da üstünün emrini dinlemeyen hatta kumandanlarını kurşunlayan askerlerin sayısı her geçen gün artıyor. Askerlerin silahlarını halka teslim etmesi, günlük olaylardan oldu. Bu nedenle orduya güvenim kalmadı. Bu nedenle, büyük paralar dağıtarak ve kaçakçılık yapmalarına göz yumarak, isyanları bastırabilmek için aşiretleri kullanmaya başladık. Ne yapalım, bu işi yaptırmak için onlara bir takım imtiyazlar tanımak zorundaydık. Biz orduyu bu günler için besledik ama maalesef ordu paçalanmıştır ve biz bu yapı içinde tasfiyeler yapmak zorundayız. Bütün isyancılar ordudan temizlenmelidir.

İSTİFA EDENLERİN BU İSTEĞİNİ KABUL EDİN

"Orduda asker sayısının çok olması bizim durumumuzu güçlendirir ama diğer yandan da denetimi zorlaştırır. Bu nedenle istifa edenlerin istifalarını hemen kabul etmeli, kalanlara geniş maddi imkanlar sağlamalıyız. Onların kafasında, çıkarlarımızın aynı olduğu ve halkın kendilerine düşman olduğu kanısını uyandırmaya çalışmalıyız.

"Şimdi bana, 'petrol işçilerinin grevi nedeniyle devlet hazinesi boşaldı, bu olanakları orduya nasıl sağlayacağız?' diye sorabilirsiniz.

"Bu problemi çözmek için, ilk önce grevci işçilerin liderlerini yakalatıp hapse attırdım ve iç ihtiyaçları karşılamak için depolanan petrolün bize yardım eden İsrail ve Güney Afrika'ya, ABD'ye ihraç edilmesi için emir verdim.

"Ancak, bu olay iç ihtiyacı karşılamak için çalışan işçileri de isyancıların yanına itti. Şimdi biz, bu meseleden yararlanıp, halka, kışın yakıt bulamayacakları ve soğukta kalacakları şeklinde propaganda yapmalıyız ve onları korkutmalıyız. Böylece halkın baskısı ile işçilere işbaşı yaptırabiliriz.

İÇ SAVAŞ ÇIKARMALISINIZ

"Halk, çıkarlarımızı koruyan biricik gücün ordu olduğunu biliyor ve bu nedenle onu kendi yanına çekmeye çalışıyor ve ne yazık ki, ordu da bu işe pek gönülsüz değil.

"Sizin göreviniz bu bağı koparmak ve halkla ordunun birbirlerine yaklaşmalarını engellemektir.

"Bu işi verdiğim talimatlara dayanarak yapabilirsiniz. Ordunun halka kurşun sıkmasını sağlamalısınız. Halkla ordu karşı karşıya getirilmeli ve birbirlerine duydukları kin ve nefret artırılmalıdır.

" İç savaş çıkarmalısınız ki, biz bu fırsattan yararlanıp, halkın isteğine az çok uyan bir hükümet kurabilelim ve elden kaçmakta olan iktidarı yeniden ele geçirebilelim.

"İktidarı bir kez ele geçirdikten sonra, geçmişteki hataların tekrarlanmasına izin vermeyeceğiz. Yani halka haddinden fazla hürriyet vermeyeceğiz. Çünkü onlar, benim tarafımdan bağışlanan demokrasi ve özgürlüğe layık olmadıklarını gösterdiler.

"SAVAK'ın yerine daha geniş ve büyük bir örgüt kuracağım. Ve saltanatıma karşı olanların tümünü imha edeceğim. Hiç kimseye en küçük bir kıpırdanma, hareket ve muhalefet hakkı tanımayacağım. Bu olaylardan SAVAK yöneticileri de sorumludurlar. Çünkü bize karşı olan unsurlar onların zamanında gelişti. Artık böyle şeylere izin vermeyeceğim."

Mozambik'in Başkenti Moputo'da toplanan Bloksuz ülkeler Dışişleri Bakanları konferansı Afrika'nın güneyinde emperyalizme sömürgeciliğe ve ırkçılığa karşı mücadele veren halklara ve örgütlere yapılacak destekle ilgili konuları görüşüyor.

Bloksuz Ülkeler Dışişleri Bakanları toplantısı Mozambik'te çalışmalarını sürdürüyor

- ***Zimbabve Yurtsever Cephesi, Bloksuz Ülkeler Topluluğuna katılmak için başvurdu***

MOPUTO (MOZAMBİK)

Bloksuz Ülkeler Dışişleri Bakanları Konferansı Mozambik'in Başkenti Moputo'da çalışmalarını sürdürüyor.

Afrika'nın güneyindeki kurtuluş hareketlerine sağlanacak destek konusunun görüşüldüğü konferansın ilk günü, Küba ve Vietnam temsilcileri Demokratik Kamboçya temsilcisinin Konferansa katılamayacağını iddia ettiler.

Bloksuz Ülkeler Dışişleri Bakanları bu iddiayı reddederek Demokratik Kamboçya Dışişleri Bakanlığı temsilcisinin konferansın tabi bir üyesi olduğu kararını aldılar.

ZİMBABVE YURTSEVER CEPHESİNİN İSTEĞİ

Bu arada, Irkçı Ian Smith rejimine son vererek, ülke yönetiminin bütünüyle siyah halkın eline geçmesi için mücadele veren Zimbabve Yurtsever Cephesi, Bloksuz Ülkeler Topluluğuna katılmak istediğini açıkladı.

Zimbabve Yurtsever Cephesinin iki lideri, Robert Mugabe ve Joshu Nkomo, Moputo'daki Bloksuz Ülkeler Dışişleri Bakanlarına gönderdikleri mesajlarda, Zimbabve'nin tek temsilcisi olarak Yurtsever Cephe'nin tanınmasını istediler.

Camp David Zirvesinin toplanması için çaba sarfeden Carter, yeni bir zirvenin sözkonusu olmadığını söyledi.

Carter'ın Mısır ve İsrail arasında yeni bir zirve çağrısında bulunmayacağı açıklandı

BEYAZ SARAY SÖZCÜSÜ JUDY POWELL YENİ BİR ZİRVE İÇİN ELVERİŞLİ ŞARTLARIN OLMADIĞINI SÖYLEDİ.

WASHINGTON

ABD Başkanı Carter'in Orta Doğu sorunu ile ilgili olarak Mısır, İsrail ve ABD arasında şimdilik yeni bir zirve çağrısında bulunmayacağı açıklandı.

Söz konusu açıklamayı yapan Beyaz Saray sözcüsü Judy Powell, Başkan Carter'in, Begin, Sedat ve kendisinin zamanını boşuna harcamak konusunda istekli olmadığını söyledi. Powell, ayrıca, gerekli önlemler alınmadan böyle bir zirveyi yaparak yanlış umutlar ve beklentiler de yaratabileceğini belirtti. Beyaz Saray sözcüsü konuşmasına şöyle devam etti: "Bana göre gereken şey, esnekliktir. Oysa şu sıralar böyle bir belirti görülmüş değildir."

Daha sonra, Başkan Carter'in gerekirse böyle bir zirve çağrısında bulunmak eğiliminde olduğunu da ileri süren Powell, 'ancak zirvenin yapılacağını iddia edenlerin beslediği umutlar zamansızdır'dedi.

Yugoslavya Devlet Başkanı Tito, Orta Doğu gezisinin ilk durağı olan Kuveyt'te

BELGRAD

Yugoslavya Devlet Başkanı Tito Orta Doğu gezisinin ilk durağı olan Kuveyt'e gitti. Tito beraberinde yüksek düzeydeki dışişleri ve ekonomik işler yetkilileri ile birlikte Kuveyt'ten sonra Irak, Suriye ve Ürdün'ü ziyaret edecek.

Tito'nun ziyareti sırasında Orta Doğu'daki durumun yanısıra Bloksuzluk Hareketinin karşılaştığı bazı sorunların da ele alınacağı bildirildi.

Öte yandan ABD Başkanı Carter, Orta Doğu gezisi arifesinde Tito'ya önemli dünya sorunları ile ilgili olduğu söylenen bir mesaj gönderdi. Fakat mesajın içeriği açıklanmadı.

Suriye-Irak Yüksek Siyasi Konseyi çalışmalarını tamamladı

ŞAM (THA)

Suriye ile Irak arasında birleşme sorunlarını görüşmek üzere kurulan Yüksek Siyasi Konsey toplantılarını tamamladı ve bir bildiri yayınladı.

Bildiride, Yüksek siyasi Konseyin Anayasal ve siyasal konulardaki sorunları tekrar görüşmek üzere Bağdat'ta ikinci bir toplantı yapacakları belirtiliyor.

Cezayir Devlet Başkanlığı adaylığına Bencedid Chadli seçildi

CEZAYİR

Bumedyen'in ölümü ile boşalan Cezayir Devlet Başkanlığı için yapılacak seçimlere Ulusal Kurtuluş Partisi adayı olarak Albay Bencedid Chadli'nin seçildiği açıklandı.

Bencedid Chadli, seçim sonuçlarının açıklanmasından sonra bir konuşma yaparak and içti. Eski Başkan Bumedyen tarafından belirlenen çizgiye sadık kalacağını söyleyen Chadli, "Cezayir halkının iradesine saygılı olacağı ve ülkenin sosyalist yönüne bağlı kalacağını" belirtti.

Yeni Devlet Başkan adayı Chadli andiçme töreninde yaptığı konuşmada "Bumedyen tarafından çizilen yolda ulusal varlık ve ulusal ekonomi ile bağımsızlık" ilkelerine bağlı bir siyaset izleyeceğini de bildirdi.

Bumedyen'in iktidara geldiği günden bu yana geçen sürenin, devletin ve ekonominin inşa edilmesine ayrılmış olduğunu, bundan sonraki aşamanın ise partinin yenilenmesi olacağını belirten Chadli şöyle dedi: "Tüm ulusal kuruluşlar ve halk örgütleri her alanda denetim görevlerini işlenebilir"

Fabrika temsilcileri bir süre önce, Hür Cam-İş Genel Merkezini protesto ederek istifa etmişlerdi

Topkapı Teknik Cam'da temsilci seçimleri yarın yapılıyor

● Cam işçileri Hür Cam-İş yöneticilerinin bölücü ve revizyonist çizgisine tepki duyuyorlar

● Hür Cam-İş Topkapı Şubesi de işçilerin baskısı ile istifa etmişti

İSTANBUL (ÖZEL) Topkapı Teknik Cam Fabrikasında temsilci seçimleri 2 Şubat Cumartesi günü yapılıyor. İşyerinin eski temsilcileri Hür Cam-İş Sendikası Genel Merkezinin bölücü tutumunu ve toplusözleşme maddelerinin uygulanmamasını protesto ederek istifa etmişlerdi.

Hür Cam-İş Sendikası Topkapı Şubesi yönetimi de bir süre önce şubeye bağlı işçilerin baskısı sonucu istifa etmiş, Genel Merkez ise istifanın gerekçelerini dahi dikkate almamıştı.

Topkapı Teknik Cam işçileri uzun süreden beri Hür Cam-İş yöneticilerinin bölücü ve revizyonist çizgisine karşı çıkmaktadırlar.

İŞÇİLERİN GÖRÜŞÜ

Cumartesi günü yapılacak olan temsilci seçimlerinde adaylığını koyan işçilerden Ali Kaya bu konudaki görüşlerini şöyle anlattı:

"Hür Cam-İş Başkanı Ferudun Ertuna ve Genel Sekreter Ali Rıza Gülkaya üç yıldır sendikanın başındalar. Üç yıl boyunca cam işçilerini böldüler, koltuk kavgası yürüttüler. Çayırova'da örgütleneceğiz dediler. Bölücü tutumları sonucu üye kazanamadılar. Paşabahçe'de örgütleneceğiz dediler işçilerin atılmasına sebep oldular, işçileri gruplara bölüp birbirine düşman ettiler.

"Her toplusözleşme döneminde yetki meselesi bunların tutumundan dolayı aylarca uzadı. Sözleşme görüşmeleri hakkında işçilere aylarca bilgi vermediler. Son dönem sözleşmesi sürerken Hür Cam-İş Başkanı Rusya'ya geziye gitti. Dönünce işçilerin sorularını "sesinizi çıkarmayın" diye geçiştirdi.

Sözleşme dönemi içinde sendikanın kongresi yapıldı. Eski yönetim seçimi kazanır kazanmaz, sözleşmeye imzayı bastı, tabana hiç danışmadan... Nerede kaldı 'tabanın söz ve kararı?...

"Hür Cam-İş yöneticileri öteden beri kendilerini eleştirenleri bölücülükle suçladılar.

Ama 1 Mayıs'ta kendi görüşlerini paylaşmayanların katılmasını engellediler. Buna karşı çıkan işçileri sendikadan ihraç ettiler.

DİSK'in 20 Mart direnişini tam olarak uygulamadılar.

Bu da işçinin birliğini bozucu bir hareketti. Toplusözleşmenin tam olarak uygulanması konusunda mücadele eden işçileri suçlayarak sindirmeye çalıştılar.

Yılbaşında bardaklar alınmayacak diye karar alındığı halde, Genel Merkez bu direnişin de kırılmasına öncülük yaptı. Sendikanın gazetesinde Rus savaş gemilerinin İstanbul Limanına gelmesini övdüler."

Ali Kaya açıklamasını Teknik Cam işçilerine yaptığı şu çağrıyla bitirdi:

"Cam işçilerinin birliğini sağlamak için 11 ay sonra yapılacak toplusözleşmemizde haklarımızı alabilmek için, İGD'liler aracılığı ile bizi bölmeye çalışan bu yönetime karşı bir temsilci listesi oluşturmamız gerekir."

DİSK Genel Başkan Vekili Rıza Güven:

CHP ağırlıklı hükümet, sağlık emekçilerine karşı çelişkili politika izliyor

● Güven, SSK hastanelerinde Devrimci Sağlık-İş'in örgütlenmesinin hızlandığını ileri sürdü

İSTANBUL (ÖZEL)

DİSK Genel Başkan Vekili ve Toplusözleşme Dairesi Başkanı Rıza Güven bir açıklama yaparak, SSK işyerlerinde çalışan işçilerin memurlaştırılması girişimlerine karşı çıkarak, tüm çalışanlara grevli toplusözleşmeli sendika hakkı verilmesini istedi. Güven, açıklamasında ayrıca, Devrimci Sağlık-İş Sendikasının SSK'ya bağlı hastanelerde yetkisinin hızla arttığını da öne sürdü.

Rıza Güven'in DİSK Ajansı tarafından dağıtılan yazılı açıklamasında, SSK işçilerinin memurlaştırılması girişiminin anti-demokratik olduğu belirtilerek şöyle deniyor:

"SSK Genel Müdürlüğü Kurum işçilerinin memur yapılmasını istemektedir. 1897 sayılı yasa uyarınca, kamu kuruluşlarında çalışanlardan kimlerin işçi sayılması gerektiğini belirleyen Bakanlar Kurulu Kararnamesi, yayınlanalı 3 yıla yakın bir süre geçmiş olmasına rağmen bugüne dek uygulanmamaktadır. CHP ağırlıklı hükümet programında memurlara sendikalaşma hakkı tanımısken, bırakın o uygulamaları, böylesi nisbi bir çözüm içeren konuda bile kararlı davranmayarak tam bir çelişki içindedir."

Güven, açıklamasında ayrıca Devrimci Sağlık-İş Sendikasının SSK Antalya, Gölcük ve Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde yetkisinin kesinleştiği, SSK Adana ve İzmir Alsancak Hastanelerinde salt çoğunluğu sağladıklarını belirtti. Alman Hastanesi, Amerikan Hastanesi ile SSK Göztepe ve Eyüp Hastanelerinde de irade beyanına gidileceğini söyleyerek, Devrimci Sağlık-İş'in hızla güç kazandığını belirtti.

Grevleri, Bakanlar Kurulu tarafından ertelenmişti

Et ve Balık Kurumu işçileri yemek boykotuna başladı

● İşçiler sözleşme imzalanıncaya kadar boykotu sürdüreceklerini açıkladılar

ANKARA (THA) Et ve Balık Kurumunda çalışan 1000 kadar işçi toplusözleşmenin 10 aydan beri imzalanmaması nı protesto için yemek boykotuna başladılar.

Konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan Kurum işçileri "10 aydır süruncemede bulunan toplusözleşmeden bir sonuç çıkmadı. Toplusözleşme imzalanıncaya dek grevi sürdüreceğiz. Bizim burada yemek yememizin bir anlamı yok. Çünkü biz burada tokken evde ailemiz çocuklarımız aç" dediler.

Bilindiği gibi Et ve Balık Kurumu işyerlerinde toplusözleşmenin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine Gıda-İş ve Tek Gıda-İş tarafından alınan grev kararı Bakanlar Kurulu tarafından bir av süreyle ertelenmişti.

Kazlıdere Deri'de sendika grev, patron lokavt ilan etti

İZMİT (ÖZEL) İzmit'te kurulu Kazlıdere Deri Fabrikasında İlerici Deri-İş Sendikası tarafından sürdürülen toplusözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine, sendika işyerine grev ilanı astı. Patron ise lokavt ilan etti.

Daha önce patron tarafından ikiye ayrılan fabrikanın konfeksiyon bölümünde, 1 Ağustostan bu yana sürdürülen toplusözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine, İlerici Deri-İş Sendikası grev kararı aldı. 80 kişiyi kapsayan grev kararı karşısında patron lokavt ilan etti. Fabrikanın imalat bölümünde ise toplusözleşme görüşmeleri devam ediyor.

Maden-İş 25. Bölgeye bağlı

Tezsan'da temsilci seçimlerinde İGD'li yönetim devrildi

İSTANBUL (ÖZEL)

Maden-İş Gebze 25. Bölge'ye bağlı Çayırova Tezsan fabrikasında temsilci seçimleri yapıldı. Seçimler sonucunda üç yıldan beri baştemsilcilik yapan İGD'li Melih Odabaş'ın yönetimi devrildi.

Şimdiye kadar işçi haklarını hiçe sayan, DGM direnişi sırasında işçileri ve temsilcileri ihbar ederek işten attırtan Maden-İş'in sahte TKP'li yönetiminin bölücü politikasını fabrikada uygulamaya çalışan Melih Odabaş ve diğer İGD'li temsilciler seçimlerde kendi bölümlerinde üç oy dahi alamadılar. Bazıları yeniden adaylık koymaya bile cesaret edemedi.

Ünite temsilci seçimlerini büyük farkla kaybeden İGD'li elebaşılar fabrikada "İlerici-gerici" ayrımı körükleyerek güç toplamaya çalıştılar.

Temsilci seçimleri sırasında revizyonizmle uzlaşan Devrimci Yol taraftarlarının tutumu bazı İGD'lilerin temsilci kadrosuna girmesini sağladı.

Yapılan seçimler sonunda Kazım Kayhan baştemsilciliğe seçildi.

EKONOMİ

Yeni Vergi Tasarısı, birinci tasarıya göre farklılıklar getiriyor

Tasarıda, hisse senetlerinin yüzde 90'ının nama yazılı olması koşulundan vazgeçildi

ANKARA (ANKA) CHP'li parlamenterler tarafından hazırlanan, vergi yasalarında değişiklik öngören yeni tasarı, birinci tasarıya göre çeşitli farklılıklar gösteriyor.

Millet Meclisinde görüşülemeyen birinci tasarıda, anonim şirketler için hisse senetlerinin yüzde 90'ının nama yazılı olması öngörülürken, yenilenen tasarıda bu koşula yer verilmedi. Bilindiği gibi birinci tasarının bu koşulu iş çevrelerinde büyük tepkilere yol açmıştı.

CHP'li parlamenterlerce Millet Meclisi Başkanlığına sunulan yeni tasarıda, ayrıca "halka açık" anonim şirketlerin bankalar ve sigorta şirketler dışında kalanlarının kuruluş tarihinden başlayarak, on yıl süreyle safi kazançlarının yüzde 20'sinin kurumlar vergisinden bağışık tutulması da öngörüldü. Birinci tasarıda ise bağışıklık, beş yıl için ve yüzde on oranında öngörülmüştü.

Yenilenen tasarıda, "halka açık" şirketlerin bağışıklıktan yararlanmaları için en az 500 gerçek ortağının bulunması ve her bir ortağın sermaye payının şirket sermayesinin yüzde 2'sini aşmaması koşulu da kaldırıldı. Ayrıca, "halka açık" anonim şirketlerin tanımı, nitelikleri ve istisnadan yararlanma koşullarının da yeni tasarıda, Bakanlar Kurulunca belirlenmesi öngörüldü.

Yenilenen tasarıda, dağıtılmayan kazançlarda vergi oranı da yüzde 25 olarak belirlendi. Bu şekilde anonim şirketlerin vergi yükü azaltılmış oldu.

Uysal: "Yeni Vergi Tasarısında, düşük gelirlilerin vergi yükü hafifliyor"

● Çiftçi ve küçük esnafın defter tutma hadleri yükseltiliyor

● Lüks otoların vergileri artırılıyor

● Traktör alım, satımında vergi alınmayacak

● İşletme vergisi kaldırılıyor

ANKARA (THA)

Millet Meclisi CHP Grup Başkanvekili Hayrettin Uysal, bir demeç vererek Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, gelir vergisinde, özel ve genel indirimin yeniden düzenlenmesi ile vergi adaletsizliğinin önlenmesine ilişkin kanun teklifi ile ilgili açıklamalarda bulunarak, yeni teklifin ücretliler ve düşük gelirliler üzerindeki ağır vergi yükünü hafifletmeyi amaçladığını belirtti.

Uysal'ın açıklamasına göre yeni teklif şu yenilikleri getiriyor:

"İşletme vergisi tamamen kaldırılmıştır. Küçük çiftçi ve köylünün şikayet ettiği asgari zirai vergi tamamen kaldırılarak büyük çiftçinin vergi kaçırma yolları kapatılmıştır.

"Küçük esnafın defter tutma sınırları, alışta 30 bin liradan 300 bin liraya, satışta 36 bin liradan 360 bin liraya çıkartılmıştır. Defter tutan esnafın defter tutma sınırları ise alışta 400 bin liradan, 1.2 milyon liraya, satışta 440 bin liradan 1 milyon 320 bin liraya yükseltilmiştir."

Yeni teklifte lüks otomobillerin vergileri artırılırken traktör alım satımlarındaki vergiler ise kaldırılıyor.

Ücretlilerin vergilendirilmesinde 80 bin liralık ayrı vergilendirme sınırı kaldırılarak, buna karşılık, yıllık ücreti 400 bin lirayı aşanların yıllık beyanname vermesi zorunluluğu getiriliyor.

Muhalefetin, Vergi Yasası tekliflerinin görüşülmesini engellediği öne sürüldü

ANKARA (ANKA) Muhalefet partilerinin vergi yasa tekliflerini engellemek amacıyla Millet Meclisi gündemini tıkamaya çalıştıkları ileri sürüldü.

Vergi yasa tekliflerinin görüşülmesini engellemek amacıyla, AP tarafından daha önce verilen ve geri alınan dört gensoru önergesinin ise dün yenilendiği öğrenildi.

AP'nin geri kalan 5 soru önergesini de yenileyeceği belirtildi. Bu arada AP, MSP ve MHP'nin vergi yasa önerilerini engellemek amacıyla çok sayıda değiştirme önerisi hazırladığı da öne sürüldü.

Öte yandan dördü AP ve biri MHP tarafından verilen gensoru önergelerinin görüşme gününü tesbit etmek için, Danışma Kurulu dün toplantıya çağırılmıştı.

Wells Fargo Bank'ın temsilcisi, hukuki yollara başvurma tehdidinde bulundu

ANKARA (ANKA)

Wells Fargo Bank ile imzalanan rehin anlaşması konusunda, dün yapılan toplantıya katılan bankanın Türkiye temsilcisi David L. Manson, anlaşmanın imzalanmaması halinde hukuki yollara başvuracağı tehdidinde bulundu. Toplantıya katılan Ticaret Bakanlığı yetkilileri ise, rehin koşulunun kaldırılmaması halinde anlaşmanın imzalanamayacağını belirttiler.

Edinilen bilgiye göre, konuyla ilgili görüşmeleri sürdürmek üzere, Wells Fargo Bank'ın hukukçuları Türkiye'ye gelecek. Bu arada, soruna bir çözüm bulmak ve Wells Fargo Bank'a karşı Türk tarafının ortak tutum takınmalarını sağlamak amacıyla, Ticaret ve Maliye Bakanlıkları arasında görüşmeler sürüyor.

Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında ticaret protokolü imzalandı

MOSKOVA (AA) Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında 1979 yılında ticari alışverişi öngören bir protokol Moskova'da imzalandı.

İmzalanan protokole göre dış ticaret hacmi artırılırken, iki ülkenin karşılıklı satacağı mallar da tespit edildi.

Protokolde, Sovyetler Birliği'nin Türkiye'ye makine ve makine aksamı gübre, kağıt, bileşiminde demir bulunan maddeler, ilaç ve diğer ürünler ihraç etmesi, buna karşılık Türkiye'nin Sovyetler'e geleneksel tarım ürünleri, fındık, kuru meyve, tütün, çeşitli madenler, yaş meyve, salça ve mamül maddeler ihraç etmesi öngörülüyor.

Mehmet Yüceler: "1979 yılında 9 milyon ton gübre tüketilecek"

ANKARA (THA)

Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Yüceler 1979 yılı içinde yaklaşık 9 milyon ton gübre tüketileceğini açıkladı. Yüceler bu miktarın 4 milyon 537 bin tonunun azotlu, 4 milyon 177 bin tonunun fosfatlı ve 60 bin tonunun ise potaslı gübreler olduğunu söyledi.

Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanı ilk gübrelemenin yapılacağı ilkbahar mevsimi ihtiyacı konusunda da, bu ihtiyaç için 2 milyon 600 bin tonun ithalattan, geri kalanın da yerli üretimden karşılanmak üzere 6 milyon 689 bin ton gübre bulunduğunu belirtti. Yüceler bu miktarın 4 milyon 627 bin tonunun ilkbaharda kullanılacağını da sözlerine ekledi.

Mehmet Yüceler gübre karaborsasının önlenmesi için, Türkiye Zirai Donatım Kurumu ve Tarım Kredi Kooperatifleri dışında kalan kişi ve kuruluşların gübre dağıtmasının yasaklandığını da ifade etti.

Yüceler 1976 yılında yüzde 68 olan üretim kapasitesinin, 1977'de yüzde 46, 1978'de ise yüzde 36'ya düştüğünü de açıkladı.

Otomotiv Sanayii Derneği Başkanı

Ahmet Binbir: "Ölçüsüz vergi uygulaması, otomotiv sanayiini krize itiyor"

İSTANBUL (THA) Otomotiv Sanayii Derneği Başkanı Ahmet Binbir, ölçüsüz vergi oranları uygulanmaya başlandığı takdirde, bu tutumun otomotiv sanayii kuruluşlarını kapanmaya iteceğini iddia etti. Ahmet Binbir vergi tasarısı yeniden ele alınırken, sanayicilerin de görüşlerinin alınması gerektiğini ileri sürdü.

Ahmet Binbir, konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, otomotiv sanayii mamülleri üzerine getirilen vergilerle, bunları kullananların tabi olacakları vergilerin de ağırlaşmış olacağını savundu. Binbir, ayrıca, alınan son tedbirlerle maliyetlerin arttığını, bunun da otomotiv sanayii kuruluşlarını bir kriz içine itme eğilimi gösterdiğini öne sürdü.

Otomotiv Sanayii Derneği Başkanı Binbir, ayrıca, otomotiv sanayii mamüllerinin tabi olduğu gider vergisi oranlarının artırılmasını ve otomotiv sanayiinin, yan sanayiiden satın aldığı hiç bir mamülün işletme vergisine tabi tutulmamasını da istedi.

Orhan Alp, plan konusundaki görüslerinin yanlış anlaşıldığını öne sürdü

ANKARA (ANKA) Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği'nin (TÜSİAD) Genel Kurulunda yaptığı konuşmada plan hakkındaki görüşlerinin yanlış anlaşıldığını öne sürdü.

Orhan Alp yaptığı açıklamada, kendisinin plan fikrine ve plana inandığını da söyledi.

Orhan Alp, geçtiğimiz hafta TÜSİAD Genel Kurulunda plan konusunda "iyi kaleme alınmamış ve sarih olmayan cümleler" bulunduğunu söylediğini, sanayicilerin de bu gibi durumlarda Bakanlığa ve diğer ilgililere başvurmalarını belirttiğini de iddia etti.

TÜRKİYE-AET İLİŞKİLERİ

AET Dışişleri Bakanları Konseyi, Türkiye-AET ilişkilerini 6 Şubatta görüşecek

● AET'nin, Türkiye'nin istekleri konusunda Mart ayında karar alması bekleniyor

HADİ ULUENGİN
Brüksel'den bildiriyor

Dün Brüksel'de toplanan AET Daimi Komisyonunda Türkiye konusu görüşülmedi. Komisyon sözcüsünün yaptığı açıklamaya göre daha önce bildirilen gündemde yer almasına rağmen, Türkiye-AET ilişkileri ve yardım konusu, Türkiye'nin Ortak Pazar ülkelerine sattığı tarım ürünlerine ilişkin olarak gerekli ön çalışmaların bitirilememesinden dolayı, AET Daimi Komisyonunun toplantısında ele alınmadı.

Yine Topluluk basın sözcüsünün bildirdiğine göre 6 Şubat tarihinde Brüksel'de toplanacak olan Ortak Pazar Dışişleri Bakanları Konseyinde Türkiye-AET ilişkileri genel anlamda ele alınacak ve gerek yardım konusu gerekse Türkiye'nin Ekim ayında AET'ye sunmuş olduğu öneri ve istekler derin ve ayrıntılı bir şekilde konuşulmayacak.

Bu konsey toplantısı sırasında AET'nin Dış ilişkilerini yürütmekle görevli Başkan Yardımcısı Hafferkamp'ın sözlü bir açıklama yaparak üye ülkelerin dikkatini Türkiye'ye çekeceği sanılıyor. Bugün yapılan Daimi Komisyon toplantısı sırasında başta Türkiye'ye verilmesi söz konusu orta vadeli krediler olmak üzere Türkiye'nin Ekim ayında AET'den talep ettiği beş yıl süreyle Ortak Pazar ülkeleriyle olan gümrük yükümlülüklerinin dondurulması, tarım ürünlerinin ihracı ve AET devletlerindeki Türkiyeli işçilere kolaylıklar sağlanması konularında komisyonun bir dizi tavsiye kararı alarak bunu bir rapor şeklinde Şubat ayı başında yapılacak olan Dışişleri Bakanları Konseyine sunması bekleniyordu.

KARAR MART AYINDA ALINACAK

Dışişleri Bakanları toplantısında Ortak Pazar yetkililerinin bu raporu temel alarak Türkiye-AET ilişkilerinde önem taşıyacak olan somut kararlar çıkartacakları ve AET'nin Türkiye'ye yapacağı yardımın şekil ve nitelik itibariyle belirli ölçüde saptanacağı sanılıyordu. Fakat özellikle verilecek yardımın Beş Yıllık Plan dönemi içine girecek olan orta vadeli kredilerden oluşması ve Türkiye'nin tarım ürünlerinin ihracatı konusunda kesin bir sonuca varamaması, AET Konseyinin karar tarihini ileriye atmasına yol açtı.

Topluluk basın sözcüsünün açıklamasına göre, AET'nin Türkiye'nin istek ve önerileri konusunda kesin bir karar alabilmesi için uzmanlar seviseyindeki görüşmelerin sona ermesi gerekiyor. Bu ülke uzmanlarının görüşmelerinin bitmemesinden dolayı kararlar ancak Mart ayı sonucu ya da Nisan başlarında çıkması bekleniyor. Öte yandan iyi haber alan bazı kaynaklardan öğrenildiğine göre Guadeloupe zirvesine katılan üç AET üyesi ülke F.Almanya, Fransa ve İngiltere Topluluk üyesi diğer ülkelerin Türkiye'ye ivedi yardımın gerçekleşmesi için ne gibi girişimlerde bulunduklarını bildirdiler.

TEKSTİL KONUSUNDA ANLAŞMA SAĞLANMADI

Bu konunun 6 Şubatta yapılacak olan AET Konseyi sırasında resmi olmayan bir şekilde ya da kulislerde tartışılmasına mümkün gözüyle bakılıyor. Diğer taraftan Brüksel'de toplanan Türkiye AET Ortaklık Komisyonunda Türkiye'nin AET ülkelerine sattığı tekstil ürünleri konusu tartışıldı.

Bu konuda her iki taraf arasında daha önceden bilinen anlaşmazlıkların çözümlenemediği öğrenildi.

Frankfurter Rundschau

"Türkiye'ye kısa vadeli kredi yardımı, IMF ya da tek tek Batılı ülkeler tarafından yapılacak"

Batı Almanya'da yayınlanan Frankfurter Rundschau gazetesi Türkiye'ye yardım konusunda bir yorum yayınladı. Ekonomik sorunların ve sıkıyönetimin ülkeyi zorladığını söyleyen Batı Alman gazetesi İran'daki son olayların NATO'nun Güneydoğu kanadına daha fazla önem kazandırdığını belirtiyor.

Batı ülkelerinin Türkiye'ye yapacağı yardım konusuna değinen Frankfurter Rundschau gazetesi yazısına şöyle devam ediyor:

"Avrupa Topluluğu Bakanlar Konseyi konuyu muhtemelen önümüzdeki haftanın başlarında görüşecektir. Brüksel'de Ankara'ya yapılacak kısa vadeli kredi yardımının yalnız Uluslararası Para Fonu ya da tek tek Batılı ülkeler aracılığıyla yapılabileceğine işaret edilmektedir. İşaret edilen bir başka nokta ise, AET Bakanlar Konseyi'nin Avrupa Topluluğu tarafından Türk yatırım projelerinde harcanmak üzere tahsis ettiği 803 milyon marklık kredi yardımına ilişkin mali protokolü hâlâ onaylamadığı gerçeğidir. Bununla birlikte Bakanlar Konseyi, Avrupa Komisyonunun önerisine uyarak ek bir mali protokol hazırlayacaktır.

Ayrıca Türkiye'nin AET endüstri ürünleri ithalatında Toplulukla Türkiye arasındaki ortaklık anlaşmasının değiştirilmesi de gözönünde bulundurularak koruyucu gümrük düzenlemelerine gidilmesi ve Türkiye'den Avrupa Topluluğu ülkelerine yapılacak tarım ürünleri ihracatında bazı kolaylıkların sağlanması düşünülmektedir."

Frankfurter Randschau gazetesi yorumunun daha sonraki kısmında 4 Batılı ülkenin Guadeloupe Zirvesinde Türkiye'nin ekonomisini gözden geçirerek, bu ülkeye 750 milyon ile 1 milyar dolar arasında yardımda bulunmayı kararlaştırdıklarını belirtiyor. Bu yardımın verilmesi için oluşturulacak uluslararası konsorsiyumun da, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasının yeni özel krediler için koruyucu kredi ya da garantiler üstlenmesi halinde gerçekleşebileceğini yazıyor.

Alman Sosyal-Demokrat parlamenteri Ehmke:

"Türkiye, yapacağı ekonomik planlamanın göz boyama olmadığını kanıtlamalıdır"

Bir süre önce Türkiye'yi ziyaret eden Alman Sosyal-Demokrat Parti Federal Parlamento üyesi Prof. Horst Ehmke, Almanya'nın Sesi Radyosunda yayınlanan mülakatında Türkiye'ye yardım konusunda görüşlerini açıkladı. Yöneltilen sorular ve Alman Parlamenterin cevapları şöyledir:

Soru: Federal Almanya'nın iflasın eşiğindeki bu ülkeye yardım yapması mümkün müdür?

—Böyle bir yardımın gerektiğini düşünüyorum. Biz derken sadece Federal Almanya'yı kasdetmiyorum. Yardım konusunda biraz geç te kaldık sanırım. Türkiye'ye yardıma bir yıl önce başlamalı ve bu yardımı geniş tutmalıydık. Sansölye Schmidt'in Guadeloupe'daki görüşmelerinden esinlenerek yeni bir deney başlatmak istiyoruz şimdi.

Soru: Türkiye'nin içinde bulunduğu sorunları alledebilmek için en az 10 milyar dolar gereksinme duyduğu hesaplanmış. Bu yardımı kimsenin vereceğini sanmıyoruz.

—Türkiye'ye yardım konusunda, sadece maddi yardım sorunu önemli değildir. Türkiye'ye yalnız olmadığı hissini vererek, onu psikolojik olarak desteklemek gerekir. Türkiye'deki sorunların boyutlarının çok büyük olduğunu ben de biliyorum. Önemli olan bir yandan onu kısa sürede ferahlığa çıkartabilecek mali kaynakları hazırlamak, öte yandan da Türkiye'nin sorunların kökenlerine inen düzeltici programlar hazırlaması ve yapılanların geçici bir göz boyama olmadığını kanıtlamasıdır.

Soru: Türkiye'ye yardım çabalarının altında yatan siyasal düşünceler nelerdir?

—ABD'nin 1974'deki Kıbrıs bunalımından sonra Doğu Akdeniz'de izlediği politika anlaşmazlıkları daha da artırmıştır. Bu salt NATO'nun güneydoğu kanadının zayıflaması meselesi de değildir. Bu gelişme NATO dışında kalan alanlarda da istikrarsızlığa yol açabilir Ve ne gibi sonuçlar yaratabileceğini, doğurabileceğini kimsenin kestiremeyeceği durum ortaya çıkabilir.

AP'li Evliya, Kıbrıs'ta görüşmelerin derhal başlamasını istedi

STRASBOUG (AA)

Avrupa Konseyi Danışma Meclisinin önceki akşam yapılan toplantısında son konuşmayı yapan AP milletvekili Halit Evliya, "Kıbrıs'ta, tarafların haklarını mahfuz tutan toplumlararası görüşmelere derhal başlanmasını" istedi. Evliya, "Türkiye'nin kimsenin topraklarında gözü yoktur" şeklinde konuştu.

Avrupa Konseyi Danışma Meclisinde daha sonra söz alan İngiliz Milletvekili Grant, Batı'nın Türkiye'ye dostluk ve kardeşlik elini uzatmasını istedi. Grant, Türkiye'nin karşılaştığı sorunların çözümü için, özgürlük ve demokrasiye inanan tüm ülkelerin katkıda bulunmasını" önerdi.

İran'daki üslerin Türkiye'ye nakledilmesi ihtimaline karşı

Sovyetler, Türkiye'yi tehdide devam ediyor

ANKARA (ÖZEL)

Moskova radyosu 28 Ocak tarihli Türkçe yayınında gene Türkiye'yi tehdit etti. Sovyetler Birliği'nin faaliyetlerini izleme çalışmalarını sürdüren İran'daki elektronik donatımın Türkiye'ye götürüleceğini ileri süren radyo, "Türkiye geçmişte defalarca olduğu gibi isteği hilafına tehlikeli bir ihtilafa sürüklenebilir" dedi.

Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün'ün söz konusu elektronik donanımın Türkiye'ye getirilmesinden haberi olmadığı şeklindeki sözlerini güvenilir bir ifade olarak görmediğini belirten Moskova radyosu Milliyet, Günaydın ve Tasvir gazetelerinin Amerika'nın Türkiye'deki üslerine karşı çıktıklarını bildirdi. Türkiye'de, Amerikan'ın üslerinin devletler arasındaki işbirliğini baltalamak ve aralarındaki güvensizliği kızıştırmak amacıyla kullanmaya çalıştığını anlayanların sayısının giderek arttığını öne sürdü.

Moskova radyosu "Türk kamuoyunun elektronik gizli haber alma donanımının Türkiye'deki Amerikan üslerine yerleştirilmesinin mahvedici sonuçlarını iyi gördüğünü" ileri sürerek, Türkiye'ye tehdidini tekrarladı.

Demirel, hükümeti "zavallılar" olarak niteledi

ANKARA (ANKA)

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel Hükümet Üyelerini "zavallılar" olarak niteleyerek "böyle bir topluluğa Hükümet demeye bin şahit bile yetmez" dedi.

Demirel, dün partisinin Cumhuriyet Senatosu Grubunda yaptığı konusmasında, bir habere dikkat çekerek, bir gazetenin okunmasını engelleyen iki kişiye 1 er yıl 8 ay hapis cezası verilmesini eleştirerek, buna karşı adam öldürmekten bir kişinin 6 yıl 8 ay hüküm giydiğini hatırlattı ve "adalet hislerinin rencide olmasından duyduğumuz kaygıyı gözden uzak tutamayız" dedi.

Can Yücel ve Bülent Özükan beraat etti

İSTANBUL (THA)

Vatan gazetesinde 22 Temmuz 1977 tarihinde yayınlanan bir yazıda hükümetin manevi şahsiyetini tahkir ve tezyif ettikleri gerekçesiyle haklarında Türk Ceza Kanununun 159. maddesine göre dava açılan Yazar Can Yücel ve gazetenin sorumlu Yazı İşleri Müdürü Bülent Özükan dün yapılan duruşmada beraat ettiler.

Erdoğan Özbalıkçı Lefkoşe'den bildiriyor

Yüzde 70 Rumlardan, yüzde 30 Türklerden oluşan güçlü bir hükümet

Geçtiğimiz günkü "Asermatos" gazetesi, Atina resmi çevrelerinden aldığı güvenilir haberlere dayanarak Waldheim formülünün ana hatlarını yayınladı.

Gazete Waldheim formülünün şu maddelerden oluştuğunu öne sürüyor.

a) Kıbrıs iki ayrı coğrafi bölgeye ayrılacaktır. Birisi Rumlardan diğeri Türklerden oluşacaktır. Bu prensip ışığında serbest dolaşım ve yerleşim prensiplerinin uygulanması sağlanacaktır.

b) Türk tarafı Maraş ve kuzeyinde önemli toprak tavizlerinde bulunacaktır.

c) İki toplumun kaynaşmasını amaçlayan uluslararası bir ekonomik yardım fonu kurulacaktır.

d) Cumhurbaşkanı Rum, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Türk olacak ve Rumların yüzde yetmiş Türklerin yüzde otuz nisbetinde iştirak edecekleri güçlü bir merkezi hükümet kurulacaktır.

e) Rumların yüzde seksen, Türklerin yüzde yirmi oranında katılacağı bir Temsilciler Meclisine ilaveten iki toplumun yüzde elli oranında katılacakları bir senato kurulacaktır.

AKEL liderinin değiştirileceği söyleniyor

AKEL Genel Sekreteri Papayuannu'nun değiştirilerek yerine Zialti Ardisi'nin getirilebileceği söyleniyor.

Hatırlanacağı gibi Papayuannu geçen hafta Moskova'ya gitmiş ve burada Sovyet yöneticileriyle Kıbrıs konusunda dört saate yakın bir görüşme yapmıştı. Moskova'da Papayuannu'ya Ekim Devrimi nişanı verilmesi çeşitli çevrelerce emeklilik nişanı verilmesi şeklinde yorumlanmıştı.

Siyasi çevreler önümüzdeki günlerde AKEL içinde değişiklikler beklenebileceğini belirtiyorlar. Ayrıca son günlerde AKEL ile hükümet arasında çeşitli konularda çelişkilerin doğduğu da gözleniyor.

Denktaş'ın Mason locasına üye olduğu öne sürüldü

Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikasının çıkarmakta olduğu haftalık "Söz" gazetesi Rauf Denktaş'ın bir mason locasına üye olduğunu öne sürdü.

Iddia ile ilgili olarak bir belge de yayınlayan gazete, sözkonusu belgenin 1963 olayları sırasında Magosa'daki Otello Locasında ele geçtiğini belirtiyor. Loca'ya mensup masonların adlarının yazılı olduğu belgede, 1950 R. Denktaş Legal De Tartment Nikosya" şeklinde bir ifade yer alıyor. Bu iddiaların Kıbrıs'taki siyasi çevrelerde yoğun tartışmalara yol açması bekleniyor.

Korhan, Kıbrıs Türklerine uygulanan ekonomik boykotun kaldırılmasını istedi

● Özgür, görüşmelerin başlamasının Türkiye ve Yunanistan'a da huzur getireceğini söyledi

LEFKOŞE (AA)

Kıbrıs Türk Federe Meclisi Başkanı Oğuz Ramadan Korhan, Rum Temsilciler Meclisi Başkanı Mihailides'in Türklere yaptığı dostluk çağrısını cevaplarken "Mihailides önce ekonomik boykotun kaldırılması için kendi toplumuna çağrıda bulunsun" dedi.

Korhan Türk kesimine ekonomik boykot uygulandığını hatırlatarak, toplumlararası görüşmelerin başlaması için bu boykotun kaldırılmasının ön şart olduğunu söyledi.

ÖZKER ÖZGÜR: GÖRÜŞMELER BAŞLASIN

Öte yandan Kıbrıs Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı Özker Özgür, toplumlararası görüşmelerin Denktaş-Makarios anlaşması çerçevesinde başlatılmasını istedi.

Lefkoşe'de yapılan Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliği'nin kongresinde bir konuşma yapan Özgür, görüşmelerin başlaması ile sadece Kıbrıs'a değil, Türkiye ile Yunanistan'a da büyük ölçüde huzur geleceğini, bölge barışının güçleneceğini söyledi.

Kongrede konuşan Rauf Denktaş ise, 1974'ten sonra Türk kesiminin toprak sorununun yeni bir döneme girdiğini öne sürdü.

Çiğli suikastı sanığı İsmet Çetin, Trabzon'daki görevine döndü

Ecevit'e suikast düzenlediği gerekçesiyle idam isteğiyle yargılanan İsmet Çetin...

İZMİR (THA)

1977 Genel Seçimleri öncesi Başbakan Ecevit'e Çiğli Havaalanında suikast girişiminde bulunduğu gerekçesiyle İzmir 1. Ağır Ceza Mahkemesinde idam istemiyle yargılanan toplum polisi İsmet Çetin, ilk durusmasından sonra Trabzon'daki görevine döndü.

Menemen Asliye Ceza Mahkemesinin olayla ilgili olarak yetkisizlik kararı vermesinden sonra, dava dosyası İzmir Savcılığına gönderilmiş ve duruşma 1. Ağır Ceza Mahkemesine aktarılmıştı.

Önceki gün yapılan ilk yargılamada çok sayıda tanık dinlendi ve Mahkeme Heyeti 2. duruşma için daha birçok tanığın ifadesine başvurulacağını bildirerek, İsmet Çetin'in tutuksuz olarak yargılanmasına karar verdi.

● Piyasa açılmadı ama alımlar sürüyor

● Mezar kasabasında 8500 balyadan 4500 balya şimdiden satıldı

● Daha önce alınan koçanların iadesine devam ediliyor

Egeli Tütün Üreticisi bekleyiş içinde. Tütüne yatırdığı paranın karşılığını alabileceğinden emin değil. Tekel'in kararsız tutumu üreticiyi tüccarın elinde oyuncak yapıyor.

Ege Tütün Piyasasının açılış tarihi henüz belli olmadı

İZMİR (ÖZEL)

Ege ekici tütün piyasasının açılışı uzadıkça yerli ve yabancı firmaların üretici üzerindeki oyunları da arttı. Manisa Büyükbelen'den sonra şimdi de Akhisar çevresinde daha önce alınmış olan koçanlar üreticilere iade ediliyor.

Austro-Türk firması tarafından Akhisar Kadıdağ köyünde alınan koçanlar da geri verildi. Kadıdağlılar, kedinin fareyle oynadığı gibi, tüccarın da kendileriyle oynadığını söylüyorlar.

Tüccarın koçanları iadesine neden olarak, hükümetin içinde bulunduğu durum gösteriliyor. Hükümetin ipin ucunu tümüyle dışa verdiğini ve Tekel'in destekleme alımı yapamayacağını bilen tüccarın daha ucuza kapatabileceği tütünlere yüksek fiyat vermemek için koçan iadesine gittiği bildiriliyor. Ayrıca tüccarın bu tür uygulamalar ile tütüncüler arasında panik ve tedirginlik yaratmayı amaçladığı kargaşalıktan yararlanarak da daha rahat tütün almaya çalıştığı tespit edildi.

8500 balyalı Mezar kasabasında ise yeni tütün fidelerini eken üreticiler tüccara tütün satmalarıyla ilgili olarak; tarla icarının dönümde 1500-2000 lirayı bulduğunu, tütünle ilgili her şeyin ateş pahası olması nedeni ile borçlarının yıldan yıla arttığını, bu yüzden çok güç durumda kaldıklarını ve avans veren tüccarlara 4500 balya tütün teslim ettiklerini belirttiler

Tüccara şimdiden tütün verilmesine asıl neden olarak da hükümete güvenilmediği anlaşılıyor.

Üreticiler piyasanın geç açılması nedeniyle banka faizlerinin artmasından yakınarak 60-65 liralık baş fiyatla sadece borçlarını ödeyebileceklerini , en geç bir ay sonra da yeniden borçlanmalarının kaçınılmaz olduğunu belirtiyorlar.

TEKEL NE YAPIYOR?

Yerli ve yabancı firmaların Manisa, Mütevelli, Koldere, Halitpaşa, Büyükbelen, Turgutlu, Salihli, Gördes, Kırkağa, Soma ve Akhisar'daki iyi mal tütünlerin tamamına yakın bir bölümünü satın aldığı muhabirlerimiz tarafından tespit edildi.

Akhisar Tekel Müdürü Bedii Korkmaz imzasıyla firmalara 10 Ocak 1979 tarihli gönderilen yazıda piyasa açılmasından önce alım-satım işleminin yapılamayacağı, uymayanların belgelerinin iptal edileceği hatırlatıldığı halde; Akhisar'daki 352 bin balya civarındaki tütünün 171 bin balyası şu ana kadar tüccar tarafından teslim alınmış durumda. Kalan tütünlerin 65 randımandan aşağı olduğu söyleniyor.

Akhisar Tekel Müdürlüğünün bir firmayı ziyareti sırasında tüccarın koçan teslim aldığını gördüğü ve "Saklamanıza gerek yok, bir şey yapamıyoruz" dediği öğrenildi. Bazı Tekel yetkilileri ise bir baskınla ele geçirilecek koçanların hesabının hiç bir tüccar tarafından verilemeyeceğini belirtiliyorlar.

Firmalardan birinde çalışan bir yetkili ise harmanlama için tüccarların iyi, orta ve düşük randımanlı tütünlere ihtiyacı olduğunu, şimdiden iyi kaliteli tütünlerden kontenjanları kadar aldıklarını bundan sonra üreticiyi "tırpanlayacaklarını" açıklamaktan çekinmedi. Aynı yetkili geçen yıl tüccarların devalüasyon nedeniyle milyonlar vurduğunu, bu yıl da devalüasyona güvendiklerini ve Tekel başfiyatıyla alınacak tütünlerin tüccarı yıpratmayacağını belirtti.

Yerli firmaların hızlı tütün almaları da beklenen devalüasyona bağlanıyor.

MİTİNGLER

Öte yandan Tekel'in ortada görünmeyişi, tüccarın piyasada cirit atması çeşitli istismarlara zemin hazırlıyor.

Akhisar Gölmarmara ve çevre köylerde ETÜS (Ege Tütün Üreticileri Sendikası) adına dağıtılan bildirilerle üreticiler 31 Ocakta mitinge çağrıldı.

Dağıtılan el ilanlarında "Kahrolsun Tekel" başlığının bulunması dikkat çekti. El ilanlarıyla birlikte "Devrimci Yol" özel sayısında ise Ecevit iktidarı ile sıkıyönetime çatılıyor. Üreticilerin yıllardır savundukları talepler sıralanıyor.

Mitingle ilgili olarak Akhisarlı üreticilerden Mustafa Ünal, "Bugünkü tütün politikası karşısında susmanın ezilmeye razıyız demek olduğunu, fakat ETÜS'ün de kendilerinin değil, bir siyasi grubun menfaatlerini savunduğunu" belirterek ETÜS'ün kendilerini temsil etmediğini söyledi.

Tütün piyasası resmen açılmadığı halde, yerli ve yabancı tütün şirketleri, üreticinin sıkıntı içinde olmasından yararlanarak düşük fiyatla önceden alım yapıyor

Ödemiş'te tütün tüccarlarının alım depoları arandı

İZMİR (ÖZEL)

Ödemiş'te bir süre önce tütün tüccarlarının alım yerlerinin Tekel tarafından arandığı bildiriliyor. Aramada tütün tüccarlarının almış olduğu tütünler bulunamadı. Oysa Ödemiş - Tire yörelerinde üreticilerin kaliteli tütünlerinin hemen hemen hepsinin tütün tüccarları tarafından alındığı biliniyor.

Tütün tüccarları üreticilerin tütününe Tekel'in açıklayacağı başfiyatın ya iki lira üzerinden ya da iki lira altından alımı yapıyor.

Öte yandan bu yörelerde üreticilerin bir kısmı daha önceki senelerde tüccara sattıkları tütünün parasını alamadıklarından ya da çürüğü çok çıkardığından tütünü tüccara vermekten çekiniyor.

Tütün üreticisi güç durumda

O.Nuri Büyüker

Ege Ekici Tütün Piyasası açılış tarihi bile tespit edilmeden tüccar tarafından büyük ölçüde koçan alımı gerçekleştirildi. Oysa 1117 sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Yasasının 20. maddesine göre, "Ekici tütünlerin satış piyasalarının açılış tarihleri tütün bölgelerinin özelliklerine göre her yıl Bakanlıklararası tütün kurulu tarafından tespit ve ilan olunur. İlan olunan piyasa açılış tarihinden önce o yıl ürünü ekici tütünlerinin alımı, satımı yasaktır."

Aynı yasanın 58. maddesi 4. fıkrası gereğince de ilgili maddelere uymayanların belgeleri iptal edilir. Konu bu derece açık iken tüccarın ortada at oynatması karşısında hükümetten, Tekel'den ses seda çıkmıyor. 352 bin balya civarındaki tütünden yarıya yakının tüccara satıldığı bir ilçemizde, Tekel Müdürünün teslim alınan koçanları gördüğü zaman "saklamanıza gerek yok. Zaten bir şey yapamıyoruz" dediğini öğreniyoruz.

Tarlalarında kendiliğinden biten iki kök afyon için Demirci, Seyisler köylülerinin hepisanelere dolduruluşu sırasında işleyen Tekel yasaları tüccar karşısında çalıştırılmıyor. Kaçak tütün içtikleri için Soma köylülerine jandarma dipçiği ile hatırlatılan Tekel yasaları her nedense karaborsa alım yapan yerli ve yabancı firmalara karşı yetersiz kalıyor.

Aslında sorun Tekel'in birşey yapamaması, gücünün yetmeyişi değildir. Tüccara göz yumulduğu, hatta desteklendiği gözlenmektedir. Taban fiyatlarını IMF'nin isteklerine göre saptamak zorunda kalan hükümetin üreticiye yeterli ölçülerde dayanak olması elbette beklenemez. Öte yandan parasızlıktan kıvranan üretici can derdinde iken hükümetin tüccara ses çıkarmaması, hazineden daha fazla para ödenmemesi açısından kendi işine de yaramakta; şimdiden tüccar tarafından bağlanan her koçan Tekel'in alacağı miktarın azalmasına neden olmaktadır.

Bu durumun; Birinci. Bafra sigaralarının bile halka ulaşmasının sağlanamadığı, filitreli sigaraların daha depolarda, başbayilerde karaborsacılara teslim edildiği, partizanlığın alabildiğine yaygınlaştırıldığı Tekel'de, piyasa zamanı bir rahatlık yaratacağı açıktır.

Üreticilerin hükümetten beklediği bir an önce tütün konusuna eğilinmesi ve tüccarın insafına terkedilmekten kurtarılmalarıdır. Hükümet IMF'nin ve karaborsacı tüccarın değil, üreticinin sesine kulak vermelidir.

Devlet Bakanı Yıldız:

"Bazı kişiler, makam koltuğu için 12 Mart modeli arıyor"

● Serafettin Elçi: "Demokratik rejimin ayakta kalması, hükümetin başarısına bağlı"

ANKARA (THA)

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ'ın bağımsız bakanlara verdiği yemekte bir konuşma yapan Devlet Bakanı Salih Yıldız, "Bazı kimseler yeni hükümet modelleri arıyorlar. Muayyen kişilerin muayyen makamlara oturması için 12 Mart modeli aranıyor" dedi.

Mustafa Üstündağ'ın bağımsız bakanlara verdiği yemekte çeşitli ülke sorunları ele alındı. CHP Yönetim Kurulu üyelerinin de katıldığı yemekte, 11'ler adına bir konuşma yapan Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi şöyle dedi:

"Hükümetin başarılı olması için azimli ve kararlıyız. Ülkemizin geleceği, demokratik rejimin ayakta kalması bu hükümetin başarısı ile ilgilidir. Bu hükümetin alternatifi yoktur. Biz bu nedenlerle her türlü özveriye hazırız."

Bayındırlık Bakanı Elçi'den sonra söz alan Devlet Bakanı Salih Yıldız, yeni hükümet modeli arayanların bazı kişilere makam sağlamak amacıyla 12 Mart modeli aradıklarını kaydederek şöyle dedi:

"Hükümet bilinen koşullar içinde işe başladı ve zaman kaybetti. Bu kaybı telafi zorundayız. Bu hükümete bağımsız arkadaşların sayısal durumlarından hiç bir zarar gelmez. Yeter ki CHP kendi içindeki birliğini muhafaza etsin."

Yıldız'dan sonra söz alan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp de hükümetin ısınma devresini geçirdiğini, şimdi ekonomik hamle yapması gerektiğini söyledi.

Pol-Der Mersin Şube Başkanı, Tarsus'da üyelerine saldırılar olduğunu açıkladı

KAMİL CÖMERT MERSİN'DEN bildiriyor

POL-DER Mersin Şube Başkanı Nizamettin Tekçe basına yaptığı yazılı açıklamada bazı güçlerin eylemlerini sıkıyönetim bölgeleri dışındaki illere kaydırdığını ve hedef olarak da POL-DER'li polisleri seçtiklerini açıkladı.

Bildiride şu görüşlere yer verildi. "Sıkıyönetim ilanından sonra eylemlerini bu bölgenin dışına çıkaran bazı güçlerin hedef olarak POL-DER yöneticilerini ve üyelerini seçtikleri, son zamanlarda üyelerimize gelen tehdit mektupları ve üyelerimizin yakınlarına ve çocuklarına yapılan alçakça saldırılardan belli olmaktadır. Bu güçler POL-DER'i hedef aldıkları gibi rahatlıkla terörist eylemlerine devam etmek için de Tarsus ve Erdemli ilçelerini seçmişlerdir. Bunun açık kanıtı da Tarsus İlçemizde son zamanlarda demokrat ve devrimci kişilere yapılan saldırıların ölümle neticelenmesidir.

"Arkadaşlarımıza gönderilen tehdit mektupları, yakınlarına ve çocuklarına yapılan alçakça saldırılar ne biz POL-DER yöneticilerini, ne de namuslu ve tarafsız görev yapan arkadaşlarımızı yıldıramayacaktır. Ancak, bizi üzen tek yön, emniyet örgütü içindeki idarecilerimizin bu olayları görmemezlikten gelmesidir."

TMMOB'ye bağlı odaların genel kurulları bu ay yapılıyor

ANKARA (ÖZEL)

TMMOB'ye bağlı odaların genel kurulları bu ay içinde yapılıyor. Odaların şube kongreleri Ocak ayı içinde tamamlanmış, genel merkez kongreleri için delegeler seçilmişti.

Elektrik Mühendisleri Odası kongresi 24-25 Şubat'ta Yerel Yönetim Bakanlığı salonunda, İnşaat Mühendisleri Odası kongresi 17-18 Şubatta DSİ salonunda, Kimya Mühendisleri Odası 25 Şubat'ta, Makina Mühendisleri Odası 17-18 Şubat'ta Orman Mühendisleri Odası kongresi de 10-11 Şubat'ta yapılıyor.

Maden Mühendisleri Odası'nın 18-23 Şubat tarihlerinde madencilik konusunda bir kongre yapacağı, genel kurulun da 24 Şubat tarihinde yapılacağı bildirildi.

Jeoloji Mühendisleri Odası da 5-9 Şubat tarihleri arasında bilimsel teknik bir kongre toplayacak. Jeoloji ve Mimarlar Odaları kongre tarihlerinin ise henüz belirlenemediği öğrenildi.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Moskova'nın ciddiyeti

Doğan Yurdakul

Başbakan Ecevit, Alman Der Spiegel dergisine verdiği demeçte şöyle diyor:

"Sovyetler'in barış isteminin ciddi olduğu kanısındayım."

Yani, altı ay kadar önce söylenen "Sovyet tehdidi yoktur" sözü daha diplomatik bir şekilde ifade ediliyor.

Bu söz, altı ay öncesine göre Sovyet tehdidinin bütün dünyada daha büyük hızla arttığı şartlarda söylenmektedir. Tehdidin, Kamboçya'daki işgal gibi kendini artık çırıl çıplak gösterdiği tarihi şartlarda.

Dünya değişiyor. Moskova bir yandan yayılmasını artırıp, öte yandan "ateşle oynamayın" diye herkesi tehdit ediyor. Bizim hükümetin dış politikası yerinde sayıyor.

Küba aracılığıyla bütün Afrika tehdit altına alınmış. Angola'ya girilmiş. Zaire'ye Katangalı paralı askerler sürülmüş. Eritre Kurtuluş Hareketine ateş yağdırılmış...

Ne gam? Oraları çok uzak. "Sovyet tehdidi yoktur".

Brejnev'e kafa tutan Romanya boy hedefi alınmış. Yugoslavya Bulgaristan'ın bölücü tertipleri ile tehdit edilmiş. Arnavutluk devrimci çizgisinden saptırılarak Moskova'nın yolunu tutmuş.

Kime ne? Avrupalılar düşünsün. "Sovyet tehdidi yoktur".

Kamboçya zaten çok uzak. Hindiçini nire? Türkiye nire?

Tehdit gittikçe yaklaşmaya başlamış. Afganistan, Güney Yemen Brejnev'in pençesine düşmüş. Pakistan'da bölücü ve yıkıcı faaliyetlere hız verilmiş. İran sınırına Sovyet - Azeri birlikleri yığılmış. Ortadoğu'da bölücülük siyaseti iyice hızlandırılmış.

Yok, yok. Bunlar bizi ilgilendirmez. Sovyetler'in barış isteminin ciddi olduğu kanısındayız.

Bizimkilerin kış uykusu, tehdidin henüz "uzaklarda" olmasıyla da açıklanacak gibi değil. Tehdit bölgemizde, burnumuzun dibinde değil, bizzat ülkemizin üzerinde.

Ambargonun kalkmasından sonraki gelişmeler, Brejnev'in Türkiye siyasetini de değiştirmiş, adamlarına Türkiye'deki anarşiyi alabildiğine hızlandırmaları için buyruk vermiş. Bu desteğin cesaretiyle Laz İsmail Doğu Berlin'den Ecevit'e ültimatomlar gönderiyor: "Amerikan üslerini açmakla, Siyasal Belgeyi çiğniyorsunuz!"

Brejnev sonunda Bizim Radyo'nun yayınları ve İ.Bilen'in ultimatomları ile de yetinmiyor. Doğrudan doğruya Moskova Radyosundan Türkiye'ye tehdit yayınlatıyor:

"İran'daki üsler taşınırsa Türkiye geçmişte defalarca olduğu gibi isteği hilafına tehlikeli bir ihtilafa sürüklenebilir. Bu durum mahvedici sonuçlar doğurabilir." (Moskova radyosu, 28 Ocak 1979)

İşte Moskova'nın barış isteminin ciddiyeti! Adam gayet açık konuşuyor. Geçmişteki tehlikeli durumları hatırlatıyor, başkalarına "ateşle oynuyorsunuz" dediği gibi bize de "mahvolursunuz" diyor.

Anlayana sivrisinek saz ama bizimkilere davul zurna az. Hâlâ "Sovyet tehdidi yoktur", "Sovyetler'in barış istemi ciddidir" teraneleriyle oyalanıp gidiyoruz.

Ecevit, Der Spiegel dergisine verdiği aynı demeçte şunları da söylüyor:

"İran'da göstericiler demokrasi isterlerken, bizde huzur bozanlar demokrasiyi gömmek istiyorlar. Bu gruplar, halkın arzusu hilafına ve zamanın eğiliminin gereğinden fazla demokrasi eğilimine karşı hareket etmekteler."

Bu tahlil, Sovyetler'in barış istediği görüşüyle birleştiği zaman havada kalıyor, ayakları yere basamıyor. Hükümetin anarşi karşısındaki başarısızlığının en önemli nedenlerinden biri, tahlilinin içinde Sovyetler'in yıkıcılığının yer almamasıdır. Barış, yumuşama, tehdit yok avuntularının, somut tahlil yerine geçirilmesidir.

Moskova'nın ciddi olduğu şey, barış istemi değil, yayılma istemi. Bunu artık dünyada görmeyen kalmadı gibi birşey. Bugün bu faktörü hesaba katmayan bir politika, iflas etmekten başka şey yapamaz.

Maraş katliamı sırasında bir polisin silahını alanlardan ikisi yakalandı

● El konan silah ele geçirildi

KAHRAMANMARAŞ (ÖZEL)

K.Maraş olayları sırasında bir polisin kolunu kırarak belinden tabancasını alan iki kişi yakalandı.

K.Maraş olaylarının sürdüğü 23 Aralık günü, Devlet Hastanesi yakınlarında polis memuru Mehmet Poyraz'ın önü kesilerek kafası ve kolu kırıldıktan sonra beylik silahı alındı. Bu olaya Yıldırım Sili İbrahim Gök, Nergis Duymaz ve Hatice Yener adlı kişilerin karıştığı görgü tanıklarınca saptandı

3 gün önce K.Maraş'ın Mağaralı semtinde polise saldırarak silahını alanlardan Hatice Yener'in akrabası olduğu sanılan Mevlut Yener adlı bir işçi, tabanca ile vuruldu. Mevlut Yener kendi kendini vurduğunu ve tabancayı kaybettiğini ileri sürdü.

Yapılan araştırma sonucu Mevlüt Yener'in Sabiha Tatlı adlı bir kadınla yakın ilişkisi bulunduğu ve kadının tabancayı evinin bahçesine gömdüğü saptandı. Ele geçirilen tabancanın Mehmet Poyraz adlı polise ait olduğu belirlendi.

Yakalanan Sabiha Tatlı tabancayı Hartlap köyü öğretmeni Mustafa Abana'dan aldığını ileri sürdü.

K.Maraş katliamı sırasında Hasan Balcı tarafından Hartlap köyünden getirilen bazı kişiler katliamda önemli rol oynadılar. Mustafa Balık adlı kişi Hartlap köyü camiinin hoparlöründen anons yaparak halkı kışkırttı. Daha sonra köylüleri traktöre bindirerek K. Maraş'a götürdü. Hartlap köyünden K.Maraş'a gidenler burada bir öğretmeni, kızını ve kardeşini öldürdüler.

Erbakan, Almanya ve İngiltere gezisine bugün başlıyor

ANKARA (AA)

MSP Genel Başkanı Erbakan bugün Almanya'ya gidiyor.

Necmettin Erbakan, 5 Şubat günü gideceği İngiltere'nin başkenti Londra'da, İslam Savunma Enstitüsünün açılışında da bulunarak, "İslam'da harp sanayii ve silahlanma" konulu bir de konuşma yapacak.

ASIM BEZİRCİ, NAZIM HİKMET VE KÜLTÜR

Cenap Nuhrat

"Onlar bütün eserlere karşı akıl almaz suçlamalar uydurdular. ve hepsini çöp sepetine attılar. Başka bir deyişle sadece bütün bir geçmiş kültürü değil, aynı zamanda proletaryanın geçmiş kültürünü de inkar etmeye çalıştılar ve böylece proletaryayı kültürel bakımdan silahsız bıraktılar. Onların sosyalist kültürümüzü baltalama çabaları, Kültür Devriminin 'kültürü yok ettiğini' söyleyen yerli ve yabancı düşmanlara cephane sağladı. İşte bu döneklerin devrimci kampımız içinde oynadıkları gerici rol buydu."
Çin Edebiyat Dergisi, (Ağustos 1977)

Asım Bezirci'nin "Sanat Emeği" dergisinin Ocak 1979 tarihli sayısında "Nazım Hikmet ve Çin Kültür Devrimi" adını taşıyan bir yazısı yayınlandı. Bezirci bu yazısında Nazım Hikmet'i kullanarak Çin Kültür Devrimine ve Mao Zedung'a saldırıyor. Ayrıca patenti kime ait olduğu çok açık olan siyasi tahlillere girişiyor. Asım Bezirci'nin bu saldırılarının tahlillerini ve bunlara kaynaklık yapan Jelohovtsev, Sladkovski-Konstantinov, S. Üstüngel gibi yazarları okuyucunun değerlendirmesine bırakıyoruz. Bu yazıda daha çok Bezirci'nin Kültür Devrimine bakışını ve kültür konusundaki yanlış değerlendirmesini ele alacağız.

Bezirci, Dörtlü Çete'den hiç söz etmiyor

Asım Bezirci özetle Çin'deki Kültür Devrimi sırasında kültürün yok edildiğini söylüyor. Ancak bunu yaparken soruna gerçekten "Bilimden Yana" bir eleştirmenin tahlilci bakışıyla yaklaşmıyor. Gerçeği aramak yerine çarpık kaynaklara ve üstünkörü bilgilere dayanarak Mao Zedung'a saldırıyor. Bezirci Kültür Devrimi sırasında Dörtlü Çete'nin oynadığı karşı-devrimci rolden hiç sözetmiyor. Tam tersine bütün yanlış düşünceleri Mao Zedung'a atfederek onu kendine göre aşağılamaya çalışıyor

Bezirci, temelde böyle bir tahrifatla yola çıktığı için okuyucusuna öteki konularda da yanlış bilgiler veriyor ve daha da önemlisi bütün dünya proletaryası açısından çok önemli tecrübeler taşıyan bir süreç hakkında hiç bir şey söyleyemez duruma düşüyor. Oysa Bezirci bu çarpık düşünce yapısından kurtulsaydı, Dörtlü Çete'nin kültür alanında yaptığı tahribatı görür ve bugün Çin'de bu karşı-devrimci çizginin açtığı yaraların nasıl sarılmaya çalışıldığını ve kültür alanındaki gelişmeleri incelerdi. Okuyucusuna böyle bir süreci yansıtır ve devrimci sonuçlar çıkarabilirdi. Ancak o zaman bugün Çin'de Shakespeare'in, Balzac'ın, Hugo'nun Andersen'in vb. yeniden binlerce adet basıldığını, Beethoven'in dinlendiğini ve sanat alanında uygulanan düzgün siyasetin Mao Zedung'un düşüncelerine uygun olduğunu yazmak zorunda kalırdı. İşte Bezirci bunu yapamıyor. Çünkü o gerçeği aramıyor ya da birilerini kızdırmaktan korkuyor.

Kültür Devrimi revizyonizme darbe indirdi

Asım Bezirci Kültür Devrimi'nin amansız düşmanı, bu açıkça görülüyor. Bir yandan Kültür Devrimine saldırıyor, bir yandan da bu devrimin nedenlerini çarpıtıyor. Kültür alanındaki "sol" tehlikeden sözediyor, ama sosyalizm döneminde bu alanda ortaya çıkan revizyonist tehlikeyi görmezden geliyor. Hatta Lenin'den aldığı alıntıyı, bu revizyonist görüşü desteklemek için kullanıyor. (Bu noktayı ilerde ele alacağız.) Öte yandan Bezirci, Lenin'in kültür devrimlerinin gerekliliği konusundaki görüşlerine hiç değinmiyor. Kültür devrimlerinin temelinde sosyalist toplumlardaki sınıf mücadelesinin yattığını söylemekten kaçınıyor. Kültür devrimlerinin burjuvazinin tekrar iktidara gelmesini önlemek için bir mücadele olduğunu ve revizyonizme en güçlü darbeleri indirdiğini düşünmek bile istemiyor.

Çin'de de Kültür Devrimi Liu Şao-çi'nin revizyonist çizgisine karşı gelişti. Ancak bu mücadele içinde "sol" da güçlendi. Dörtlü Çete sağa karşı verilen mücadele içinde iktidarı gaspetmek için güç topladı. Özellikle yayın organlarını ele geçirdi ve kültür hayatına hakim oldu. Birçok sanatçıya baskı yaptı, sanatın ve bilimin özgürce gelişmesini engelledi. Mao Zedung'un "Yüz Çiçek açsın, yüz düşünce akımı birbiriyle yarışsın" ilkesini çiğnedi.

Asım Bezirci biraz araştırma zahmetine katlansaydı ve bu dünyada birkaç revizyonist yazar dışında başka kaynakların da bulundugunu düşünseydi, bizzat Mao Zedung'un Dörtlü Çete'ye karşı mücadele ettiğini görebilecekti.

Geçmiş kültür mirası konusunda yanlış eğilimler

Geçmiş kültür mirasının değerlendirilmesi konusunda Marksist görüşün dışında "sol" ve revizyonist çizgiler 1918'lerden bu yana varlığını korumuştur. Rusya'da proletkült hareketi proletarya kültürünün, insanlığın kültür birikimi üzerinde gelişeceğini reddetmiş ve geçmiş kültürü olduğu gibi inkar etmişti. Bir yandan sekter bir tavırla laboratuvarda "proletarya kültürü" yaratmaya çalışırken, öte yandan işçi sınıfı partisiyle sanatın bağını koparmıştı. Özünde küçük burjuva sınıf temeline dayanan bir hareketti.

Yine 1917 Devriminden sonra Sovyetler Birliği'nde revizyonist sanat anlayışı sürekli olarak devrimci çizgiye karşı direnmiştir. Zoşçenko'lardan Leonid Lençlere uzanan çizgi Sovyetler Birliği'nde varlığını korumuştur. Sovyetler Birliği'nde kültür devrimleri gerçekleşmediği, burjuvaziye karşı ideolojik mücadele ihmal edildiği içindir ki, bugün revizyonist bir kültürün hakimiyeti vardır. Revizyonizmin kültür devrimlerinden ölesiye korkmasının nedeni daha iyi anlaşılmıyor mu?

Çin'de de Liu Şao-çi, 1930'lardan beri gelişen ve Mao Zedung'un Yenan Forumunda yaptığı konuşmalarla zenginleşen devrimci sanat anlayışına karşı revizyonist bir çizgi savunuyordu. Geçmiş kültürün bütünüyle devralınmasını savunuyordu. Dörtlü Çete ise tarihin diyalektiğini reddederek geçmişteki hakim sınıfların ilk dönemleriyle son dönemlerinde hep aynı niteliği taşıdığını savundu. Dolayısıyla tarihi olarak ileri ve devrimci olanı reddetti. Bu sınıfların tarihte ileri bir rol oynadıkları dönemle gerici bir nitelik kazandıkları dönemler arasında bir ayrım yapmadı. Bütün bir geçmiş kültürü reddetti.

Lenin öyle mi söylüyor?

Asım Bezirci Dörtlü Çete'nin inkarcı çizgisine karşı çıkıyor görünürken, aslında Liu Şao-çi'nin ve Rusyalı revizyonistlerin görüşlerini savunmaktadır. Bunu yaparken de Lenin'i alet etmektedir. Bezirci'nin yazısına Lenin'den aldığı alıntının ikinci bölümü şöyledir:

"... Marksizm burjuva çağın en değerli başarılarını reddetmek bir yana, tam aksine insan düşüncesinin ve uygarlığının iki bin yıllık gelişmesinde ortaya çıkan **her değeri benimsemiş** (abç) ve yeniden biçimlendirmiştir."

Bezirci'nin bu alıntısı yanlış çevrilmiştir. Doğrusu şöyledir:

"...İnsan düşüncesinin ve kültürünün iki bin yıllık gelişmesinde **değerli olan her şeyi özümlemiş** ve yeniden biçimlendirmiştir." (On Culture and Cultural Revolution, Progress Publishers, Moskova, 2. Basım, S. 148.)

Aradaki fark çok açıktır. Burada dikkati çeken, Bezirci'nin bu yanlış çeviriyi hiç bir kuşku duymadan olduğu gibi kabul etmesidir. Marksizmin iki bin yıl içinde ortaya çıkan *her değeri* nasıl *benimseyeceği* konusunda hiç bir soru uyanmamıştır kafasında. Bu, sıradan bir dil sürçmesi değil, Bezirci'nin kültür sorununa bakışının özüdür. Bugün hiç düşünmeden alıntılar yaptığı Rusya'daki meslektaşları da burjuvazinin ortaya çıkardığı "her değeri" rock-operalara varıncaya kadar olduğu gibi benimsemiyorlar mı?

Bir de Mao Zedung'un geçmiş kültür konusundaki görüşlerine bakalım:

"Çin'in kendi kültürünü geliştirebilmesi için yabancı ilerici kültürü geniş ölçüde özümlemesi gerekmektedir, çünkü bu iş geçmişte yeterince yapılmış değildir. Bugün, yalnızca günümüzdeki sosyalist ve yeni-demokratik kültürlerde değil, aynı zamanda öteki milletlerin daha önceki kültürlerinde, sözgelimi çeşitli kapitalist ülkelerin Aydınlanma Çağındaki kültürlerinde de bizim için yararlı olan her şeyi özümlemeliyiz. Ama bu yabancı malzemenin tek bir kırıntısını bile eleştiriden geçirmeden yutmamalı..." (Kültür, Sanat ve Edebiyat Üzerine, Aydınlık Yay. S. 37)

Lenin'in görüşleriyle Mao'nun görüşleri arasındaki ilişkiyi okuyucunun değerlendirmesine bırakıyoruz. Pekiyi bu iki büyük öğretmenin arasında Bezirci'nin işi ne?

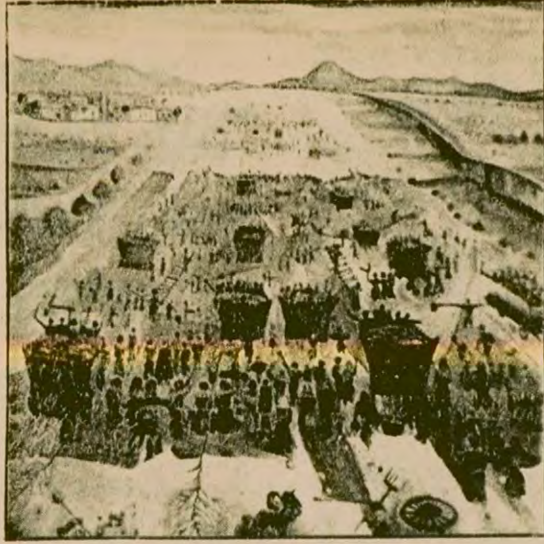
Paha biçilmez değer taşıyan nitelik

Biz yarı-bağımlı, yoksul bir ülkenin insanlarıyız. Halkımız yıllarca emek verip yetiştirdiği aydınlarından çok şeyler bekliyor. Onların her türlü dalkavukluktan uzak, sarsılmaz bir kararlılıkla gerçekleri savunmasını bekliyor. Ülkemizin bağımsızlığına tutkun, milli onurumuza sahip çıkan aydınlara ihtiyacı var. Onlar ülkemize onur veriyorlar. Onlar gerçek için, bağımsızlık için, demokrasi için mücadele ediyorlar. Onların bu nitelikleri paha biçilmez bir değer taşır.

Ya Nazım Hikmet'ten yola çıkıp, Rusya'nın emperyalist siyasetlerinin reklamını yapan Asım Bezirci'ye ne demeli?

Asım Bezirci'yi Nazım Hikmet olsun, Shakespeare olsun hiç ilgilendirmiyor. Bezirci'nin sorunu, Shakespeare ya da öteki büyük yazarların basılması ya da yakılması değildir. Onun amacı ne yazık ki, bu sanatçıları kullanarak devrime saldırmaktır. Yararlandığı kaynaklar, yaptığı "siyasi tahliller" kullandığı sözcükler bile bu amaca hizmet etmektedir

Bezirci, altına imzasını attığı her sözcüğün anlamını açıklamak zorundadır. Hem de sadece kendi kalemine güvenerek.

Sefer Öztürk'ün bir tablosu

Yağlıboya resimlerini Taksim Sanat Galerisinde sergileyen

SEFER ÖZTÜRK:

"Sanatçının, içinden geldiği toplumun sorunlarına, üzüntülerine, kıvançlarına ortak olması gerekir"

OĞUZ DİNÇER

Taksim Sanat Galerisi'nde 2. resim sergisini izlediğimiz genç sanatçı Sefer Öztürk, köyde doğup büyümüş. Bu sergisindeki yağlı boya resimlerinde köy yaşantısını, köydeki mücadeleyi ve yakın çevresindeki olayları aktarmayı amaçlamış.

Sefer Öztürk kendini şöyle anlatıyor:

"1950 yılında Afyon'un Sarıkavak köyünde doğdum. İlkokulu burada okuduktan sonra Yunus Emre İlköğretmen Okuluna girdim. Resme karşı ilk sevgim bu sıralara rastlar. Aynı okulun resim seminerini de bitirdim. 1969 yılında Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okuluna kaydoldum. Son sınıfta yağlı boya resimlerimi ilk olarak Türk - Alman Kültür Merkezinde sergiledim."

Halen Devlet Opera ve Balesinde çalışan sanatçının bir de keçe işleri var:

"Resim uğraşımın yanı sıra, yavaş yavaş yok olmaya yüz tutan keçeye yöneldim ve araştırmalar yaptım. Anadolu'da değişik yerlerde yapılan tepme keçeyi, tekniğini bozmadan, çağdaş resim anlayışı içinde değerlendirip, üç kez sergiledim. Umduğumdan fazla ilgi gördü bu sergiler."

Çalışmalarını sınırlı olanaklar içinde sürdürdüğünü de ekleyen sanatçı resimlerinde işlediği konuları şöyle açıklıyor:

"Konular genellikle köyden, köyün dağından, bayırından, tarlasından, ekininden, dikiminden. . . Bunun yanında tarla dönüşü beklenen yağmurun yağmayışından gelen sıkıntılar, üzüntüler. Kadınlarımızın omuzlarına binen bitmez tükenmez ağır işçilik, gibi konular da yer almakta."

Sanatçının sergilediği tablolar arasında eleştirel bir yönü olan "Maç kuyruğu" adlı resim de var.

Yaptığımız özel görüşmede sanatçı sanat görüşlerini şöyle açıkladı:

"Sanat görüşü deyince hemen şu iki tez söz konusu oluyor: Sanat sanat için midir, yoksa toplum için midir? Bence sanat toplum içindir. Ben resimlerimde bu tezi seyirciye sunmaya çalışırım. Çünkü sanat sanat için olunca çok kısır bir görünüme bürünüyor, bireysel oluyor. Yalnızca bir kişinin beğenisini kazanıp kişisel duygularını yansıtıyor. Oysa önemli olan bir bütün olarak yaşayan toplumun beğenilerini, duygularını ve sorunlarını yansıtmaktır. Kişi kendini toplumdan soyutlamamalı. Çünkü insan nasıl bir başına yaşayamıyorsa uğraştığı, ürettiği şeylerde de bir başına kalamaz.

"Sanatçı içinden geldiği toplumun sorunlarına, üzüntülerine, heyecanlarına ve kıvançlarına da ortak olması gerekir. Asıl olarak sanatın değer kazandığı nokta burasıdır. Bütün bunları yaparken ulusal değerleri evrenselliğe götürmeyi de unutmuyorum. Ulusların sanatçıları kendi kültür değerlerini bozmadan, çağdaş bir anlayış içerisinde yapıtlarını birbirlerine sunmaları gerekir. Bu ilişki içerisinde evrensel sanat değerleri de oluşur ve tüm insanlığın malı olur."

Balaban ve Mungan'ın ortak sergileri Mainz'da da büyük ilgi gördü

MAINZ (ÖZEL)
Almanya'nın Frankfurt şehrinden sonra Mainz'da da sergi açan İbrahim Balaban ile Mükremin Mungan büyük ilgi gördüler. Mainz'daki serginin açılışına, aralarında şehrin belediye başkanının, Türk başkonsolosunun da bulunduğu 300 kadar sanatsever katıldı. Açılışta çok sayıda resim ve heykel eleştirmeni, ressam ve heykeltraş da bulunuyordu. İbrahim Balaban ve Mükremin Mungan, yapıtlarını Mainz'da 14 Şubata kadar sergileyecekler.

Serginin açılışına katılanlar, resim ve heykeller karşısında hayretlerini gizleyemediklerini açıkladılar. Türkleri şimdiye kadar yabancı işçi olarak tanımış olan Alman sanatseverler, aynı Türklerin duygularını ve yaşamlarını bu kadar ahenkli ve renkli ifade etmelerini sevinçle karşıladılar. Türkleri şimdi de sanat yönünden tanıdıklarını söylediler.

Bilindiği gibi böyle bir resim ve heykel sergisi, Türkiyelilerin Almanya'ya işçi olarak geldiği 1962 yılından bu yana açılmamıştı. Bu bakımdan da sergiye katılanların izlenimleri ilginç oldu. Bunlardan bazıları:

Mainz Belediye Başkanı ve serginin açıldığı Sparkasse Bankasının müdürü Delorme: "Serginin Mainz'da açılması çok önemli. Mainz halkını Türkiyeli işçilere daha yakınlaştıracak. Onların mentalitesini anlamalarına yardım edecek. Öte yandan sanatçıların sanat değerlerinin çok yüksek olduğunu belirteyim."

Bayan ressam Marksen: "Resimler çok hoşuma gitti. Doğal, köylülükten fışkırıyor. Balaban'ın sanatı, her bakımdan, tarz ve renk kompozisyonu bakımından Türkiye'ye özgülüğünü gösteriyor."

Sanat eleştirmeni Dr. Spander: "Renk bakımından resimler çok ilginç. Naivlere yakın. Ancak teknik bakımından onlardan çok ileri. Ressamın köylü olduğu, köyünden kopmadığı, toplumuna yabancılaşmadığı belli oluyor. En çok ilgimi çeken, resimlerdeki ritm ve nükte. Sanki insanlar dans eder gibi."

Bayan heykeltraş Biermath: "Heykeller çok çarpıcı. Dikenli çemberler içinde insanları görmek, insanı günümüzde bu durumda olanları düşünmeye zorluyor. Gerek heykeller, gerekse resimler bizim için çok yeni şeyler. Alışamadığımız şeyler."

Mainz Belediyesi Sosyal İşler Dairesi Müdürü Steeg: "Serginin burada açılması muazzam bir şey oldu. Bizleri Türklerle daha da yakınlaştırdı. Sergiyi her şeyden çok Avrupa'nın birliğini teşvik edici bir etken olarak görüyorum. Bu kadar tanınmış ressam ve heykeltraşın sanat kalitesi yüksek yapıtlarını burada sergilemelerinden çok memnunluk duyuyorum."

Nijeryalı sanat akademisi öğrencisi Ngube: "Benim için çok değişik bir tarzda çalışıyorlar. Gerek resimler, gerekse heykeller birbirine benziyor. Türkiye'yi yansıttıklarını sanıyorum."

Heykeltraş Haust: "Kompozisyonlar resimde çok güzel. Ancak tabloların fiyatları da tersine çok ucuz. Sanat kalitesi yüksek önemli bir sergi oldu."

Rheinland-Pfalz Eyaleti Sosyal İşler Bakanlığı temsilcisi Przytulla: "Ne yalan söyleyeyim böyle bir sergi beklemiyordum. Sergi bize Türklerin mentalitesini başka yönden tanıma olanağı verdi. Mainz'a Anadolu'dan taze bir hava geldi."

Yugoslav ressam ve filozof Emil: "İlk defa bir Türk ressamı ile karşılaşıyorum. Oysa Türk müziğini yakından tanırım. Resimlerde insanın tabiatla mücadelesini gösteriyor. Bugün bunu sanayi toplumunda gözlemek mümkün değil. Resimlerdeki renk ve kompozisyon çok güzel. Konu olarak Yugoslav Naivlerine benzemesine rağmen onlardan ayrı bir anlatıma sahip."

İbrahim Balaban'ın ve Mükremin Mungan'ın sergisi, daha sonra Batı Berlin'e ve Essen'e geçecek.

7'den 70'e spor... 7'den 70'e spor...

Yüksel Çakmur, Fikret Ünlü ve federasyon başkanlarının demeç vermesini yasakladı

ANKARA (THA)
Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur, Beden Terbiyesi Genel Müdürü Fikret Ünlü ve yardımcıları Cemil Oka, Mazhar Vardar, Hüseyin Avni Koşar, Hüseyin Avni Sağeser ile Federasyon başkanlarının basına demeç vermelerini yasakladı.

Çakmur yasaklama kararını bir genelge ile Spor Teşkilatına bildirdi. Buna göre önümüzdeki günlerden itibaren hiç bir teşkilat yetkilisi Bakan Çakmur ile Müsteşar Orhan Çaplı'nın izni olmadan basına demeç veremeyecekler.

Bakan Çakmur'un bu kararı almasına Türkiye'ye yabancı sporcuların gelişini yasaklayan kararın Beden Terbiyesi Genel Müdürü Fikret Ünlü tarafından açıklanması gösteriliyor.

Danışma Kurulundan geçen bu kararın Bakana sormadan açıklanması, özellikle Yüksel Çakmur ve Müsteşarı Orhan Çaplı'yı kızdırmış. Bu arada bazı Federasyon Başkanları ile Daire Başkanlarının demeçlerinin de bakanlıkça hoş karşılanmadığı ifade edilmekte.

Bakan Çakmur'un almış olduğu ve bir genelge ile duyurduğu bu karar, Teşkilat mensupları arasında tepki ile karşılandı.

Yetkililer son kararın sporumuz için üzüntü verici bir durum olduğunu belirterek, "bu sporda sıkıyönetim ilan edilmesidir.

Özellikle teknik konularda Federasyon başkanlarının konuşmasını yasaklamak çağ dışı bir düşünüştür" dediler.

Teşkilat mensupları daha sonra şöyle konuştular:

"Sporumuzun hiç bir şekilde gizli saklısı yoktur. Olamaz da. Bugüne kadar meselelerin hep dört duvar arasında konuşulması sonucunda Türk sporu bu hale geldi. Sporla yakından uzaktan ilgisi olmayan Müsteşar Çaplı tek adam olma sevdasından vaz geçmek zorundadır. Federasyon başkanlıkları teknik bir görevdir. Onların görüşlerini açıklamalarını yasaklamak, ağızlarına fermuar takmak sporumuza yarar değil zarar getirir. Görüşlerin açıklanması ve bunların eleştirilmesi her zaman olumlu sonuçlar ortaya çıkarmaktadır. Konuşma ve fikir hürriyetine ters düşen bu tutum sonucu bazı federasyon başkanları görevini bırakabilir. Sayın Bakan bu tutumun yanlışlığını farkederek gerekeni yapmak zorundadır."

A.K.Lisesi basketbolcuları Dünya Şampiyonasında Türkiye'yi temsil edecek

İSTANBUL (THA)
Atatürk Kız Lisesi Büyükler Basketbol Takımı Eskişehir'de yapılan Türkiye Liselerarası Basketbol Şampiyonasında birinci oldu. Atatürk Kız Lisesi böylece 1 Nisan tarihinde İsrail'de yapılacak olan Dünya Liselerarası Basketbol Şampiyonasında Türkiye'yi temsil etme hakkını kazandı. Bunun yanı sıra okulun Yıldız Kız Basketbol Takımı Kocaeli'de yapılan grup şampiyonasında birinciliği elde etti. Yıldız Kız Bosketbol Takımı bu derecesiyle Burdur'da yapılacak Türkiye Şampiyonasına katılacak. Çanakkale'de yapılan Grup Voleybol Şampiyonasında ise Genç Kız Voleybol Takımının grubunda birinci olması tüm lise öğrencileri arasında sevinçle karşılandı.

ÇOCUK YILI NEDENİYLE FUTBOL TURNUVASI DÜZENLENDİ

İSTANBUL (ÖZEL)

Dünya Çocuk Yılı nedeni ile 1978-1979 dönemi Yıldız ve Minikler Türkiye Futbol Birincilikleri düzenlendi. Birinciliklere katılacak İstanbul karmalarını belli edecek seçme müsabakaları, yarın Beylerbeyi Stadında başlayacaktır.

Müsabakalara 28 yıldız ve 18 minik takım katılıyor.

Spor dernekleri, yabancı sporcu yasağından dolayı Ünlü'yü destekliyorlar

ANKARA (THA)
Amatör kulüpler, dernekler ve bazı federasyonlar Beden Terbiyesi Genel Müdürü Fikret Ünlü'ye gönderdikleri telgraf ve mesajlarla yabancı sporcu yasası konusunda alınan kararı desteklediklerini bildirdiler.

Bu konuda Amatör Sporlar Federasyonu, Trabzon Amatör Kulüpleri, İstanbul Amatör Futbol Federasyonu ile Beden Eğitimi Öğretmenleri Derneği, Genel Müdür Fikret Ünlü'ye gönderdikleri mesajlarda alınan kararların amatör spora onur getirdiğini belirterek şöyle dediler:

"Yabancı sporcuların yasaklanması, gizli profesyonelliğin önlenmesi, serbest giriş kartlarının çıkartılması, profesyonel maçlardan yapılan kesintilerin yasal hale getirilip amatör kulüplerin desteklenmesi için kullanılmasını son derece yerinde ve cesur olarak atılmış bir adım olarak görüyoruz. Bu nedenle Beden Terbiyesi Genel Müdürü Fikret Ünlü ve arkadaşlarını yürekten kutluyor bu tür girişimlerle başarılarının devamlı olmasını diliyoruz."

YORUM

ÇAKMUR'UN DEVİRDİĞİ YENİ ÇAMLAR

İsmet Hancıoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur'un spor teşkilatlarına gönderdiği birer genelge ile, Beden Terbiyesi Genel Müdürü Fikret Ünlü, yardımcılarından Cemil Oka, Mazhar Vardar, Hüseyin Avni Koşar, Hüseyin Avni Sağeser ile Federasyon Başkanları'nın basına demeç vermelerini yasaklaması tepkiyle karşılandı. Bilgi ve yetenek sahibi oldukarı için spor teşkilatlarımızın başına getirilen Federasyon Başkan'ları, Bakan Çakmur'un bu yeni genelgesiyle "peki efendimci" tipi robotlaştırılmak istenen birer masa memuru haline getirileceklerdir.

Dünyanın hiç bir yerinde bir örneğine bile rastlanamayacak bu tür uygulama ile Federasyon Başkanları, Beden Terbiyesi Genel Müdürü ve yardımcılarının ağızları bandla kapatılmaktadır. Teşkilat yetkilileri bu genelgeye göre, bundan sonra Çakmur'dan izin almadan teknik konularda hiç bir açıklama yapamayacaklardır. Böylece Bakan Çakmur bugüne kadar devirdiği çamlara bir yenisini daha ekleyerek son derece tutarsız bir girişimde bulunmuştur. Bu Bakan Çakmur'un ne ilk ne de son tutarsızlıklarından biridir.

23 Eylül 1978 de oynanacak İtalya - Türkiye futbol maçını "döviz darboğazı nedeniyle duyarlılık" gösteren Çakmur, ne menem bir duyarlılıksa maça bir gün kala bu duyarlılıktan vazgeçip maça izin veriyor. Teşkilattaki atamalarla birbirini tutmayan demeçler spora hizmet etmek için ciddi adımlar atmakta bocalayan yetkililer arasında bir huzursuzluk yaratıyor. Ülke sporumuzun geri oluşunu kapalı kapılar ardında yapılan planlarla, tertiplerle mi düzelteceğiz?

Futbolda şikenin üstüne üstüne gideceğini açıklayan Çakmur, Merkez Ceza Kurulunun şike yaptığından dolayı Altınorduya ceza verince oy kaygusundan cezanın kaldırılmasını istediği de bilinen bir gerçek.

"Dün dündür, bugün de bugün" felsefesiyle söylediğini ertesi günü yadsılamak Demirelvari bir politikanın devamıdır. Ama Çakmur Demirel'in bakanı değildir. Çakmur bu kafayla ancak 19'ncu yüzyılda belki bakanlık yapabilir. Ama fikir hürriyetlerinin geliştiği 20'nci yüzyılda değil.

Federasyon Başkanlarının basına yapacakları her bir açıklamada Bakan Çakmur veya müsteşarı Orhan Çaplı'ya başvurmaları, İzin almaları hem çağımız açısından, hem de işlerlik açısından mümkün değildir. Federasyon Başkanlarının, Beden Terbiyesi yetkililerinin teknik konuda açıklamalarda bulunması ve basınla diyalog kurması ülke sporumuz için zararlı değil, yararlıdır. Ancak kapalı kapılar ardındaki planla sporumuzu yönetmek isteyenler görüşlerin açıklanmasından gocunabilirler.

Böyle bir genelge gönderilmesine Fikret Ünlü'nün Merkez Danışma Kurulu'nun aldığı kararları açıklaması gösteriliyorsa, o zaman özgürü kabahatinden daha büyük denilir. Yabancı oyuncuların yasaklanması, minik ve yıldız sporcu yetiştirerek kulüplerin kendi kaynaklarına eğilmelerine zorlanması aldığı en olumlu kararlardan biridir. Bu karar başta amatör kulüp ve sporcular tarafından sevinçle karşılandı. Ve bu karar "benden habersiz açıklandı.. diye, Federasyon Başkanlarının basına açıklama yapmalarını yasaklayacaksın. Hadi canım sen de olmaz öyle şey.

URFA'DA YAPILAN ORTA DERECELİ OKULLAR VOLEYBOL ŞAMPİYONASINDA GAZİANTEP LİSESİ BİRİNCİ OLDU

Grup birincisi Gaziantep Endüstri Meslek Lisesi

Grup üçüncüsü Selçuk Ahlat Lisesi

Mardin Çiftlik Yatılı Bölge Okulu ikinciliği Bitlis Selçuk Ahlat Lisesi üçüncülüğü kazandı

URFA
MÜSLÜM ABACI

Urfa'da yapılan Orta Dereceli Okullararası Erkekler Voleybol Grup Şampiyonasında Gaziantep Endüstri Meslek Lisesi 1. oldu.

Şampiyonada ikinciliği Mardin Çiftlik Yatılı Bölge Okulu, üçüncülüğü Bitlis Selçuk Ahlat Lisesi, dördüncülüğü Diyarbakır Ziya Gökalp Lisesi kazandı.

Kız maçlarına oranla oldukça zevkli ve çekişmeli geçen karşılaşmalarda takımların çıkardıkları başarılı oyunlar izleyiciler tarafından alkışla karşılandı.

Grup ikincisi olan Mardin Çiftlik Yatılı Bölge Okulu

Grup dördüncüsü Diyarbakır Ziya Gökalp Lisesi

Çeşitli...

(Baştarafı 1. Sayfada)

bil çalmak, bir şoförün parasını almak ve bir benzin istasyonunu da silah zoruyla soymak suçlarından aranan İlerici Gençlik Derneği (İGD) üyesi iki öğrenci Ankara'da yakalandı.

Her iki öğrencinin de Emniyette verdikleri ifadelerinde İGD üyesi olduklarını söyledikleri ve bu arada Vakko şubesini de soymayı planladıkları ileri sürüldü. Olayla ilgili olarak, kimliği saptanan bir kişinin daha arandığı belirtildi.

K.MARAŞ'TA

Mehmet Küçük adlı bir bakırcı Haydarlı semtinde başına demirle vurularak öldürüldü. 25 yaşındaki bakırcının cesedi, dün sabah bir duvar dibinde bulundu. Olaydan sonra bakırcı ile gece bir arada bulundukları ileri sürülen üç kişi gözaltına alındı.

ADANA'DA

Adana'da Obalar Caddesi üzerinde bulunan Karazincir Pasajının zemin katındaki kitabevine yapılan baskında, 338 bin lira para, bir silah, bir patlamaya hazır el bombası ve Sıkıyönetim Komutanlığınca Adana bölgesine sokulması yasaklanan çok sayıda yayın bulundu. Kitabevinde ele geçirilen paranın, aynı gün Hürriyet Lisesi mutemedi Mehmet Özkan'ın yüzleri maskeli silahlı iki kişi tarafından soyulmasından elde edilen para olduğu bildiriliyor.

ANKARA'DA

Gazi Osmanpaşa Ortaokulu mutemedi silahlı üç kişi tarafından soyuldu. Soyguncular, yaklaşık 460 bin lirayı alarak kaçtılar.

VİRANŞEHİR'DE

Göl İlkokulu Müdürü ve Merkez ilköğretim mutemedi Hikmet Küçükbayrak öğretmenlerin maaşı olan 391 bin 290 lirayı Sakarya Ortaokuluna götürürken silahlı iki kişinin saldırısına uğradı. Öğretmeni yaralayan saldırganlar para çantasını alarak kaçtılar.

YORUM

(Baştarafı 1. Sayfada)

teşarlığın MHP'ye ve bu partinin "vurucu güç"lerine milyonlarca lira akıttığı ortaya çıktı.

Tarım Reformu Müsteşarlığı özel fonundaki milyonlar bugün hâlâ cinayet şebekelerine akıtılmaya devam ediyor. Müsteşarlık Ecevit Hükümeti döneminde de MHP'li militanları beslemeye katillerin karargahı olmaya devam ediyor.

Ecevit son günlerdeki demeçlerinden birinde, "1977 yılları ortalarında teröristler devlet kademelerinde öyle yerleri ele geçirdiler ki, sokak terörüne dahi artık ihtiyaçlarıkalmamıştır" diyerek bu durumun bugün hâlâ belli bir ölçüde varlığını sürdürdüğünü belirtiyor.

Demek ki devlet içindeki cinayet odakları, bunların maddi kaynakları hükümetin bilgisinin dışında değildir. Bilgisinin dışında değildir ama anlaşılan bunun temizlenmesi konusunda çeşitli tereddütler vardır.

Bu tereddütler sürdüğü için de Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının başındaki MHP'liler Hükümete meydan okuyarak denetlemeye engel olabilmişlerdir.

Eğer anarşiye karşı etkili bir mücadele verilecekse bu denetleme derhal yapılmalı, MHP'lilere kayıtların değiştirilmesi için muhtaç oldukları zaman verilmemelidir. Bütün halk anarşinin kaynaklarının ortaya çıkarılmasını bekliyor. Böylesine önemli bir görev ufak denge hesaplarına feda edilemez.

TÜMÖD...

(Baştarafı 1. Savfada)

taların bilinmesinin gerekli olduğunu ileri sürdu:"1. Sıkıyönetim ilan nedeni ve amacı yalnız Sıkıyönetim Mahkemelerinin yargı yetkisi alanını değil, Sıkıyönetim Komutanlarının yetki ve işlem alanlarını da sınırlar. Nitekim Eşgüdüm bu gereksinimden doğmuştur.

"2. Bu arama olayı Sıkıyönetimin ilan nedeni ve amacı ile ilgisizdir.

"3. Sözkonusu arama kararının çerçevesine de uyulmamış, bu çerçevenin sınırları aşılmıştır."

Kamboçya Halk Ordusu yeni zaferler kazanıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Demokratik Kamboçya Radyosu, 30 Ocak günü yaptığı yayında, Kamboçya Devrimci Halk Ordusunun ard arda yeni zaferler kazanmaya devam ettiğini bildirdi. Kamboçya Devrimci Halk Ordusu, 25 Ocak günü Kompong Cham ve Kompong Som savaş meydanlarında Vietnam saldırganlarının askeri üslerine baskınlar yaptı ve 20 düşman askerini yok etti. Ayrıca civar karayolunda beş düşman otomobili tahrip edildi. İçlerindeki düşmanlar da yok edildi. Devrim Ordusu 27 Ocak günü de Chieteng karayolları kavşağındaki bir Vietnam üssünü imha etti. Çok sayıda düşman yok edildi. Pnom Pen savaş meydanında ise, Devrimci Halk Ordusu Pnom Pen'in güney ve kuzeybatısından Vietnam birliklerini kıskaca aldı. 25 Ocak günü Pnom Pen'de bir düşman birliğinin yolunu kesen Kamboçyalı gerillalar, 15 düşmanı yok ettiler. Ayrıca Kompong Chieteng savaş meydanında bir önleme hareketi ile 48 düşman yok edildi.

KAMBOÇYA KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ ASKERİ KOMİSYONUNUN ÇAĞRISI

Demokratik Kamboçya Radyosu, Kamboçya Komünist Partisi Merkez Komitesi Yüksek Askeri Komisyonunun Kamboçya Devrim Ordusuna bir mektup gönderdiğini açıkladı. Mektupta, Kamboçya Devrim Ordusu, halk savaşını kararlılıkla sürdürerek Vietnam saldırganlarına ağır darbeler indirmeye ve anavatanı savunmak için Vietnam'a karşı verilen direnme savaşını son zafere ulaştırmaya çağırılıyor.

Çeşitli savaş meydanlarında büyük zaferler kazanan Devrimci Halk Ordusunu öven mektupta şöyle deniyor:

"Kamboçya Devrim Ordusunun kazandığı zaferler, Vietnam'ı hem Kamboçya'daki savaş meydanlarında, hem de siyaset, askeri, ekonomi, maliye ve dışişleri alanlarında içinden çıkılmaz bir batağa sürüklemiştir.

Öte yandan Kamboçya'nın Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyindeki Yüksek Temsilcisi Norodom Sihanuk, 31 Ocak akşamı Washington'da Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Deng Siao-ping ile görüştü. Görüşmede, Kamboçya'daki durumun ele alındığı bildiriliyor. Daha önce Amerikalılarla görüşmelerde bulunan Deng, Güneydoğu Asya'daki durumla ilgili olarak Vietnam'ın bölgede "gemi azıya almış" gitmesine izin vermeyeceklerini belirtmişti.

Deng Siao-ping...

(Baştarafı 1. Sayfada)

renci, öğretim görevlisi ve tutuklu değişimini öngörüyor. Anlaşmalarda, ayrıca her iki ülkede karşılıklı konsolosluklar ve haber ajansları büroları açılması öngörülüyor.

Beyaz Sarayda anlaşmaların imzalanması töreni sırasında Deng ve Carter birer konuşma yaptılar. Deng Siao-ping konuşmasında, dünyadaki gerginliğin kaynağının Sovyetler Birliği olduğunu söyledi ve bütün ülkelerin Sovyetler'e karşı birleşmeleri gerektiğini belirtti. Konuşmasında, Vietnam'ın saldırılarına da değinen Deng, Hanoi'nin sürekli olarak Çin sınırında çatışmalar kışkırttığını açıkladı, ancak Çin'in Vietnam'a aynı şekilde mukabele etmeyeceğini ve saldırmayacağını bildirdi.

Carter ise yaptığı konuşmada Deng'in güvenlik konusundaki kaygılarına katılmadığını öne sürdü. Ancak Güneydoğu Asya'da güçlü bir Çin'in dünya barışının yararına olacağını söyledi.

Torak reformu fonundan...

(Baştarafı 1. Sayfada)

mesinin engellenmesi, Müsteşarlık nezdindeki özel fondan MHP'li militanlara bugüne kadar akıtılmış olan milyonlarca liranın örtbas edilebilmesi için zaman kazanmak taktiği olarak değerlendiriliyor.

CİNAYETLERİN EN ÖNEMLİ PARA KAYNAĞI

MC döneminde Başbakan yardımcısı olan MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in denetimi altında bulunan Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının özel fonundaki milyonlarca liranın, bugüne kadar çeşitli yollardan MHP'li militanlara aktarıldığı öğrenildi. Toprak Reformu yapmak amacıyla ayrılmış olan özel fon çeşitli cinayet ve katliamların planlanması, uygulanması ve silah temininde kullanıldı. Eski Müsteşar Latif Gökçek'in fondan MHP'ye 200 milyon aktardığı, ayrıca 1977 yılında sadece Urfa Bölge Müdürlüğünün bu amaçla 500 milyon harcadığı bildiriliyor.

MHP'Lİ MİLİTANLARIN KARARGAHI

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı MC döneminde MHP'li militanlarla doldurulmuştu. Yeni hükümetin kurulmasından sonrada Müsteşarlık MHP'li militanların karargahı olarak kaldı. Çeşitli Devlet kuruluşlarından uzaklaştırılan MHP'liler bu Müsteşarlıkta görevlendiriliyor. Birçok MHP'li militan burada kadro dışı olarak istihdam edilmekte, para almakta, arazide çalışıyor gösterilerek açıktan ücret ödeniyor.

CHP Hükümetinin kurulmasından sonra Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına atanan Devlet Planlama Teşkilatı uzmanlarından Arif Uğur, kararnamesinin çıkmasına rağmen bu göreve başlamayı reddetti. İlgili yasa uyarınca Uğur'un 24 saat içinde görevine başlamadığı için istifa etmiş sayıldığı öğrenildi.

Son olarak Müsteşarlığın hesaplarını ve harcamalarını denetlemek üzere gönderilen Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu denetçisinin görevini yapması engellendi. Müsteşar Vekili Metin Kumal, denetlemeyi engellerken, Müsteşarlığın bağlı olduğu Devlet Bakanı Enver Akova'dan sözlü emir aldığını, kendisine resmi yazı getirilmedikçe denetleme yaptırmayacağını söyledi.

Oysa Toprak ve Tarım Müsteşarlığının hesapları mali yıla göre değil, takvim yılına göre yapılmaktadır ve 1978 yılı denetimin yılbaşında Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından yapılması gereklidir.

Denetlemenin engellenmesi MHP'lilerin zaman kazanma taktiği olarak değerlendiriliyor. Kazanılan bu süre içinde MHP'lilerin hesaplardaki açıkları kapatmak için bazı belgeler sağlamaya çalışacakları ifade edildi.

Özel fondan harcama yapılması, bütçenin diğer kalemlerinden fazla olarak normal usuller dışında yapılıyor. Sayıştay vizesi gerekmiyor. Harcamadan sonra alınacak faturalar yeterli sayılıyor.

İLGİNÇ BİR TOPLANTI

Önceki gün 11'lerin bu konuyu görüşmek üzere toplandıkları öğrenildi. Toplantının ilginç yanı Devlet Bakanı Faruk Sükan'ın hiç adeti olmadığı halde ilk kez 11'lerin toplantısına katılmasıydı. Çeşitli yorumlarla basında yer alan bu toplantının gerçek amacının Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının hesaplarının denetlenmesinde çıkan sorunların çözülmesi olduğu belirtildi.

Gazeteci Ali Başarel öldü

İSTANBUL (AA)

Milliyet gazetesi Dış Haberler Servisi mensuplarından Ali Başarel, tutulduğu hastalıktan kurtulamayarak dün sabah öldü.

1919'da İstanbul'da doğan Başarel gazeteciliğe 40 yıl önce başlamıştı. Başarel, evli ve bir çocuk babasıydı.

Sakızağacı gazete bayii tehdit ediliyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Bakırköy, Sakızağacı Mahallesinde gazete bayiliği yapan Galip Özkaynar adlı yurttaşın dükkanının camları kimliği bilinmeyen kişiler tarafından kırıldı.

Bir süre önce de dükkanının camlarının kırıldığını söyleyen Galip Özkaynar, civardaki bayilere de bazı tehdit mektuplarının geldiğini belirtti.

"İslama Cihad" başlığını taşıyan tehdit mektuplarında bazı gazetelerin adı sayılarak bunların satılmaması isteniyor, satılması halinde de camlarının kırılacağı söyleniyordu.

Özkaynar, bu olaydan sonra camlarının kırıldığını ifade etti. Galip Özkaynar kendisinin ekmek parası için gazete bayiliği yaptığını, ayırım yapmadan birçok yayını sattığını kaba kuvvete dayanarak insanların neleri okuyacağını kararlaştırmanın yanlış olduğunu sözlerine ekledi.

TİKP...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Mahkemesine gönderdiği bildiriliyor.

Türkiye İşçi Köylü Partisi yöneticileri aleyhine açılan davanın ilk duruşmasında Ankara Birinci Ağır Ceza Mahkemesi sanıklara ve avukatlara söz vermemiş ve davanın Ankara Sıkıyönetim Mahkemesine gönderilmesini kararlaştırmıştı. Mahkeme, avukatların itirazı üzerine "kanun yolu açıktır. Temyize başvurabilirsiniz" demişti.

Duruşmadan sonra avukatlar yasal süre içinde kararı temyiz ettiler. Ancak mahkeme, gerekçeli kararı yazdığı halde sanıklara ve avukatlarına bir hafta içinde teblig etmediği bildirildi.

Sanık avukatları, mahkemenin bu tutumuyla prosedürü ve yasayı çiğneyerek, temyiz haklarını kullanmalarına engel olduğunu, bu durum karşısında tek çözümün Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinin dosyayı geri göndermesi olduğunu belirttiler.

Sabit Yürürdurmaz...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ti O'nun ve milyonların gözlerinde birikmiş sanki...

Tahran, Tahran'dan havaalanına gelen yollar, havaalanı kum gibi insan kaynıyor. Tahran'da eşi, emsali görülmemiş bir insan seli...

Homeyni adım adım iniyor uçaktan. Gök gürlüyor sanki. "Yaşasın Homeyni... Yaşasın Özgürlük... Yaşasın İran!"

Çevresini kuşatan 1200 mollanın ortasında kendisini bekleyen bir otomobile binerek terminal binasına gidiyor. Aradan bir kaç dakika geçiyor ve alanı çepeçevre saran hoparlörlerden bu yaşlı sürgün adamının sesi duyuluyor. Sloganlar birden kesiliyor. Çıt çıkmıyor insan selinden:

"İranlılar! Size ilk sözüm şu: Birleşelim! Birliğimizi bozmaya, bizi bölmeye çalışanlara fırsat vermeyelim. Çünkü Şah bütün umudunu buna, İran'ın bölünmüşlüğüne bağlamış. Ülkenin gerilemesine yol açan, ordumuzu yabancı bir ordunun emrine veren odur. Yabancı güçler de parçalanmış bir İran görmek istiyorlar. Ama biz zaferi birlik sayesinde kazandık. 50 yılda İran çok şey kaybetti. Kültürünü yitirdi. Petrolünü yitirdi.

Bu ihanet dönemi artık kapanmıştır. Monarşiyi korumaya, Şah'ı geri getirmeye çalışan yabancı ajanlar, zamanın değiştiğini artık anlamalıdırlar. Yabancılar İran'dan ellerini çekmelidir! Bahtiyar istifa etmelidir! Ordu iktidardan uzaklaştırılmalıdır!

İşte nihai zafer ancak böyle kazanılacaktır!"

Konuşmanın sonunda gök yeniden gürlüyor: "Yaşasın Homeyni! Yaşasın İran! Şah'a ölüm! Bahtiyar'a ölüm!"

Havaalanında büyük bir dalgalanma var. Şehre gidilecek. Tahran'da, Behişt - Zehra mezarlığında Homeyni'yi bekleyenler var. Sadece Tahran halkı değil, diğer kentlerden akın akın gelen İranlıların oluşturduğu milyonlar mezarlıkta ve çevredeki yollarda geceden beri Homeyni'yi bekliyor. Otobüsler, otomobiller, dört tekerlekli her türlü araç Tahran'a hâlâ insan taşıyor.

Kalabalık tanımlanacak gibi değil. Şunu belirtmek bile, bu insan denizini anlatabilmek için yetersiz kalıyor. Havaalanından kente giden 32 kilometrelik yol, boydan boya ve çift taraflı olarak, elele tutuşmuş insanlar tarafından kordon altına alınmış. Kenetlenmiş eller, hiçbir kışkırtıcının, ajanın sızmasına olanak tanımıyor.

Yollarda dev pankartlar konvoyu selamlıyor: "Sen, emperyalizme ve diktatörlüğe karşı İslamın bayrağını taşıyan kişi; Hoş Geldin"

TAHRAN'DA BİR TEK ASKER YOK

Önceki gün, Homeyni'yi karşılamaya hazırlanan halka ateş açan ve bütün Tahran'ı abluka altına alarak Şah lehinde gösteri yapan askeri birlikler, bugün sanki yer yarılmış içine girmişler. Koca kentin sokaklarında bir tek asker görünmüyor.

Öte yandan, gerek havaalanına, gerekse Behişt - Zehra mezarlığına televizyon vericileri yerleştirilmiş. Ancak, Homeyni'nin havaalanına inişinden itibaren 20 dakika kadar naklen yayın yapan televizyon, daha sonra "teknik arıza" sinyali vererek Şah'ın bir fotoğrafını gösterdi. Daha sonra ise yayın tümden kesildi. Homeyni'nin ardından Behişt - Zehra mezarlığına doğru yol alırken bazı gazeteciler, televizyon istasyonunun bir grup Homeyni taraftarı tarafından işgal edilmek istendiğini, bunun üzerine sıkıyönetim yetkilileri tarafından tutuklandıkları bildirdiler.

Şu anda, günlerdir kanlı çatışmaların meydana geldiği, askeri birliklerin yüzlerce gencecik insanı kurşunladığı Tahran Üniversitesi önündeyiz. Kortej yolları dolduran kalabalık yüzünden öyle yavaş ilerliyor ki, anlaşılan mezarlığa varmak için saatlerce yol almamız gerekecek.

HOMEYNİ İSLAM DEVRİM KONSEYİNİ CUMARTESİ GÜNÜ AÇIKLAYACAK

Homeyni'nin yakın danışmanları, gerek havaalanında, gerekse yol boyunca verdikleri demeçlerde Homeyni'nin İslam Devrim Konseyinin kuruluşu ile ilgili açıklamayı, beklenildiği gibi Behişt - Zehra mezarlığında değil, iki gün sonra yapacağını belirtiyorlar. Bu süre içinde, Homeyni'nin bir durum değerlendirmesi yapılması bekleniyor.

İRAN HALKI SİLAHLI

Ajans muhabirlerine, yabancı gazetecilere, Homeyni'nin yakın danışmanı Sadık Kutbzade tarafından yapılan bir açıklamanın yazılı metni dağıtılıyor.

Açıklamada, İran halkının silahlı olduğu, şimdiye kadar onlara bu silahları kullanma çağrısının yapılmadığı ama bu çağrının saatinin hızla yaklaştığı belirtiliyor.

Sadık Kutbzade şöyle diyor:

"Halkın elindeki silahlar, kuşkusuz ordunun elindeki modern silahlara oranla çok güçsüzdür ama halkın imanı, onu mutlaka zafere ulaştıracaktır."

BAHTİYAR: DEVRİMLER HALKI YORAR

Bu arada, Başbakan Şapur Bahtiyar'ın dün akşam İran televizyonunda yaptığı bir konuşma, halk arasında sık sık alay konusu oluyor. Bahtiyar, konuşmasında mevcut anayasayı övmüş ve "fazla uzun süren devrim hareketlerinin halkı yoracağını" iddia etmişti.

BEHİŞT-ZAHRA MEZARLIĞI

Saat 12.30.

Behişt-Zahra mezarlığına tam üç saatte vardık. Burası "yoksullar mezarlığı" adıyla da anılan ve son bir yılın on binlerce şehidini bağrında saklayan bir toprak parçası. Bu mezarlığın İranlı için büyük bir önemi var ve beş kilometrekarelik mezarlık alanında iğne atsan yere düşmeyecek durumda. İnsan... insan... insan... insan... Mezarlık ve çevresi hıncahınç dolu.

Buraya, Tahran Üniversitesinin önünden geçerek geldik. Homeyni, üniversitenin önünde yapacağı konuşmadan vazgeçti. Halkın mezarlıkta izdihamdan ve sabırsızlıktan bunaldığı haberleri üzerine, hemen yola koyulduk. Şimdi milyonlarca insan, hatta televizyonlarının başında bütün İran Homeyni'nin tarihi konuşmasını bekliyor.

"Monarşi bitti. Bu, İran halkının Şah rejimini istemediğini gösteren bir olaydır."

Homeyni Behişt-Zahra mezarlığındaki konuşmasına böyle başladı. Şah'ın bir daha ülkeye dönmesine asla izin verilmeyeceğini söyleyen Homeyni, ordunun halkla birleşmesi için çağrı yaptı. Konuşması sık sık büyük tezahüratlarla kesilen İranlı muhalefet lideri şöyle dedi: "Askerler bağımsızlık uğruna canlarını bile feda etmeye hazır olan halka ateş açmayı reddetmelidirler. Ordudaki bütün yabancı askeri danışmanların faaliyetlerine son verilmelidir".

Homeyni Hükümetin ve parlamentonun yasadışı olduğunu söyledi ve Bahtiyar hükümetini bir kere daha istifaya çağırdı. Homeyni hükümet bu çağrıya uymazsa, onları tutuklatacağım parlamentoyu kapatacağım" dedi. Yeni kuracağı hükümeti bir-iki gün içinde açıklayacağını söyleyen Homeyni, emrine tahsis edilen helikopterle Behişt-Zahra mezarlığından ayrıldı.

Yapılan bir açıklamaya göre Homeyni birkaç gün Tahran'da kaldıktan sonra Kum kentine gidecek.

İran'ın kaderi

(Baştarafı 1. Sayfada)

ği ortaya çıktı. Bahtiyar'ın da ömrünün kısa olduğu gözüküyor. Son gelen haberler Amerika'nın Homeyni gerçeğini kabul etmek zorunda kaldığını gösteriyor.

Süper devletlerden Rusya'ya gelince; Onlar önce İran halkının Şah'ı devirebileceğine inanmadılar. Bu yüzden halkın mücadelesini "serserilerin ve ayak takımının eylemleri" olarak nitelediler. Ülkemizdeki adamları işi mücadele eden halka "gericiler" demeye kadar vardırdılar. Daha sonra baktılar ki iş büyüyor, halkın seli Şah'ları, Şahpurları deviriyor, taktiği değiştirdiler. Homeyni'nin yanıbaşında boy göstermeye başladılar. Bu konuda aldığımız haberler, Brejnev'in Homeyni'yi etkileyebilmek için çeşitli yollara başvurduğudur. Bir yandan İran'ın kuzey sınırına asker yığıyor, bir yandan beşinci kolları ile İran'da halk içinde ayrılıklar yaratmaya çalışıyor, öte yandan dini liderin yakın danışmanlarını Moskova'da ağırlıyor.

Bugün İran halkı, bir dönemecin eşiğine gelmiştir. Bu dönemecin doğru bir yola çıkabilmesinin önündeki en büyük engel Sovyet müdahalesidir. Bu müdahale açık askeri müdahale de olabilir, içeriden tehdit ve sızma ile denetim altına alma da olabilir. Açık askeri müdahale, bugün tehlikeli ve pahalı bir macera olacağı için bu yolun şu anda denenebilmesinin şartları yoktur. Brejnev'in şu andaki esas taktiği içeriyi tehdit ve sızma yolu ile etkilemektir.

Amerikan emperyalistlerine gelince: Onlar şu anda çaresizlik ve gerileme içindedirler. Bugünkü hedefleri sosyal-emperyalistlere daha çok mevziyi terketmemektir.

Homeyni ne yapacaktır? Şu anda iktidarın tek hakimi olarak gözüken dini liderin önünde önemli engeller vardır. Bugüne kadarki tutumu, ülkenin bağımsızlığını savunmak olan Homeyni'yi bekleyen en önemli problem, önüne koyduğu bağımsızlık ve özgürlük çizgisini süper devletlere rağmen nasıl gerçekleştireceğidir.

Özellikle Sovyetler İran üzerinde büyük hesaplar yapmaktadır. Bölgeye hakim olmak için Basra Körfezine inmek, İran'ın zengin petrollerine hakim olmak Brejnev'in en büyük hayallerinden biridir. Bu hayal gerçekleşebilir mi, gerçekleşemez mi onu önümüzdeki gelişmeler tayin edecektir. Yalnız şu kadarını söyleyelim, dünyada eşi görülmemiş bir kitle mücadelesinin tecrübesinden geçen İran halkı doğru bir önderlik altında çok şeyler yaratabilir. Şahları yıkanlar, Yeni çarları da alt edebilir.

Türkiye'ye gelince: İran'daki olaylar ülkemizin ve bölgemizin kaderini yakından ilgilendirmektedir. Süper devletlerin İran'ı bölmek istedikleri ve bu amaçla Fars milliyeti dışındaki diğer milliyetleri kışkırtmaya hazırlandıklarını bütün dünya söylüyor. Bu işin başında da Sovyetler var. Yeni Çarların Türkiye'de de aynı amaçlar peşinde koştuğunu görmemek için kör olmak gerekir. Bölgeye cesur bir gözle bakmaya en çok ihtiyaç duyulan bir dönemde yaşıyoruz. Temennimiz İran'daki gelişmeler görmeyen gözleri açsın.

Türkiye'de bir de anti-komünizm ve halk düşmanlığı yüzünden İran'a şaşkınlık ve korku içinde bakanlar var. Bu adamların halk düşmanlığından gözleri öylesine dönmüş ki İran'da mücadele eden halkın sayısı arttıkça, bunlar da halka ve Homeyni'ye ettikleri küfürün dozunu artırıyorlar. Onlar Homeyni'nin Rusya'nın adamı olduğunu iddia edecek kadar işi ileriye götürdüler. Bu tutum en çok Homeyni'yi etkilemek amacındaki Sovyetler'in işine yarıyor.

Homeyni'nin ve İran'ın geleceğini mücadele tayin edecektir. Homeyni Tahran havaalanında yabancı güçlerin İran'ı bölmek istediğini ve halkın birleşmesi gerektiğini söyledi. İran halkı, iki süper devlete karşı birliği sağlayabilirse, Brejnev'in kanlı hayallerinin yerini özgürlük ve bağımsızlık yolunda ilerleyen İran alabilir.

Çiğdem Kömürcüoğlu...

(Baştarafı 1. Sayfada)

nına iner inmez uçaktan çıkamıyoruz. Homeyni ile birlikte gelen gazetecilere çıkış izni bir süre sonra veriliyor. Bu duruma oldukça hayıflandık. Ama birkaç saat geç de olsa bu heyecanla kucaklaşmak üzüntümüzü giderdi. Milyonların coşkusunu an an yaşayacağım ve yazacağım.

EN UZUN BEKLEYİŞ

İran'a Homeyni'nin çağrıyla gitmesine izin verilen gazeteciler arasına girmek için günlerce bekleştik. Paris'te artık tarihi bir yer haline gelen Neuple le Chateaux bir mahşer günü yaşıyor. Liste saat 20.00'de açıklanıyor. Gideceğini öğrenenler sevinçten havalara uçarken, listede ismi çıkmayanlar üzüntü içinde son bir umutla koşturuyor. Ben de sevinçten uçanlar arasındayım. Türkiye'den gidecek gazeteciler arasında benden başka bir gazeteci arkadaşın ismi daha listede yer alıyor. Ancak kendisi uçağa binenler arasında yoktu.

Homeyni Paris'te son akşam namazını kılarken kendisiyle birlikte İran'a gelecek gazetecilere yolculuğun tehlikeli olabileceğini söylüyor ve şöyle diyordu.

"Benim için kimse böyle bir tehlikeyi göze almak zorunda değildir.

Gerekirse yalnız gidebilirim".

Tabii, Homeyni'nin bu sözlerini dikkate alan olmuyor. Bütün gazeteciler dini liderin uçağına binmek için her şeye razı. Son flaşlar patlıyor.

HAVALANIYORUZ

Nihayet beklediğimiz an geldi. Artık havalanıyoruz. 400 kişilik Air France uçağında 200 kişiyiz. Uçağın dönmek zorunda kalması ihtimali düşünülüyor ve yolcu sayısı kısıtlanıyor. Uçağa binemeyen 200 kişi yerine bol miktarda benzin depolanıyor. İran'dan dönmek zorunda kalırsak bu benzini kullanacağız. Uçağa alınan 200 kişiden 150'si gazeteci. 50 kişi ise Homeyni'ye refakat ediyor. Aramızda İranlı gazeteciler de var.

Homeyni'yi karşılama komitesi ile Air France yetkilileri arasında bir anlaşma imzalanmış. Buna rağmen havayolu sözcüleri geri dönme ihtimalinin bulunduğunu ifade ediyorlar.

Geri donuş ihtimali ne kadar diye soruyoruz? Aslında büyük bekleyişin artık biteceği kanısındayız. Ama yine de soruyoruz. Homeyni'nin baş danışmanı Dr. Yazdi, "uçağın dönüşü için yeterli benzin almak zorunda kaldığımıza göre geri dönüş ihtimali vardır"

Uçağa binmeden aramızda dört kişilik bir ekip oluşturuyoruz. Bir televizyon kameramanı, bir ses kayıtçısı, iki fotoğrafçıdan oluşan bu ekip sürekli Homeyni'nin yanında bulunacak. Gerekirse kendilerine Tahran'da da bir helikopter sağlanacak.

Homeyni heyecanlı. İran'a iktidar olmaya giden bir liderin kararlılığı içinde.

PARİS'TEKİ SON BASIN TOPLANTISI

Paris saatiyle saat 0.35 Homeyni uçağa binmeden önce sürgündeki son basın toplantısını yapıyor ve şöyle diyor:

"Bana konuşma özgürlüğü tanıyan ve güvenlik tedbirleri alan Fransız Hükümetine teşekkür ederim. Ben ülkeme hizmet etmek için Fransa'yı terkederek ülkeme dönüyorum. Asil Fransız halkına, İran'ın davasına büyük insanı düşüncelerle ilgi gösteren asil Fransız halkına teşekkür ederim. Ne Fransız hükümetinin ne de Fransa halkının misafirperverliğini unutmayacağım. Ayrıca Neuple le Chateaux halkına kendilerine verdiğimiz rahatsızlığa gösterdikleri anlayıştan dolayı da teşekkür ederim."

Ve Iran halkının günlerdir beklediği uçağın merdivenlerini çıkıyorum.

Tahran'dan hemen dönmek zorunda olmadığımızı da dün öğrendim. Homeyni'yle birlikte her yere gitmeye çalışacağım. Kalacağımız otel şimdiden ayırtılmış. Yolculuğun ayrıntılarını ve muhteşem karşılamayı yarın yine anlatacağım.

Abdi İpekçi öldürüldü

(Baştarafı 1. Sayfada)

da doğmuş ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirmişti. Gazeteciliğe 1948 yılında başlayan İpekçi, Gazeteciler Cemiyetinin 1956'da açtığı yarışmada Altın Kalem ödülünü kazanmıştı.

İpekçi'nin, Afrika, İhtilalin İçyüzü, Liderler Diyor ki, Dünyanın Dört Bucağından adlı çeşitli kitapları da yayınlanmıştı.

İpekçi, basın şeref kartı sahibi olup, Gazeteciler Cemiyetinde, İPİ'de Basın Şeref Divanı Genel Sekreterliklerinde görev yapmıştı.

Milliyet gazetesi Genel Yayın Yönetmenliği yapan ve "Durum" başlığıyla makaleleri yayınlanan İpekçi, evli ve iki çocuk babasıydı.

OLAY NEFRETLE KARŞILANDI

İpekçi'nin caniler tarafından öldürülmesi nefretle karşılandı.

ECEVİT

Başbakan Ecevit, Abdi İpekçi'nin öldürülmesiyle ilgili olarak verdiği demeçte, "bu cinayeti işleyenler, Türk demokrasisine, Türkiye'nin saygınlığına karşı da bir suikast işlemişlerdir" dedi.

DEMİREL

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel de, Milliyet gazetesi sahibi Ercüment Karacan'a başsağlığı mesajı göndererek olayı kınadı.

FEYZİOĞLU:

CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu da, olay üzerine vrdiği demeçte, "böyle bir cinayet, ancak Türkiye'yi karıştırmak, milletimize kötülük etmek isteyenlerin eseri olabilir" dedi.

ALEV COŞKUN

İpekçi'nin öldürülmesi ile ilgili olarak, büyük bir üzüntü içinde olduğunu belirten Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun "katillerin nereye hizmet ettikleri açıkça ortadadır. Faillerin yakalanması, büyük oyunun perdesini aralayacaktır. Ailesine ve Türk ulusuna başsağlığı diliyorum" dedi.

İSTANBUL VALİSİ

İstanbul Valisi İhsan Tekin, olayla ilgili olarak verdiği demeçte, "olay, benim görüşüme göre, maksatlı planlanmıştır" dedi.

ANKARA GAZETECİLER CEMİYETİ

Ankara Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu da olay üzerine olağanüstü toplantıya çağrıldı. Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Beyhan Cenkçi, "özgürlükçü rejim düşmanı cinayet suçlusunun derhal yakalanacağına inandığını" belirterek, tüm basın mensuplarının can güvenliklerini sağlayıcı önlemlerin alınmasını istedi.

ANADOLU BASIN BİRLİĞİ

Anadolu Basın Birliği adına bir açıklama yapan Samim Tara, "Kurşun kimden atılırsa atılsın, bugün değilse bile yarın mutlaka karşılığını bulacaktır" dedi.

ATABERK

Yazıişleri Müdürümüz Mehmet Ataberk, Milliyet gazetesine gönderdiği başsağlığı mesajında İpekçi'nin öldürülmesini nefretle kınadıklarını belirterek şöyle dedi:

"Özgürlük ve demokrasi düşmanı canilerin, İpekçi'yi hedef olarak seçmesi bir raslantı değildir. Bu menfur cinayet Doğan Özlerin, Bedri Karafakioğluların ve Maraş'ta yüzlerce yurttaşımızın katledilmesinin bir uzantısıdır."

"Değerli gazeteci Abdi İpekçi'nin acısı hepimizindir. Başımız sağolsun."

TELEVİZYON

18.30 HABERLER
18.33 MARCO
19.00 DOĞA BELGESELİ (Develer)
19.30 KAPALIÇARŞILAR
20.30 HABERLER
21.15 MİNİK KONSER
21.20 AYIN FİLMLERİ
21.40 TV'DE SİNEMA (Waterloo Köprüsü)
Yönetmenliğini Mervyn Le Roy'nın yaptığı, başrollerini Vivien Leigh ve Robert Taylor'un paylaştıkları 1940 yapımı bir ABD filmi. 1. Dünya Savaşı sırasında yüzbaşı Roy ile bir balerin kızın aşkı.
23.10 AVRUPA ARTİSTİK PATİNAJ ŞAMPİYONASI
Yugoslavya'nın Zagrep kentinde yapılan şampiyonadan görüntüler banttan sunulacak.
00.10 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış, program ve Kısa Haberleri
05.05 Türküler, Şarkılar
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
06.45 Kur'an-ı Kerim Açıklaması ve Bir Konuşma
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.05 Şarkılar ve Oyun Havaları
11.30 Hafif Batı Müziği
11.45 Türküler
12.10 Öğle Üzeri
12.55 Reklamlar ve Radyo Program Haberleri
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
14.32 Yurttan Sesler
15.00 Kısa Haberler
15.20 San'atçılarımızı Tanıyalım.
15.40 Türküler Geçidi
16.25 Türküler
16.40 Klasik Batı Müziği
17.00 Kısa Haberler
18.16 Laf Lafı Açar
19.00 HABERLER
20.02 Çocuklar İçin On Dakika
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Şarkılar
21.00 Kısa Haberler
21.45 Türküler
22.00 Kısa Haberler
22.02 T.B.M.M. Saati
23.00 HABERLER
00.55 Kısa Haberler
01.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Açılış ve program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.00 Şarkılar
10.30 Türkiye'de Sanayileşme ve Gelişmesi
10.50 Hafif Müzik
11.20 Türküler Geçidi
11.40 Beri Gel Barışalım
12.00 Şarkılar
12.20 Türk Hafif Müziği
12.40 Türküler
13.00 HABERLER
13.30 Olayların İçinden
14.30 Konser Saati
15.00 Şarkılar
15.20 Türküler Geçidi
15b40 Çeşitli Müzik
16.00 Şarkılar
16b20 Arkası Yarın
17.00 Şarkılar
18.00 Türküler Ne Der?
18.30 Din ve Ahlak
19.00 HABERLER
19.30 Hafif Müzik
19.45 Türküler
20.00 Başlangıçtan Bu Yana İnsanlık
21.00 Şarkılar
23.00 Müzikte Çağlar
23.30 HABERLER
23.35 Hafif Müzik
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.00 Barok Müzik
09.30 Veronique Sanson Söylüyor
10.30 Çeşitli Melodiler
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
17.00 Pop Caz
18.00 Stüdyo FM
19.00 Akşam Konseri
20.00 Çağdaş Müzik
21.00 Geçmişten Günümüze Senfonik Müzik
21.45 Çeşitli Sololar
22.00 Gecenin Getirdikleri
23.00 Cuma Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

Aydınlık
BAYAŞ / Basın - Yayın A.Ş adına sahibi: FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GURHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ BÜRO: İSTANBUL Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu Yazı İşleri Tel: 26 52 44 İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BUROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: 452. Sok. Özgüler İşhanı. No: 25/3 Tel: 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 17 493

YURT DIŞI BUROLARI
ALMANYA: Hohenstaufen Str.4 6 Frankfurt M/1 Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat 1030 Bruxelles Tel: 00322 - 215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58 11 358 Stockholm Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr 53 Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1 1020 Renens (V.D) Lozan

ABONE ÜCRETLERİ

Yurt İçi		Yurt Dışı	
108 TL	(1 Aylık)	30 DM	1 Aylık
320 TL	(3 Aylık)	90 DM	3 Aylık
645 TL	(6 Aylık)	160 DM	6 Aylık
1290 TL	(1 Yıllık)	310 DM	Yıllık

İLAN TARİFESİ

2.4.6. sayfalar	(Santimi)	250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi)	300 lira
Yayın ilanı	(Santimi)	100 lira
(Yayın Sayfasında)		30 lira
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 Santim)		350 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi)	5 lira

22340 — 314

1978'den 1979'a TÜRKİYE EKONOMİSİ

AYDINLIK EKONOMİ SERVİSİ

YABANCI KREDİLER EKONOMİK BUNALIMA ÇARE DEĞİL

- ***Dış ekonomik ilişkilerde, Üçüncü Dünya ülkeleriyle ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi. atılan en olumlu adımdı***
- ***Döviz darboğazının yarattığı tek olumlu gelişme, daha önce ithal edilen malların yurt içinde üretilmesine yolaçmasıydı***

İŞSİZLİK...

YOKLUK...

Sanayi üretimi ithalata dayalı olduğundan ithalat imkanlarının azalması, ekonomiyi zor duruma soktu

1978 yılı, geçmiş seneden 55 yıllık Türkiye tarihinin belki de en ağır ekonomik buhranını devraldı. Türkiye ekonomisinin bu yıl içinde bulunduğu şartlar ancak, Bayar-Menderes döneminin 1958'de yurdumuzu içine soktuğu durumla kıyaslanabilirdi.

Döviz yokluğunun yarattığı üretim darboğazı, yokluk, karaborsa, dizginsiz fiyat artışları, büyüyen işsizlik, devralınan ekonomik mirasın özellikleriydi.

Rakamlara vurmak gerekirse 1978 yılı başında Türkiye ekonomisi 1977'den;

—Yüzde 36'yı aşan ortalama fiyat artışları.

—35 milyar liralık bütçe açığı,

—4 milyar doları aşan dış ticaret açığı

—11 milyar dolara ulaşan dış borç

—Döviz yokluğundan bekleyen 2,5 milyar dolarlık ithalat transferi.

—2 milyon 175 bin işsiz.

—Enerji yetersizliğinden aksayan ve düşen sanayi üretimi devraldı

Ekonomik buhran gittikçe ağırlaştı

Türkiye ekonomisini döndüren çarklar büyük ölçüde dış kredilere bağlıydı. Sanayi üretimi, enerji sistemi ve ulaştırma hizmetleri; birçok hammadde, ara malı, yedek parça, teknoloji yönünden ithalata dayanıyordu. İthal yapma imkanları azalınca ekonomi de felç olmaya yüz tutuyordu.

İşte emperyalizme bu kadar karmaşık ve güçlü bağlarla bağlı olan ekonomi özellikle 1973 yılında Batı ekonomilerini etkisi altına alan enflasyon dalgasından şiddetle etkilendi. İthal edilen akaryakıt, makina-teçhizat ve sanayi hammaddelerinin fiyatlarındaki büyük artışlar yüzünden Türkiye 1974 yılında bir önceki yıla kıyasla ithalat için yüzde 81,06 oranında fazla döviz ödemek zorunda kaldı. Aynı yıl içinde Türkiye'nin ihracatından kazandığı dövizdeki artış ise yüzde 16,32 kadardı. Batı ekonomisinde başgösteren enflasyonu kısa süren bir ekonomik durgunluk izledi. Ekonomik durgunluk 1975 de had safhaya vardı. Dünya ticareti 1958 yılından beri ilk kez büyük bir daralma gösterdi. Türkiye de bu durgunluk ve daralmadan payına düşeni aldı. 1975 yılında ihracattan sağladığımız gelir yüzde 8,55 azaldı.

Kıbrıs müdahalesi ve sonucu

1974'de Kıbrıs'a müdahale, ABD'nin ve Batı Avrupa ülkelerinin Türkiye'ye askeri ve ekonomik ambargo uygulamasına yol açtı. Bu durum ekonomik buhranı daha da şiddetlendirdi. İthalat yapmak için kullanılan ve Batı'dan sağlanan program kredileri 1973'135 milyon dolar iken, 1974'de 32 milyona 1977 de ise 4 milyon dolara düştü. Kullanılan proje kredileri de oran olarak azaldı. Proje kredileri 1976-77 yılları arasında 1972-73 dönemine kıyasla yüzde 20 oranında azaldı. İthalat giderlerinin artmasına ve dövizlerin erimesine yol açan nedenler arasında askeri ihtiyaçları karşılamak için yapılan ithalatı da saymak gerekir. ABD'nin askeri ambargosu nedeniyle daha önce kredili olarak ABD'den satın alınan bazı askeri araç-gereçlerin peşin döviz ödenerek alınması da döviz darboğazının büyümesinde etkili oldu.

IMF devreye giriyor

Ecevit Hükümeti, gün geçtikçe vahim bir durum alan bir ekonomi devraldı. Sorunlar acil çözüm bekliyordu. Hakim sınıflar açısından buhranı aşmak için tek bir yol vardı: Batı ile anlaşarak ekonomiyi çökmekten kurtaracak kredileri sağlamak! Kısa vadede bunun dışındaki bütün seçenekler hakim sınıflar için geçersizdi. Sovyet sosyal-emperyalistlerinin kanatları altına girmek söz konusu olamazdı. Türkiye ekonomisinin ve hakim sınıfların Batıyla olan güçlü ve girift bağları bu yola başvurulmasının önünde bir engeldi. Türkiye'nin Sovyet nüfuzu altına girmesine yol açacak gelişmelerin ülkemizde ve Batı'da doğuracağı tepkiler göze alınabilir cinsten değildi. Kaldı ki Sovyet sosyal-emperyalistlerinin kısa vadede ülkemizdeki iktidara sağlayabileceği mali olanaklar sınırlıydı. Ekonomisini son yıllarda hızla askerileştiren ve büyük güçlükler içine gömülmüş olan Rusya, kendisi Batıdan büyük çapta kredi alan bir ülkeydi. Dolayısıyla sosyal-emperyalistlerin açacakları krediler Türkiye hakim sınıflarının derdine deva olamazdı. Bu şartlar altında Ecevit zorunlu tercihi yaptı ve Batı'ya yöneldi.

Ecevit Hükümeti en fazla Batı Avrupalı dostlarına güveniyordu. Bunların başında ise Batı Almanya ve İskandinav ülkelerinin geldiğini biliyoruz. Ancak Ecevit bu ülkelerin yöneticileriyle yaptığı temaslar sonunda umduğunu bulamadı. Kimle karşı karşıya geldiyse IMF ile anlaşması gerektiği söylendi. İflas batağındaki Türkiye'ye, ABD'nin izni dışında anlaşmak ve büyük krediler açmak Ecevit'in dostlarınca mümkün görülmüyordu. Bu şartlar altında Ecevit ABD emperyalizminin ünlü mali kuruluşu Uluslararası Para Fonu (IMF) ile görüşme masasına oturmak üzere Avrupalı dostlarının, özellikle Batı Almanya'nın sesine kulak verdi. ABD emperyalizminin 2. Dünya Savaşından sonra kurduğu dolar imparatorluğunun kumanda merkezi olan IMF artık Türkiye ekonomisinin iplerini eline almak üzere sahnedeydi.

IMF'nin reçetesi

IMF reçetesinin özellikle Türkiye gibi ülkeler açısından geçersiz olması neyin sonucudur? Türkiye'nin önünde duran temel sorun üretim kapasitesini artırmak, yani tarımı geliştirmek ve ana sanayileri kurmaktır. IMF'nin reçetesinde gözardı edilen de budur. Böyle olduğu içindir ki IMF'nin reçetesindeki yazılanları yapmak belki döviz darboğazı yüzünden felce uğramış olan ekonomiyi ayağa kaldırır ama bir süre sonra tekraı yatağa düşürmek üzere.

Gelişme hızı düştü

Bir yıllık uygulamaya bakıldığında da görülen budur. 1978 yılında yatırımların kısılması ekonominin gelişme hızını yüzde 3'e düşürdü. Maliye Bakanlığının yayınladığı rakamlara göre 1976'da bu hız yüzde 7,7, 1977 yılında ise yüzde 4 idi. Bu olumsuz gelişmede döviz yokluğunun geçtiğimiz yıl boyunca da devam etmesinin etkileri büyüktü. Ekonomisi büyük ölçüde dışa bağımlı ve ithalata dayalı Türkiye'de döviz yokluğu yatırımların gerçekleşmekte, üretimin aksamasına ve düşmesine yol açmakta.

Maliye Bakanı Müezzinoğlu geçen yıl boyunca ithalat yapmak amacıyla sağlanan ve taze para adı verilen kredilerin tutarının 675 milyon dolar olduğunu açıkladı. 1978 yılı başında döviz yokluğundan bekleyen transferler ise 2 milyar 500 milyon dolardı. Bu da döviz darboğazının ekonominin gelişmesini ve geleceğini tehdit eden en önemli sorun olmaya devam ettiğini gösteriyor.

Döviz darboğazı, yapılan devalüasyonlar ve zamlarla birleşince fiyatların artış hızı azalmak şöyle dursun daha da yüksek boyutlara ulaştı. Pahalılık cenderesi halkın boynunu sıktıkça sıktı. Resmi istatistikler geçtiğimiz yıl fiyatların ortalama artış hızının yüzde 50 civarında olduğunu ortaya koyuyor.

Yine geçtiğimiz yıl birçok fabrika hammadde ve ara malı yokluğu nedeniyle işçi çıkartma yoluna gitti. Resmi istatistiklere göre 1978 yılı sonunda Türkiye'de 2.286.000 açık işsiz var. Gerçek sayının bu rakamın üstünde ve 3 milyon dolayında olduğu ifade ediliyor. Döviz darboğazının yol açtığı hammadde ve ara malı yokluğu gerekçesiyle 1978 yılı içinde dokuma fabrikalarından 17 bin, madeni eşya işkolundan 15 bin, kimya ve ilaç fabrikalarından 3 bin, lastik-plastik işkolunda 3 bin, deri işkolunda 2500 işçi işten çıkartıldı.

Kredilerin gelmemesi mal darlığını ve fiyat artışlarını körükledi

Maliye Bakanının IMF Başkanına 24 Mart 1978 de Türkiye adına gönderdiği Niyet Mektubunun açıklanmasından sonra "Stand-by" anlaşması düzenledi. Bu anlaşma ile Türkiye 1980 Nisanına kadar çeşitli alanlarda IMF reçetesinin öngördüğü yükümlülükleri yerine getirecekti. Bunun karşılığında IMF bu iki yıl süresince Türkiye'ye 450 milyon dolarlık kredi verecek ve Batılı bankalarca ülkemize yeni krediler açmaları için yeşil ışık yakacaktı.

Çok iyi bildiğimiz gibi, bugüne kadar yeşil ışık yanmadı. IMF'nin verdiği ilk iki kredi dilimi dışında Türkiye'nin Dünya Bankasından, ABD hükümetinden, Libya'dan ve Japonya'dan sağladığı çok sınırlı "taze para", döviz darboğazının yol açtığı derde deva olamadı.

IMF'nin Türkiye için yeşil ışık yakmaması konusunda bugüne dek çok şeyler söylendi, IMF'nin bu davranışının ardındaki en önemli nedenlerden biri kuşkusuz Kıbrıs sorunudur. ABD, Türkiye'nin Kıbrıs'ta çözüm yolunda somut adımlar atması için elindeki kozları sonuna kadar kullandı. IMF, Türkiye üzerindeki ekonomik baskıyı artırarak, krediler için yeşil ışık yakmayarak buna hizmet etti.

Ancak yeşil ışığın yakılmaması ve kredi musluklarının bir türlü açılmaması sadece Kıbrıs sorununa bağlanamaz. Türkiye ekonomisini büyük güçlükler içinde yakalayan IMF, ülkemizin ekonomisi üzerinde kesin bir denetim kurmak istiyor. Yatırımların düşürülmesi, bunun için Merkez Bankası'nın kamu kesimine açtığı kredilerin daraltılması için diretiyor. 'İthalatı kısmak" için yeni ve yüksek oranlı bir devalüasyon yapın diyor. İthalatı azaltmak, döviz tasarrufu sağlamak amacı ile Türkiye'nin uygulamaya çalıştığı katlı kur sistemine karşı çıkıyor. Bunun yerine devalüasyon uygulamalarını hayata geçirerek, Türkiye'nin dış ticaret ve döviz açığı sorunlarının uzun vadede tekrar ortaya çıkmasını sağlamak, Türkiye'yi bir süre sonra tekrar IMF'nin kapısını çalmaya mecbur bırakmak.

Pazarlık... Pazarlık...

Nisan ayından bu yana IMF ile her kredi dilimini koparmak için yapılan görüşme tam bir pazarlığa dönüştü. Son görüşmeler ise bir sonuç sağlamadı ve IMF heyeti üçüncü kredi dilimini vermedi. IMF'nin kredi musluklarını açtırması konusunda yaygın bir kanı da bunun Nisan ayında gerçekleşeceği yönünde. Bu görüşe göre IMF ile varılan "Standby Anlaşması"nın bir yıllık uygulaması bu kuruluş tarafından onaylandıktan sonra IMF yeşil ışığını yakacak ve Batı'nın kredi musluklarını Türkiye için açtıracak.

Ortada olan gerçek 1978 yılında alınan kredilerin döviz darboğazını hafifletmekten çok uzak olduğudur. Geçtiğimiz yıl döviz darlığının yarattığı hammadde kıtlığı, aramalı sıkıntısı daha da arttı. İthalat yapılamamasının yarattığı mal darlığı fiyatların artmasına yol açtı. Sanayi hammaddelerinin ve yarı mamullerin fiyatları 1976 Eylülü ile 1977 Eylülü arasında yüzde 37,8 artmışken 1977-1978 yıllarının aynı döneminde yüzde 61,4 arttı. Ama bu artış da ülkemizi kasıp kavuran pahalılığı tam olarak göstermez. Çünkü yüzde 61,4 oranı sanayii girdilerinin resmi fiyatları esas alınarak bulunmuştur. Oysa bugün Türkiye'de çoğu malın bir resmi fiyatı vardır, bir de karaborsa fiyatı. Karaborsa fiyatları ise geçerli fiyattır ve resmi fiyatın kat kat üstündedir.

Döviz darboğazının yarattığı bir olumlu gelişmeye de kısaca değinmekte yarar var. Bu da döviz yokluğunun daha önce ithal edilen bazı malların yurt içinde üretilmesine yol açması. Nitelikli insan gücü ve teknik bilgi birikimi yönünden ülkemiz küçümsenmeyecek bir gelişme noktasında. Bu sayede özellikle bazı ara mallarını üreten sanayi dallarında daha önce dışarıdan ithal edilen şeyler son 1-2 yıl içinde yurt içinde yapılmaya başlandı. (Bu gelişme oldukça sınırlı. Ancak yine de olumlu bir gelişme. Türkiye benzer gelişmeleri daha önce de yaşadı. Döviz yokluğu ve ithal imkanlarının kısıtlandığı dönemlerde milli sanayi bazı gelişmeler gösterdi. 1929-30 buhranının tekelci devlet kapitalizmi eliyle yerli üretimi güçlendirmesi buna bir örnektir.)

Borçlar-Borç ertelemeleri

Türkiye dünyanın en ağır borç yüküne sahip ülkelerinden biri olarak değerlendiriliyor. Bugüne kadar kullandığı kredilerden doğan borcu 14 milyar doları aşıyor. Kredi anlaşmalarının öngördüğü henüz kullanılmamış kredi toplamı ise 4,5 milyar dolara yakındır. Krediler için ödenecek faiz, kredilerin tamamı kullanılmamış gibi hesaplandığında 6 milyar dolardır. Böylece ülkemizin toplam dış borç yükü kısa bir süre sonra 25 milyar doları geçecektir. Bu toplam, ülkemizin milli gelirinin yüzde 57'si kadardır ve yıllık ihracat gelirimizin 12 katıdır. Ülkemizin borçlarının en kötü yanı da yarısının kısa vadeli olması. Böyle bir ülkeye dünya yüzünde rastlamak çok güç. İşte batakçı politikaların Menderes döneminden 20 yıl sonra ülkemizi getirdiği nokta!

Geçtiğimiz yıl taze para sağlamak ve kredi musluklarını açtırmak konusunda istediğini elde edemeyen Ecevit hükümeti borçları erteletmek konusunda oldukça başarılıydı. Batı gazeteleri Türkiye'nin, tarihin en büyük borç erteletme işlemini yürüttüğünü yazıyor. Danimarka ve Hollanda ile de borç erteleme anlaşmalarının imzalanmasından sonra Türkiye'nin 1,5 milyar dolarlık devlet borcu ertelenmiş olacak. Bu borçların 1 milyar 210 milyon doları ülkemizin OECD üyesi Batılı ülkelere borcu. Kalan kısmı Irak'a olan petrol borcu.

İçinde bulunduğumuz günlerde 220 yabancı bankayı temsil eden bir heyetle borç erteleme anlaşması imzalanacak. Bu anlaşma ile 3 milyar doları aşan kısa vadeli borçlar 1981 yılına kadar ertelenecek. Aynı anlaşma ile birlikte Batılı bankaların 350-400 milyon dolarlık bir kredi açması bekleniyor.

1978'de dış ekonomik ilişkiler

Son yıllarda bir tıkanıklık içine giren Türkiye—AET (Avrupa Ekonomik Topluluğu) ilişkilerinin kaderi 1978'de de belli olmadı. Dış ticaretimizde en önemli paya sahip olan AET, Yunanistan, Portekiz ve İspanya'nın da yakın bir tarihte katılacakları güçlü bir topluluk haline geliyor.

Ülkemizle AET arasındaki ilişkilerin kaderi 1978'in ikinci yarısında gündeme getirildi. Türkiye, ihraç mallarına AET'nin vaktiyle vermiş olduğu ödünlerin, tanıdığı ticari kolaylıkların önemini kaybettiğini, aşındığını söyledi. Buna neden olarak da aynı ödünlerin ve kolaylıkların AET dışı Akdeniz ülkelerine de tanınmış olmasını gösterdi. Yeni ödünler istedi. Ayrıca Türkiye ekonomisinin geliştirilmesi için önümüzdeki 5 yılda 8 milyar dolar kredi talep etti. Toplulukla ilişkilerin belli bir dönem dondurulmasını savundu. Kasım ayında yapılan görüşmelerde AET yetkilileri 8 milyar dolarlık kredi talebini kabul etmelerinin imkansız olduğunu belirtti. Türkiye'nin diğer isteklerinin de ele alındığı görüşmelerden kesin bir sonuç çıkmadı. AET ile ilgili sorunlar askıda kaldı.

Ecevit hükümeti Rusya ile ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi konusunda oldukça faal göründü. Ancak tüm çabalara rağmen bu ülkeyle ekonomik ilişkiler büyük bir sıçrama göstermedi. Ecevit'in Haziran ayında Moskova'da siyasi belgeyi imzalamasını "Uzun Vadeli Ticaret Anlaşması"nın imzalanması izledi. Uzun Vadeli Ticaret Anlaşması birkaç yıldır Rusya'nın dayattığı, ancak Türk hükümetlerinin kabul etmediği bir öneriydi. 26 Haziran 1978'de imzalanan Anlaşma Protokolu iki ülke arasındaki ticaret hacmini 1979-1981 döneminde 2-2,5 katına çıkarmayı öngörüyor. Ancak bunun gerçekleşmesi şimdiden zorlaştı. Çünkü Rusya protokol uyarınca Türkiye'ye mal karşılığı vermeyi vaadettiği yılda 3 milyon ton petrolü daha sonra vermeye yanaşmadı. Eylül ayında Ankara'da parafe edilen ve Aralıkta Moskova'da imzalanan Ticaret Anlaşmasının ham petrolle ilgili maddesi genel bir ifadeyle geçiştirildi. Mal değişimi kapsamına giren mallar arasına ham petrol konmadı. Ama petrol vermeyen sosyal-emperyalistler, Türkiye'den petrol arama imtiyazını kopardılar. Türkiye'ye gelen bir Rus heyeti petrol konusunda TPAO'dan istediği bilgileri aldı.

Rus sosyal-emperyalistlerinin Türkiye'ye karşı tutumu ABD'nin Türkiye'ye uyguladığı silah ambargosunun kaldırılmasından sonra gözle görülür bir değişme gösterdi. Petrol pazarlığının çıkmaza girmesinin nedenlerinden biri budur. Bir diğer neden de, yılda 270 milyon dolar değerinde petrol karşılığında almak istedikleri stratejik volfram madenini çeşitli nedenlerle alamamalarında yatıyor.

9 Temmuz 1975'te Demirel ile Kosigin'in imzaladığı ünlü Çerçeve Anlaşması uyarınca kurulan Türk-Sovyet Ekonomik Karma Komisyonunun bu yılki toplantısı da daha önceki yıllarda olduğu gibi bol vaadle kapandı. 1975'ten beri her yıl imzalanan Karma Komisyon Protokollerinde yer alan sayısız proje kredisi vaadinden üçünün kesinlik kazandığı belirtiliyor. Bu üç proje, İsdemir've Seydişehir Tevsii ile Orhaneli Termik Santralı. Ancak henüz bunlar için de bir kredi anlaşması imzalanmadı.

Geçtiğimiz yıl ülkemiz ekonomisi açısından güçlüklerle dolu bir yıl oldu. Ekonomi üzerindeki emperyalist denetim güçlendi. Sosyal-emperyalistler bazı ödünler sağladılar. Ancak dış ekonomik ilişkilerde olumlu ve umut verici adımlar da atıldı. Irak'a olan petrol borcumuzun ertelenmesi, mal mukabili petrol alımını öngören anlaşmanın imzalanması buna örnektir. Libya ile yapılan kredi anlaşmaları, İran'dan kredili petrol ithali, Tunus'la bir ticaret anlaşması imzalanması, benzer nitelikte bir anlaşmanın Bangladeş ile yapılması hazırlıklarına girişilmesi başka örneklerdir.

Son 3-4 yıldır olumlu bir gelişme içinde olan Türkiye-Romanya ilişkilerinde de yeni adımlar atıldı. Temmuzda düzenlenen Karma Ekonomik Komisyon'un 5. dönem toplantısından sonra 240 milyon dolarlık bir kredi anlaşması ile 100 milyon dolarlık ticaret anlaşması imzalandı.

IMF, Türkiye'nin geliştirdiği bütün bu ilişkilerden hoşnutsuzluk duyduğunu belirtti. Türkiye'nin, Romanya dışında, hepsi Uluslararası Para Fonu (IMF) üyesi bu ülkelerle yeni ödeme anlaşmala. imzalamasının Niyet Mektubu'na ters düştüğünü öne sürdü.

Ancak hükümet çeşitli Üçüncü Dünya ülkeleriyle ekonomik ilişkilerini geliştirme konusunda kararlı göründü. Maliye Bakanı'nın Eylül ayında IMF'ye yazdığı ikinci mektupta Türkiye'nin bu konuda IMF'nin istediği gibi davranamayacağı açıklandı.

Guadeloupe Zirvesinden sonra

Geçtiğimiz haftalarda, Guadeloupe Adası'nda bir araya gelen ABD, B.Almanya, İngiltere ve Fransa yöneticileri Türkiye'nin ekonomik durumunu da ele aldı. İran'daki Şah rejiminin çökmesinden sonra stratejik önemi daha da artan Türkiye'ye acil ekonomik yardım yapılması kararlaştırıldı. B.Almanya'nın önerdiği bu "yardım"ın 1,5 milyar dolar kadar olacağı belirtiliyor. Öte yandan ABD'nin önümüzdeki 5 yılda Türkiye'ye yapacağı askeri ve ekonomik yardımı artıracağı görülüyor.

1979'un ilk ayları Ecevit hükümetinin ABD ve Batı Avrupa'nın ekonomik desteğini yeterli ölçüde kazanıp kazanamayacağını gösterecek. Batı'nın yeterli desteğinin sağlanamaması büyük bir ekonomik çöküntü yaratacaktır. Türkiye ekonomisinin kaderi bir kez daha ABD'nin elindedir. Gereken ekonomik desteğin verilmesi zamana bırakılamaz. Birkaç ay içinde kredi muslukları açılmazsa birçok alanda üretim durabilir. Türkiye ekonomisi şiddetli bir fırtına içinde alabora olabilir.

Ülkemizi tutulduğu bu fırtınalardan bir daha yakalanmamak üzere kurtaracak biricik güç emekçi halkın iktidarıdır. Ancak önümüzdeki kısa dönemde Türkiye'nin önünde böyle bir seçenek yoktur. Bu şartlar altında hakim sınıflar Batı'dan sağlayacakları mali destekle buhranı atlatacaklardır. Tabii yeni ekonomik buhranlara her zaman gebe olan bir yapının temeline dokunmayarak. Buhranın geçiştirilmesi için ise halk daha fazla fedakarlığa zorlanacak, hayat pahalılığı ve işsizliğin kıskacında biraz daha ezilecektir.

1979 YILI BAŞINDA TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARET AÇIĞI, DÖVİZ REZERVİ VE DIŞ BORÇLARI (MİLYON DOLAR)

YILLAR	DIŞ TİCARET İTHALAT	DIŞ TİCARET İHRACAT	AÇIK	YIL SONU NET DÖVİZ REZERVİ	TOPLAM DIŞ BORÇ	KISA VADELİ BORÇ
1973	2.086	1.317	-796	2.024	1.950	278
1974	3.778	1.532	-2246	1.682	3.130	229
1975	4.739	1.401	-3.338	1.230	4.495	1.388
1976	5.129	1.960	-3.169	1.080	7.164	3.342
1977	5.796	1.753	-4.043	629	11.240	6.146
1978 (1)	4.500	2.200	-2.300	728	14.086	7.020

Kaynak: Hazine Ekonomik Göstergeleri, Maliye Bak. 1978 yılı raporu. s.VII

1978 ithalatı: Kesinleşen Ocak Kasım 1978 dönemi ithalatına tahmini Aralık ayı rakamları eklenerek bulunmuştur.

1978 ihracatı: T. Köprülüler'in 8 Ocak 1978 tarihli Günaydın'da yer alan açıklamasından

1978 yılı net döviz rezervi, toplam dış borç ve kısa vadeli borç rakamları Anka günlük ekonomik bülteni, 19 Aralık ve 20 Aralık 1978

728 milyon dolarlık net döviz rezervi 15 Aralık 1978 itibariyledir. Yılbaşında bunun daha da düşük olması bekleniyordu.